

MADÁCH

IMRE

GIMNÁZIUM

ÉVKÖNYVE

68-69

A BUDAPESTI

MADÁCH IMRE
GIMNÁZIUM
ÉVKÖNYVE
1968–69

BUDAPEST 1969

KÖZZÉTETTE
VÉGHELYI JÓZSEF
IGAZGATÓ

SZERKESZTETTE
MURAKÖZY GYULA
TANÁR

A SZERKESZTÉS
MUNKÁJÁBAN RÉSZT VETTEK:

DR. HÉDER JÁNOSNÉ
IGAZGATÓHELYETTES

AGAZONI JÓZSEF

DR. FAZAKAS ISTVÁNNÉ

KARDOS ÉVA

LENGYEL GYÖRGYNÉ

VARGA JÁNOSNÉ

TANÁROK

A MADÁCH IMRE GIMNÁZIUM MÚLTJA

Iskolánk 88 éves működése az ország, a főváros és a VII. kerület fejlődésének egyik részlete, de tükrö is. Alapítása és fejlődésének közel négy évtizede a dualizmus korára esik. Átélté az első világháborút, és részese volt a Tanácsköztársaság dicsőséges napjainak. Az ellenforradalmi Horthy-korszak fasiszta irányzata és az ezt befejező második világháború közvetlenül is súlyosan érintette az iskolát. A felszabadulást követő nagy országépítő lendülettel fonódott össze az utolsó 25 év.

Kerületünk is nagy utat tett meg. Az 1872-ben egyesített Pest és Buda külső területének számított az Erzsébetváros, amely rövid idő alatt belső kerületté, s az 1960. évi 120 000 lakójával és 2,1 négyzetkilométernyi területével a főváros legsűrűbben lakott területévé vált.

A „VII. ker. Magy. kir. állami főgymnasium” (1921. szeptember eleje óta „M. kir. áll. Madách Imre Gimnázium”) 1881. szeptemberében alakult meg, mint Budapest első állami gimnáziuma. Kezdetben a VII., Klauzál u. 10. sz. bérházban folyt a tanítás, míg 1892. szeptemberére elkészült a VII., Barcsay u. 5. sz. klasszicista épület.

Intézetünk fokozatosan épült ki 16 tanulócsoporthoz gimnáziummá. Az első tanévben 106 első osztályossal induló gimnáziumba az 1901—2 tanévben már 1320 diák iratkozott be. A túlszűfolt iskolában az osztályok átlagos létszáma 60 felett mozgott. Közben újabb iskolák sarjadtak a Barcsayból: 1894-ben a VIII. ker. Zrínyi Miklós Gimnázium, 1900-ban pedig a XIV. ker. István Gimnázium. Az első érettségi vizsgálat 1890. júniusában zajlott le 42 maturandus diákkal. Azóta 8819 diák érettségizett az alma materben. (A felszabadulás után 3332.)

A kerület népességének arculata a tanulóifjúság szociális összetételében is kifejezésre jutott. A fiatalok egy kis része (10% körül) a tőkés, földbirtokos osztály soraiból került ki, jelentős hányadot képviselt (35—40%) a kisiparos, a kiskereskedő réteg, a legszámtottevőbb azonban az értelmiségi, tisztviselői kategória (45—50%), de elenyésző volt a munkásgyerekek számaránya (5% körül). Iskolánk alapításától kezdve népszerű és tekintélyes iskola lett, hiszen jól kielégítette a környező társadalmi rétegek műveltségi törekvéseit, felemelkedési ambícióit. Rangot adott az is, hogy — állami iskola lévén — az uralkodó konzervatív-katolikus politikai-kulturális irányzattól eltérően a mérsékelt liberális-demokrata-humanista elveket követte. Ugyanakkor biztosította azokat

a társadalmi és közéleti kiváltságokat, amelyek bármely gimnázium elvégzésével együtt jártak, és amelyek az „úri” rangot jelentették. („Tekintetes” cím, tisztviselői állás, karpaszomány a hadseregben, egyetemi felvétel stb.)

A hivatalos állami eszmék mérsékelt elfogadása mellett a haladó, baloldali mozgalmak mindenkor kedvező visszhangra találtak ifjúságunk körében. A Galilei Kör tagjai között is ott találhatók növendékeink csakúgy, mint a Tanácsköztársaság vöröskatonái között. Szép számmal harcoltak a KIMSZ soraiban is, 1931. végén pedig iskolánk diákjai vezető szerepet tölthettek be a KIMSZ irányításával kibontakozó illegális „Vörös Diák” mozgalomban. A cserkészzet és a Mária-kongregáció csak szűk csoportok diákszervezete volt.

A humanista szemlélet, a magas szellemi igény, s az ezekből fakadó szép eredmények iskolánk történetének fő jellemzői. A klasszikus nyelvi kultúra ápolása mellett mindenkor kiemelkedett a természettudományok szeretete. A tehetséges tanulók fejlesztésében nagy szerepet játszott az 1888-ban megalakított Önképzőkör. 1924-től kezdve évenként megrendezték az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyt, és diákjaink rendszeresen szerepeltek az élvonalban.

Sokfelé jutottak el az itt érettségizett „öreg diákok”. Közéleti szerepük az osztályellentétekkel megosztott társadalom harcai szerint alakult: többségük a történelem kritikus helyzeteiben is példásan vizsgázott emberségből, néhányuk azonban a jobboldalra sodródott. — Az ellenforradalmi rendszerben jobboldali politikai vezetőszeretet tölthött be közülük: Darányi Kálmán miniszterelnök, Hóman Bálint kultuszminiszter, Karaffiáth Jenő kultuszminiszter, budapesti főpolgármester, Törek György kúriai elnök. Az illegális kommunista mozgalomban jelentős szerepet játszott Komor Imre és Vas Zoltán. A tudományos, a művészeti és a közélet különböző területein a következők értek el kiemelkedő eredményeket:

Bánffy Miklós gróf (1873—1951). Író, külügyminiszter. Tanítványunk: 1883—91.
Bárdos Arthur (1882). Író, rendező, a Művész Színház igazgatója. Tanítványunk: 1892—1900.

Benedek Marcell (1885—1969). Kossuth-díjas író, esztéta, műfordító, egyetemi tanár, az irodalomtudományok doktora. Tanítványunk: 1895—1903.

Biai Főglein István (1905). Festő. Tanítványunk: 1918—24.

Czóbel Béla (1883). Kossuth-díjas festőművész. Tanítványunk: 1894—1902.

Domanovszky Sándor (1877—1955). Történetíró, egyetemi tanár, akadémikus. Tanítványunk: 1887—95.

Ember Győző (1909). Kossuth-díjas történész, akadémikus, az Országos Levéltár főigazgatója. Tanítványunk: 1919—27.

Engel Iván (1900). Zongoraművész, a Zeneakadémia volt tanára. Tanítványunk: 1915—18.

Földvári Aladár (1906). Kossuth-díjas geológus, egyetemi tanár, a geológia doktora. Tanítványunk: 1918—24.

Friss Antal (1897). Érdemes művész, gordonkaművész. Tanítványunk: 1907—15.

Galamb Sándor (1886). Drámatörténész, szinikritikus. Tanítványunk: 1896—1903.

Gellért Oszkár (1882—1968). Kossuth-díjas költő. Tanítványunk: 1892—1900.

Kaszab Zoltán (1916). A biológiai tudományok doktora, a Természettudományi Múzeum igazgatója. Tanítványunk: 1928—33.

Kósa György (1897). Érdemes művész, zeneszerző és zongoraművész, a Zeneakadémia tanára. Tanítványunk: 1907—12.

Lengyel József (1896). Kossuth-díjas író. Tanítványunk: 1907—14.

- Ney Tibor (1906). Érdemes művész, hegedűművész. Tanítványunk: 1916—24.
- Ormándi Jenő (1899). A Philadelphai zenekar karmestere. Tanítványunk: 1909—17.
- Pamlényi Ervin (1920). A történettudományok kandidátusa, a Századok szerkesztője. Tanítványunk: 1930—38.
- Pesta László (1901). Újságíró, országgyűlési képviselő. Tanítványunk: 1911—19.
- Petschauer Attila (1904—43). Kardvívó világbajnok. Tanítványunk: 1914—23.
- Pintér Jenő (1881—1940). Irodalomtörténész, egyetemi tanár, akadémikus, tanterületi főigazgató. Tanítványunk: 1891—96.
- Pogány Béla (1887—1943). Corvin-koszorús fizikus, műegyetemi tanár, akadémikus. Tanítványunk: 1898—1905.
- Polgár Tibor (1907). Erkel-díjas zeneszerző, karnagy. Tanítványunk: 1916—25.
- Rybár István (1886). Fizikus, műegyetemi tanár, akadémikus. Tanítványunk: 1896—1904.
- Szendrő Ferenc (1914). Az Irodalmi Színpad igazgatója. Tanítványunk: 1924—32.
- Tabi László (1910). József Attila-díjas író, humorista, a Ludas Matyi hetilap főszerkesztője. Tanítványunk: 1920—28.
- Turán Pál (1911). Matematikus, kétszeres Kossuth-díjas egyetemi tanár, akadémikus. Tanítványunk: 1920—28.

ÜNNEP ÉS KÉSZÜLŐDÉS

Népünk történetében voltak kiemelkedő dátumok, amelyeket mi, magyar kommunisták büszkén vallottunk magunkénak. Am igazi ünnepünk a XIX. századig nem is volt. Március 15-ét, a nemzeti függetlenségért vívott harc szimbolusmát az úri Magyarország kisajátította. Igazán nagy nemzeti ünnepünk azért nem volt, mert hiányzott a nemzet minden tagját átalakító, nagy forradalmi változás.

A XX. század első fele Európa-szerre forradalmi változásokat érlelt. A munkásosztály mindenütt a nemzeti érdekek igazi hordozójaként lépett fel. A marxizmus-leninizmus eszméje által szilárddá ötvözött párt először 1917-ben Oroszországban vezette győzelemre a szocialista forradalmat. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom volt az elindítója annak a világforradalmi folyamatnak, amelynek egyik láncszeme a Magyar Tanácsköztársaság megszületése.

A magyar proletariátus a Kommunista Párt hívó szavára vállalta 1919-ben, hogy a belső és külső ellenséggel szemben felveszi a harcot, hazát teremt a kizsákmányolt néptömegeknek. Bukását nem korai megvalósulása okozta, hanem a történelmi szituáció volt hozzá mostoha. Az a kommunista nemzedék, amely 1919-ben magasra tartotta a szocializmus vörös zászlaját, egy pillanatra sem mondott le a proletárdiktatúra magasztos eszméjéről. A legnagyobb üldöztetések közepette szervezte és vezette a fasizmus elleni harcot. Készült a győztes, immár legyőzhetetlen második eljövételére. A történelem igazságszolgáltatását kell látnunk abban, hogy ezt a kommunista nemzedék megérhette, és részt vehetett a második proletárdiktatúra megteremtésében.

A Vörös Hadsereg hősie harca és mérhetetlen áldozata révén 1945. április 4-én véget ért nemzetünk legsötétebb korszaka. A nemzet válaszut előtt állt. A Magyar Kommunista Párt kidolgozta a nemzeti demokratikus újjászületés programját, és a magyar nép megvalósította azt. Így vált nemzeti ünneppé hazánk felszabadulásának napja, április 4-e.

Ünnepre készülünk. Negyedszázad egy nép történetében röpke pillanatnak tünik, de ha a megtett útra gondolunk, ha felidézük népünk, nemzeti létünk e nagy történelmi sorsfordulóját, megértjük, hogy kimagasló jubileum előtt állunk. Az elmúlt negyedszázadban számtalan nagyszerű eredmény született. A legfontosabb ezek közül: a nép hatalmának kivívása. Április 4-ét éppen azért tartjuk népünk legnagyobb nemzeti ünnepének, mert megteremtette annak a lehetőségét, hogy hazánk a szocializmus építésének útjára lépjen. 1919-et kivéve

ezeréves történelmünk során most először lelt igazi hazára a nép. Hazát teremtettünk magunknak. A mai 14—18 éveseknek ez történelem. Számukra irodalmi élmény mindaz a forradalmi tett, melyeknek mi cselekvő részesei voltunk. Az ifjúság úgy ünnepelheti meg a jubileumi évfordulót, és csakis úgy válhat a számára történelmi múlt aktív részesevé, ha felkutatja e kor bonyolult eseményeit. Ebben a munkában baráti segítséget kapnak a pártszervezettől és tanáraiktól.

A pártszervezet kéri a KISZ-tagokat, vegyenek részt a Hazafias Népfront és a Népművelési Tanács országos felszabadulási pályázatán; az Országos Középiskolai Versenyeken; és az iskola KISZ Bizottsága jubileumi munkatervének megvalósításában.

MADÁCH IMRE GIMNÁZIUM
PÁRTSZERVEZETE

LENINRE EMLÉKEZÜNK

Az ifjú Lenin

*„Nála különkül senkisé meg
az emberi tett történelmi óráját,
amit proletárforradalomnak hívunk.”*

Romain Rolland

Százmilliók zárták szívükbe Lenin nevét, százmilliók vették örömmel hírül az UNESCO határozatát, amely felszólítja a világ összes államait, ünnepeljék meg Lenin születésének százéves évfordulóját.

Nagy megtiszteltetés és nem könnyű feladat ez alkalomból írni Leninről, hiszen életének története ismert, gondolatai pedig, amelyek olyannyira meghökentették saját korának képzett marxistáit is, ma már nagyrészt megvalósultak. Az Évkönyv keretei között — úgy gondolom — helyes bemutatni Lenin életének azt a szakaszát is, amelyben az életpályára való felkészülés nagyszerű harca tükröződik.

1870 április 22-én a Volga partján fekvő Szimbirszk — ma Uljanovszk — városában Ilja Nyikolajevics Uljanov házába megérkezett a harmadik gyermek: Vlagyimir. Édesanyja — Marija Alexandrovna — Vologyának becézte az eleven, pajkos, életvidám kisfiút. Vologyát csakhamar még három kistestvér követte.

Vologya harmonikus gyermekkorát a játék és a tanulás töltötte ki. A játékban élvezte a mozgást, a tanulásban az elmélyedést.

Ötéves korában írt, olvasott. Kilencéves, és a gimnázium első osztályában kitüntetéssel vizsgázott. Szívesen segített osztálytársainak, sokat olvasott.

Az Uljanov-családban hagyomány volt a demokratikus gondolkodás, az elnyomottakkal való együttérzés ápolása.

Vologya jelleme és világnézete a családi nevelés, a haladó orosz irodalom hatására és a környező élet megfigyelése alapján formálódott.

A harmonikus, gondtalan és vidám gyermek- és ifjúkort 1886-ban éri az első súlyos megpróbáltatás. Váratlanul meghal az apja. A rákövetkező évben váratlanul letartóztatják, majd kivégzik szeretett bátyját: Szását.

Vlagyimirt megrendítették a sorozatos csapások, de szilárd elhatározása, hogy életét a forradalmi harcnak szenteli, talán éppen ekkor acélosodott meg. Tudatában volt annak, hogy tanulmányainak folytatása elengedhetetlen. Elfojtotta vigasztalhatatlan bánatát, kitartóan tanult.

Valamennyi érettségiző közül ő, az osztály legfiatalabb tanulója volt az egyetlen, aki aranyérmet kapott. Az indoklásban a következőket olvashatjuk: „Az igen tehetséges, állandóan szorgalmas és pontos Uljanov minden osztályban az első tanuló volt, s tanulmányai végén, mint az eredmények, a fejlődés

és magaviselet tekintetében arra legméltóbbat, aranyéremmel tüntettük ki.” Csakis ezzel az indoklással merete vállalni a kazányi egyetem vezetősége, hogy a kivégzett „államellenes bűnöző” fivérét felvegye az egyetem jogi karára.

Kazány: 1887 december — első forradalmi tűzkeresztség, letartóztatják, száműzik Kokuskinóba —, a rendőrség szigorú és titkos megfigyelés alatt tartotta. Mit tehetett a 17 éves ifjú, az az ifjú, aki már eljegyezte magát a forradalmi úttal, és most egy kis faluban kénytelen élni?

„Azt hiszem — írta később —, hogy életemben soha ezután — még a pétervári börtönben és Szibériában — sem olvastam annyit, mint a Kazányból falura való száműzetésemet követő évben. Kora reggeltől késő éjszakáig mohón olvastam.” Buzgón tanulmányozta a szociológiai, a politikai, a közgazdaságtani és a statisztikai irodalmat. Egy év után visszatérhetett Kazányba, és belépett egy marxista körbe, ahol megkezdte a marxista elmélet elsajátítását. Gondosan tanulmányozta Marx főművét, a Tőkét. Mérlegelte, hogyan alkalmazható annak tartalma az oroszországi társadalmi, gazdasági viszonyokra, valamint a munkásmozgalom feladataira. Nővére — Anna Iljinyicsna — visszaemlékezéseiben a következőket írja: „Vologya nagy hévvel és lelkesedéssel beszélt nekem a marxi elmélet alapjairól és azokról a nagy távlatokról, amelyeket ez az elmélet nyitott . . . csak úgy áradt belőle a lelkes hit, amely átragadt a vele beszélgetőre is. Már akkor értett hozzá, hogy szavaival meggyőzze, magával ragadja az embe-
reket. És ha valamit olvasott, ha valami újat fedezett fel, már akkor is szükségét érezte, hogy közölje másokkal, hogy híveket szerezzen magának. Ilyen híveket, a marxizmust ugyancsak tanulmányozó és forradalmi érzelmű fiatalokat mihamar talált is Kazányban.”

Vlagyimir Iljics arra törekedett, hogy egyetemi tanulmányait befejezze. Sokáig nem kapta meg az engedélyt arra sem, hogy vizsgáit magántanulóként tegye le. Végre, 1890 tavaszán megérkezett a várva-várt engedély. Úgy határozott, hogy az egyetemet volt kazányi évfolyamtársaival egyidőben fejezi be. Sikerült. 1891-ben a pétervári egyetem jogi karán letette az államvizsgát. Minden tárgyból a legjobb osztályzatot érte el, s ezért elsőfokú diplomát kapott. Most tehát ügyvéd volt. Vajon felveszik-e az ügyvédjelöltek listájára? Ez számára két szempontból is fontos volt:

Először is könnyíteni akart családjá megélhetési gondjain, másodsor — és ez volt a fontosabb —, az ügyvédi gyakorlat fedezni fogja az aktív forradalmi tevékenységet.

1892-ben a számárai körzeti bíróságon megkezdhette védői tevékenységét. Rövidesen bekapcsolódott az illegális forradalmi körbe, és következetes harcot folytatott a narodnyik ideológia ellen.

„A faluközösségről, annak sorsáról és a forradalom útjairól” című előadása heves ideológiai harcot bontakoztatott ki. Vlagyimir Iljics szenvedélyesen védelmezte a marxista tanokat, magabiztosan és mesteri módon verte vissza ellenfeleinek támadásait.

Barátai körében nagy tekintélyre tett szert.

„Ebben a huszonhárom éves emberben — írta Lalajanc visszaemlékezéseiben — csodálatos módon egyesült egyrészt az egyszerűség, a tapintat, az életöröm és az ifjúi hév, másrészt a komolyság, az ismeretek alapossága, a szigorú, logikus következetesség, megítéléseinek és definícióinak világossága és szabátossága.”

A Kazányban és Szamárában eltöltött évek igen nagy jelentőségűek voltak az ifjú Lenin életében. Itt alakított először marxista kört, itt fordította le oroszra a Kommunista Kiáltványt. A Kommunista Kiáltvány kézzel írt fordí-

tását a számarai körökben kézzől-kézre adták, és az nagy hatással volt a forradalmi ifjúságra.

Számára nem elégitette ki a nagy tettekre hivatott ifjú forradalmárt. Pétervárra költözött. Megérkezése előtt csak néhány politikai munkáskör működött. Vlagyimir Iljics Lenin fáradhatatlanul látogatta, majd vezette ezeket a köröket. Ivan Babuskin — a nagyszerű elvtárs, akit az 1905-ös polgári demokratikus forradalom vérbefojtása után egy büntetőosztag golyója némított el — így emlékezett a Lenin vezette foglalkozásokra: „Az előadó szabadon, minden jegyzet nélkül magyarázta nekünk ezt a tudományt, gyakran igyekezett ellenvetésre bírni minket, vagy kiváltani bennünk a vitakészséget.”

Oroszországban ekkor számos szociáldemokrata kör működött, de a narodnyik befolyás még mindig nagyon erős volt. Lenin szenvedéllyel vette fel a harcot a narodnyikok ellen. „Kik azok a népbarátok és hogyan harcolnak a szociáldemokraták ellen?” című könyvében a marxizmus kiváló teoretikusaként, rettenhetetlen forradalmárként, a munkásosztály ügyének bátor harcosaként lépett fel. Ebben a munkájában megállapította, hogy nem lehet a proletariátus vezetője az, aki nem terjeszti a marxizmus eszméit a nagy munkástömegekben, és ugyanígy nem lehet a proletárosztályharc vezetője az sem, aki nem végez rendszeres szervezőmunkát a munkásosztály soraiban.

Könyvének legfontosabb eszméje az volt, hogy a szétszórt marxista körökből egységes proletárpártot kell szervezni. Az egyesítés gondolata megragadta a marxista körök munkástagjait. Lenin több előkészítő értekezlet után Genfbe utazott, hogy találkozzék a nagy, öreg forradalmárral, Plehanovval. Már az első beszélgetésnél kiderült, hogy különbözőképp értelmezik az elkövetkező orosz forradalom döntő fontosságú kérdéseit. Plehanov csakúgy, mint a nyugati szociáldemokrata ideológusok, lebecsülte a parasztság forradalmi erejét. Lenin, bár mély tiszteletet és rokonszenvet érzett Plehanov iránt, elvi kérdésekben nem hátrált meg. Hazatérése után megalakította Péterváron a Harci Szövetség a Munkásosztály Felszabadítására politikai szervezetet, amely az oroszországi proletárpárt első csírája volt. Csakhamar érezni lehetett ennek hatását az egész országban. Már elkészült a Rabocseje Gyelo első száma, amikor a kormány a Harci Szövetség vezetőinek jelentős részét Leninnel együtt letartóztatta.

Börtön. Hány orosz forradalmár útját törte ketté, de Lenin nem tört meg. Folytatta forradalmi tevékenységét, irányította és szervezte élete nagy művének, a pártnak előkészítő munkálatait. 14 hónapi börtön után 1897 február 17-én Pétervárról útnak indul a távoli Szibéria Susenszkoje településre. Lenin édesanyja kiverekedte fia számára azt, hogy a saját költségén utazhassék Szibériába, s így nem kellett megismerkednie a vidéki börtönök elhanyagolt, borzalmas világával.

Susenszkoje: a száműzetés, a szerelem, a házasság első meghitt évei; Lenin itt kezdte tudatosan tanulmányozni a filozófia történetét.

Közben állandó kapcsolatot tart a szibériai száműzöttekkel, és megírja „Az orosz szociáldemokraták feladatai” c. tanulmányát, melyben megalapozta a párt politikai programját és taktikáját. Ebben a munkában fogalmazta meg először az ismert lenini tételt: „Forradalmi elmélet nélkül nem lehet forradalmi mozgalom sem.”

Lenin a későbbiekben is mindig nagy jelentőséget tulajdonított az elméletnek. Következétesen védelmezte a forradalmi elmélet tisztaságát, és nyomatékosan hangsúlyozta: „Marx elméletét egyáltalán nem tekintjük befejezett és érinthetetlen valaminek; ellenkezőleg, meggyőződésünk, hogy ez az elmélet csak az alapköveit rakta le annak a tudománynak, amelyet a szocialistáknak minden irányban tovább kell fejleszteniök, ha nem akarnak elmaradni az élettől.”

Lenin munkáiban megvalósult Marx elméletének önálló továbbfejlesztése. Művei a cselekvés vezérfonalául szolgálnak ma is. Élete és tevékenysége az emberiség önfeláldozó szolgálatának kimagasló példaképe. Abban a döntő történelmi korban élünk, amikor véget ér az emberiség előtörténete, és megkezdődik az emberiség igazi történelme. Ez az igazi történelem, amelynek alapját a Nagy Októberi Szocialista Forradalom rakta le, elválaszthatatlanul összefügg Vlagyimir Iljics nevével, nagy eszméivel.

Majakovszkijjal együtt valljuk:

A pártot és Lenint
mint ikerpárt-
történelem-anyánk
egyformán kedveli.
Azt mondjuk: Lenin-
azt értjük: a párt.
Azt mondjuk: a párt
azt értjük:
Lenin.

HALMÁGYI SÁNDORNÉ

Lenin, az alkotó forradalmár

Mikor Lenin Pétervárra ment, Petrográd a XIX. század végén a cári Oroszország ragyogó, a legszebb európai városokkal is vetekedő városa volt. S éppen azért, mert oly nagy volt a ragyogás, annál sötétebbek voltak az árnyékok, amelyek a fények városában sötétlettek. Lenint nem a fény, hanem a sötétség kápráztatta el, és a fiatalember minden lelkesedésével és tudásával azon volt, hogy szikrát gyűjtson a sötétben, olyan szikrát, amelyből láng lobban fel.

Nem maradt meg a szűk falak között, hanem kiment oda, ahol tudva vagy tudatlanul őt várták; kiment a gyárak, üzemek munkásai közé. Ott úgy üdvözölték, mint a legjobb barátot, hiszen azt magyarázta el nekik, hogyan segíthetnek borzalmas életükön, elmondta, hogy nem szükségyszerű, hogy így éljenek, hogy ők legyenek Európa legjobban elnyomott és elnyomorodott proletárjai Tanulóköröket szervezett, és vitatkozott a narodnyikokkal. Könyvekből, tanulmányokból látott hozzá az oroszországi kapitalizmus tanulmányozásához, és világitotta meg, hogy a kapitalista társadalom az egész világon egyforma sajátosságokkal rendelkezik. Majd sikerült kijutnia Svájcba, ahol találkozott Plehanovval, a nagy elméleti szakemberrel és Vera Zaszuliccsal. Együtt indították meg az Iszkra című lapot, mely „egyszerre volt kollektív szervező, agitátor és propagandista.” Itt már közelről tanulmányozhatta a fejlett kapitalista társadalom szerkezetét, gazdasági jelenségeit, és ráébredt arra, hogy a kapitalizmus új, végső fejlődési szakaszba lépett, olyanba, melyet Marx még nem láthatott előre. Így írja meg egyik legnagyobb, mindmáig felülmúlhatatlanul zseniális munkáját, „Az imperializmus, mint a kapitalizmus legmagasabb foka” című tanulmányát. E művével fejlesztette tovább alkotó módon a marxizmust, és ettől kezdve beszélhetünk marxizmus-leninizmusról. Gondosan és megcáfolatlanul elemezte a monopóliumok létrejöttét és azt a politikai szerepet, melyet betöltenek az egyes tőkés államok vezetésében. Meglátta, hogy már nem az állam gyakorol ellenőrzést a tőkés nagyvállalatok felett, hanem azok irá-

nyítják magát az államot, és ezért válik egyre agresszívabbá a tőkés által irányított társadalom.

Hiszen a tőkés érdeke, hogy gyarmatokat hódítsanak, ahol olcsó a munkaerő, olcsó nyersanyaghoz lehet jutni, és el is lehet helyezni a megtermelt árut. Így nagyon is kifizetődővé válnak az agresszív háborúk. Rámutatott arra is, hogy éppen ezért, mert fokozódik a kapitalizmus agresszív jellege és imperializmussá válik, ez a korszak olyannyira kielezi a kapitalizmus már korábban meglévő ellentmondásait, hogy ez a korszak egyszersmind a proletárforradalmak előestéje is.

Lenin társadalmelemzése, az azt ért minden támadás ellenére, nem jóslatnak, hanem a tudományos előrelátás messzemenő igazolásának bizonyult. Világossá vált, hogy az imperializmus láncának ott kell elszakadnia, ahol a leggyengébb, tehát Oroszországban, mert más országokban, ahol erősebb volt a burzsoázia, a forradalmi munkásmozgalom ellen hozott intézkedései is erősebbnek bizonyultak. De bebizonyosodott az is, hogy Oroszországban, ahol a jobbagyfelszabadítás után is rengeteg feudális maradvány élt, a proletárforradalmat meg kellett előznie egy rövid, de radikális polgári demokratikus átalakulásnak. Lenin minden jelenséget gondosan, mélyrehatóan elemzett, semmisen kerülte el figyelmét, és egymástól viszonylag távol eső jelenségekből is le tudta vonni azokat a következtetéseket, melyek a proletárforradalom gyakorlati megvalósulásában elengedhetetlenek bizonyultak.

Így világosan meglátta a forradalmi párt szerepét. Már az 1903-as II. kongresszuson a Martovval folytatott vitában kifejtette, hogy a párt csak akkor töltheti be történelmi hivatását, ha megőrzi — mint már Marx ezt gondosan kifejtette — élcsapat jellegét. Nem hígulhat fel képzetlen, opportunistá elemekkel, nem elég „szimpatizálni, tudatosan cselekedni kell”. A történelmi példák hosszú sorával világította meg a párt szerepét, jelentőségét és az egyes párttagok kötelességeit, hogy a párttagság nem kiváltságokat, hanem sokkal több munkát, törődést, harcot jelent az egész közösség ügyeiért.

Lenin, a zseniális teoretikus, zseniális gyakorlati ember is volt. Mindig kristálytisztán látta, hogy mi a teendő. Hol van az a láncszem, amelynek megragadásával az egész kérdés felgombolyítható, megoldható. Tisztán látta, hogy amikor a polgári demokratikus forradalom kitört az I. világháború alatt Oroszországban, elérkezett az idő a proletárforradalom megvívásához. Minden viszontagságot vállalt, hogy a vérzivataros Európán átutazva, Finnországon keresztül hazatérjen Svájcból Oroszországba. Már Svájcban, illetve a vonaton megfogalmazta minden idők egyik legzseniálisabb taktikai művét, az „Áprilisi Téziseket”. Ebben fejtette ki, hogyan lehet a polgári demokratikus forradalmat proletárforradalomná változtatni, továbbfejleszteni. A Központi Bizottságban sem értett mindenki egyet Leninnel. Egy-egy fontos taktikai, vagy stratégiai lépést hosszú, elkeseredett viták előztek meg. A gyakorlat azonban mindig Lenint igazolta. Ennek legfényesebb bizonyítéka a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme 1917 novemberében.

Lenin tisztában volt azzal is, hogy nem elég a fegyveres forradalom győzelme, hanem a társadalom anyagi alapját kell azonnal megváltoztatni. A szovjetek II. összorosországi kongresszusának tett javaslatai közül elsőnek a termelési eszközök köztulajdonba vétele valósult meg, és ezzel a valóságban mindenfajta kizsákmányolás megszűnt a világ jelentős részén. A föld is a parasztok tulajdonába került. A gyors, radikális intézkedések a legszélesebb néptömegek előtt tették világossá a proletárforradalom lényegét.

Lenin zseniális szervezőnek bizonyult az intervenció háborúk alatt is. Szinte a semmiből teremtették meg a bolsevik vezetők a hosszú, elkeseredett

háborúhoz való anyagi bázist. Lenin közben agitált, tanított, szervezett, apró és nagy ügyekkel foglalkozott, és nem mulasztotta el soha azt, amit a leglényegesebbnek tartott, az emberek ügyeivel való foglalkozást. Állandóan hangoztatta, hogy a szocialista forradalom az emberért történt, annak emberi életét, társadalmát kell elsősorban átalakítani. A forradalom nem öncélú, hanem emberközpontú.

Teoretikus, szervező munkája mellett legalább olyan fontosak gazdasági meglátásai, intézkedései, melyeket ugyancsak nem mindig, mindenki értett meg. Lenin itt is mindig a leglényegesebbre irányította környezetén keresztül az egész nép figyelmét. Világosan látta, hogy a kapitalista iparosítás lassú útja a XX. századi körülmények között, az ellenséges környezetben létrejött Szovjetunió számára nem járható, hanem ki kell dolgozni a szocialista iparosítás útját. Ennek pedig legelső előfeltétele az energiaforrások megteremtése. A XX. század elején már nem a gőz, hanem az elektromos áram volt a legfontosabb energiahordozó. Ennek tudatában dolgozta ki élete végén a GOELRO-tervet, melyben megállapította, hogy a kommunizmus nem más, mint szovjethatalom és az egész ország elektrifikálása. Hangoztatta a nehézipar fejlesztésének szükségességét, mert csak ennek megteremtésével építhető fel a senkitől és semmitől sem függő szocialista társadalom a Szovjetunióban.

Nem riadt vissza soha, hogy egy-egy hibás, vagy elhamarkodott lépést korigáljon, illetve korigáltasson a környezetével. Így állandóan magyarázta a NEP szükségességét, még akkor is, amikor szinte az egész pártvezetőség ellene fordult.

A fáradhatatlan, önzetlen, zseniális forradalmár az ellenforradalmi erők egyöntetű gyűlöletét fordította maga ellen. Ők is meglátták, hogy Marx halála óta ilyen vezetője nem volt a nemzetközi munkásosztálynak, hogy ő egymaga többet jelent a forradalmi mozgalmak számára, mint a sok közepes képességű, helytelen és helyes irányok között vergődő, habozó vezető. Nem véletlen, hogy éppen Lenin ellen irányul az ellenforradalmár terrorista lány gyilkos golyója. Úgy gondolták, hogy Lenin megsemmisítésével meg lehet semmisíteni a világ munkásmozgalmát is, legalább is Oroszországban vissza lehet fordítani a történelem kerekét. Lenin azonban tartósnak bizonyuló munkát végzett. Halála után tovább lehetett folytatni az általa kidolgozott elvek alapján a világ első szocialista társadalmának felépítését, az általa kijelölt kül- és belpolitikai irányvonal legyőzhetetlen erőnek bizonyult az utódok kezében.

Nem volna teljes a kép, ha nem emlékeznénk meg Leninről, az emberről, hiszen tőle a humanitás elválaszthatatlan. Világos volt előtte, hogy a szocialista humanitás a nagy tömegek érdekeit képviseli, és minden, ami Oroszországban, illetve a világ munkásmozgalmában történik, az a valódi „emberréválás” folyamatahoz tartozik. Éppen ezért elengedhetetlennek tartotta a tanulást és a tanítást. Rengeteget foglalkozott az oroszországi munkásság kulturális felemelkedésének szükségességével, mert több ízben rámutatott arra, hogy a szocializmust, a kommunizmust csak magas színvonalon képzett ember valósíthatja meg.

Élete az emberiségé volt, és művei az egész emberiség közkincsét jelentik. Tudták azt a kortársak is, hiszen, amikor meghalt, Oroszországban öt percre megállt az élet, de temetése napján a világ minden gyárában, üzemében egy percig megszűntek zakatolni a gépek, a munkásosztály az egész világon legnagyobb tanítómesterére, harcos, bölcs, zseniális úttörőjére emlékezett.

VÁGÓ Mária

ISKOLÁNK NEGYEDSZÁZADOS TÖRTÉNETÉNEK ÁTTEKINTÉSE

25 évvel ezelőtt zajlott le az a történelmi sorsforduló hazánk életében, amelyet méltán nevezünk felszabadulásnak. A horthysta ellenforradalomnak és a nyilas-fasiszta rémuralomnak vetett véget a Szovjet Hadsereg győzelemsorozata, s a háborút romjaival együtt felváltotta a béke és a munka, a reménytelen nyomort az ígéretes jövő. Az úri Magyarország a nép hazája lett.

Iskolánk ekkor már 65 éven át töltötte be hivatását, s a fővárosi iskolák között tekintélyes helyet vívott ki. A gimnázium általában „úri” iskolának számított, de közöttük is kialakult bizonyos hierarchikus sorrend a diákok társadalmi előkelőségétől, az iskola politikai arculatától és eredményeitől függően. A mi iskolánk társadalmi hátterét alkotó polgári-kispolgári osztály politikailag ugyan megvetett erő volt, de a gazdasági és kulturális szerepe vitathatatlanul rangot biztosított. Ennek a társadalmi környezetnek az igényeit elégítette ki az iskola politikai iránya, melyet liberális lojalitásnak minősíthetünk.

Az iskola tevékenységének elismeréseképpen a VKM 1938. augusztus 5-én 35.504/V. 1. ü .o. sz. rendeletével, a középiskolai tanárképző-intézet elnökségének javaslatára „gyakorló jellegű középiskolává” jelölte ki a Madách Imre Gimnáziumot, s ezidőtől kezdve évente mintegy 40—50 különböző szakos tanárjelölt itt végezte a tanítási gyakorlatot a vezetőtanárok irányításával. Iskolánk „gyakorló jellege” 1951-ben szűnt meg.

De nézzük az eseményeket!

I.

A közélet felszínén és mindennapjaiban látszólagos nyugalom volt. A fasiszta eszmék, szervezetek, módszerek és intézkedések, s a velük járó atrocitások, testet-lelket megölő és emberséget pusztító viszonyok alattomosan, lappangva burjánoztak két évtizeden át az iskolai életben is, míg az 1944—45. tanévre nyíltan felszínre törtek. Sokakat tévesztett meg a hazug propaganda azok közül is, akik később üldözöttjei, sőt áldozatai lettek az ellenforradalmi Horthy-rendszernek. Csak kevesen ismerték fel a veszélyt, s még kevesebben vállalták a harc kockázatát. A fasiszmus lappangó momentumai egyengették az utat a nyílt fasiszta rendszerhez.

1. A Magyar Tanácsköztársaság gyalázása, a forradalomban szerepet vállaló személyek üldözése (a tanárok és a diákok elleni megtorlást előző évkönyvünkben ismertettük), a győztes ellenforradalom dicsőítése kezdettől fogva a propaganda legfőbb irányvonalát képezte. 1919 november 16-án már kivezették iskolánk ifjúságát is az ún. Nemzeti Hadsereg ünnepélyes budapesti bevonulásához sorfalat állni. November 25-én pedig a proletárdiktatúra elleni összeesküvések miatt kivégzett „reakciós mártírok” emlékére rendezett gyászistentiszteleten vettek részt. Minden alkalmat megragadtak arra, hogy a „proletárok bűnös forradalmát” beszennyezzék, emlékéhez a szégyenérzetet asszociálják; sőt a polgárságot sem kímélték, mert úgymond — „az ő gyengeségük készítette elő a Tanácsköztársaságot”. A „történelmi vezetésosztály” (a fináncóke és a dzsentri) nemzetvezető hivatását hirdették, s az erőskezű Horthy Miklós kultuszát alakították ki. (Minden közhivatalban, az iskola minden osztálytermében ott függött a képe.) Az ellenforradalmi rend osztályjellege születése pillanatától kezdve a fasiszta hatalomra utal. (Nem alaptalanul hangoztatták jóval később: „büszkék vagyunk arra, hogy mi már 1919-ben megkezdtük azt az utat, amit Németország, Hitler vezetésével csak 1933-ban talált meg”.)

Az uralkodó hivatalos ideológia: a „keresztény — nemzeti” gondolat a Magyar Tanácsköztársaság vérbefojtása óta készítette elő a nyilas rémuralmat. A „Nagy Magyarországiért” elmondott imák és szónoklatok Trianon óta egyengették az utat a náci-Németországgal való szövetséghez. 1922 június 4-én (a trianoni béke évfordulóján) minden osztályban ünnepség keretében helyezték el a Menekültügyi Hivatal által kiadott „Porszembullákat” — az elcsatolt területek földjét tartalmazó szelencéket —, mindennapi emlékeztetőül az ezeréves határokra. Olofsson Gusztáv rajztanár 16 képből álló irredenta képsorozatot készített, s ezt a lépcsőház falán helyezték el. — A későbbiekben sem mulasztottak el egyetlen lehetőséget sem a sovíniszta uszítás érdekében. Különösen 1938-tól, az „országgyarapítások” sorozatával nyílt alkalom erre. A „bűdös proli” iránti gyűlölet, a szocialista eszmék „hazafiatlan” jelzővel történő üldözése nyílegyenesen sodorta az országot a szovjetellenes háborúba.

2. Az 1924. évi XI. törvénycikk a középiskolai rendszert az ellenforradalom igényeihez formálta. De még az egyébként helyes intézkedéseknek a végrehajtása is súlyosan sértette a kerület lakosságának érdekeit: pl. az osztálylétszám csökkentése és a lakóhely szerinti felvétel korlátjainak a megszüntetése. Ha ez együttjárt volna új iskolaépítéssel, egyértelműen jó hatása lett volna, ennek elmaradása miatt a szaporodó VII. kerületi lakosság a korábbihoz képest lényegesen kevesebb gimnáziumi férőhelyhez jutott. Az 1918—19. tanévben 1058 tanuló iratkozott be, az 1943—44. tanévben pedig 673; huszonöt év alatt kb. 400 fővel csökkent az iskola tanulólétszáma, a kerületen kívül lakók aránya pedig növekedett, kb. egyharmadot tett ki; tehát a kerületi diákok részére mintegy 620 férőhellyel kevesebb jutott. A beiskolázási keret szűkítése különösen sújtotta a zsidó vallású tanulókat, akiknek az aránya huszonöt év alatt 67,5⁰/₀-ról 38,8⁰/₀-ra csökkent. Ez világosan mutatja, hogy a középiskolai törvény végrehajtását politikai megfontolásokkal, antiszemita törekvésekkel is összekapcsolták. (Az idézett törvény országos relációban javított a helyzeten, de a VII. kerület kárát látta.)

3. A tanulók társadalmi összetétele az uralkodóosztály szelekciós rendszerének az érvényesítését mutatja a kerület társadalmi adottságai közepette. Az 1943—44. évi statisztika szerint a szülők foglalkozása az alábbi képet mutatja:

tökés	2,1 ⁰ / ₀
önálló iparos, kereskedő	32,1 ⁰ / ₀
tisztviselő	27,1 ⁰ / ₀
értelmiségi	12,9 ⁰ / ₀
munkás és alkalmazott	15,4 ⁰ / ₀
egyéb	10,4 ⁰ / ₀

Az egyes kategóriák fogalma, tartalma vitatható, de az mindenképpen ki-tűnik belőle, hogy a polgári — értelmiségi — kispolgári réteg a domináns tényező, s a fizikai dolgozók gyermekei alig kaptak helyet az iskolában, noha a kerület lakosságának a többségét tették ki. (Iskolánkban ma 36,6⁰/₀ az arányuk.) A „tehetséges és jó magaviseletű szegénysorsú tanulók” részére ugyan nyújtottak bizonyos kedvezményeket, de a szülők mostoha anyagi viszonyai, a tandíj, taneszköz, tankönyv drága volta, és protekció híján az elhelyezkedési lehetőség reménytelensége távol tartotta őket a középiskolától.

4. A dualizmus idején nem voltak országos jellegű, a kormányzat nyílt támogatását élvező középiskolás ifjúsági szervezetek. Az ellenforradalmi rendszer létrehozta őket. Különösen a cserkészzetet és a Mária-kongregációt támogatták. A magyar cserkészmozgalomban az általánosan vonzó romantika és humanizmus keveredett a nacionalizmus, az antikommunizmus és a diktatúra elemeivel. Iskolánkban a mindenkor katolikus hittanár volt a cserkészcsapat parancsnoka, s egyben a kongregáció vezetője. Munkáját 4—5 cserkész-tiszt tanár segítette. 1921-ben alakult meg 32 fővel az iskolai cserkészzet a Regnum Marianum csapata keretében, s 1922. őszén önállósult. Taglétszáma még az 1933-ban Gödöllőn rendezett világtalálkozó, a „jamboree” hatására sem emelkedett magasra: 1926-ban 41 tag, 1930-ban 71 tag, 1932-ben 95 tag, 1938-ban 58 tag, 1940-ben 96 tag volt. (A cserkészzet nem tudott és nem is akart tömegszervezetté válni.) A Mária-kongregáció 1927-től működött a katolikus diákok valláserkölcsi nevelésének a fokozása céljából, a Soli Deo Gloria kollégiuma pedig 1932-től a református tanulók részére.

5. A trianoni határintézkedések ellen „revíziót” követelő ellenforradalmi rezsim a diák-fiatalok katonai kiképzését is szorgalmazta. 1930-ban lövészcapatot szerveztek zászlóavatással, melyet valamennyit hitfelekezet tanára megállított. A lövészcapat évenként nyári táborozást is szervezett Csorba Ernő parancsnok vezetésével. 1940-ben gimnáziumunkban is kötelezően bevezették a leventekiképzést (az ifjúság más rétegei számára már régtől fogva kötelező volt), melyben valamennyi tanuló heti 2 órában rendgyakorlatokat és fegyvergyakorlatokat végzett — fapuskával. 1940-től „aero-kör” is működött, hogy valóra váltsa a jelszót: „lovass népek voltunk — repülő nemzet leszünk!”

6. A tanári testületből 1919 után eltávolították a legbaloldaliabb tanárokat. (Laczkó Géza, dr. Dénes Lajos, dr. Bagyó János, Samu Lajos.) A többség mérsékeltlen elfogadta a rendszer „keresztény-nemzeti” platformját, de bizonyos liberális — humánus ellenzékiességet sugallt. Az ellenforradalmi pártokba csak két tanár lépett be. (Rómer Camilló rajztanár az imrédysta Magyar Élet Pártjának vezetőségi tagja volt, Csorba Ernő testnevelő tanár pedig a Szálasi-féle nyilaskeresztes mozgalomhoz csatlakozott.) Szimpatizált a jobboldallal Méhes Gyula biológia tanár, aki a Méhely-féle fajvédelem egyik szószólója volt; Olofsson Gusztáv az irredenta mozgalomban, Willer József a Turul Szövetségben és a Revíziós Ligában tevékenykedett. Az igazgató, Róder Pál (1938—46) az

Americana priorja, az Actio Catholica elnökségi tagja, a Cserkészszövetség Intézőbizottságának tagja és a Signum Laudis kitüntetettje. Sok tanár a Katolikus Tanáregyesület tagja, a Középiskolai Tanárok Nemzeti Szövetsége vagy az Országos Középiskolai Tanáregyesület tagja, tartalékos tiszt, különféle háborús kitüntetés tulajdonosa.

II.

Az 1944—45. tanév az elszabadult pokol és a megváltás esztendeje lett. Az előző tanév április 1-én fejeződött be, s az új tanév csak október elején kezdődött meg. Fél éven át üresek voltak az iskola falai, a vihar előtti félelmetes csend honolt az épületben. És micsoda hónapok következtek!

1. Az eseményeket adatszerűen kronológiai sorban szedve így alakult a réggit elnyelő, s az újat szülő történelmi példa nélkül álló tanév:

Szeptember elején beiratkozás.

Október 9: ünnepélyes tanévnyitás Veni Sancte-val,

Október 27-ig rövidített tanítás, délután az István Gimnázium diákjainak (ott katonai kórház volt).

Október 27: befejeződött a tanítás.

December: az épületbe költözött a tankerületi főigazgatóság, később német katonai alakulat is befészkelte magát.

Február 10: a Szovjet Hadsereg felszabadította az iskolát.

Február 10—május 8 között szovjet katonai parancsnokság működött az épületben.

Március 10: megkezdődött a csökkentett tanítás a Trefort utcai Gimnáziumban.

Május 8: iskolánkban folytatódott a tanítás.

Július 14: tanévzárás.

Az alig öt hónapból álló névleges tanév történelmi sorsforduló volt. A felsorolt adatok csak sejtetik a nagy eseményeket, melyeknek értelmét a kortársak gyanították, végigszenvedték, vagy lemondással, illetve fellélegzéssel tudomásul vették, de jelentőségét felmérni és megérteni csak később lehetett.

2. A háború október óta már Magyarország földjén folyt. Az ország hadszíntérré vált. A bombázások szinte szünet nélkül folytak. A front a főváros felé közeledett. Horthyék tessék-lássék kiugrási kísérlete a náci segítséggel hatalomra jutó nyilas rémuralomba torkollott. A szenvedés, félelem, éhezés és halál mindennappossá vált.

A tanítási órákat légiriadók szakították félbe. Voltak olyan napok, mikor a diákok és a tanárok többet tartózkodtak az óvópincében, mint a tanteremben. Hazafelé a bombázások folytán felszakított úttesten, összedől épületek romjain, halottak között vezetett az út. Ilyen körülmények között lehetetlen a tanulás. Nem csoda, ha a hiányzás óriási méreteket öltött, hiszen a szülők többsége nem merte elengedni a gyermekét maga mellől. Volt olyan nap, hogy egy osztály 50 tanulója közül csak 5 jelent meg. Így került sor a tanítás befejezésére október 27-én.

Azután következett az ostrom. A fővárosban házról-házra folyt a harc. Az emberi élet a pincékbe szorult. Közellátás, higiénia, friss levegő, nyugalom, munka, szabad élet — elérhetetlennek tűnő vágyalom volt.

Az iskolaépületet több belövés érte, ablakai üresen tátongtak, tönkrement a fűtőberendezés, a villany- és vízvezeték, csatornahálózat, elpusztult a bútorzat és berendezés 50⁰/₀-a. Fény, víz, meleg és berendezés nélkül maradtak meg a falak — s ilyen állapotban, romokon kezdődött az új korszak.

3. A háború borzalmai, szörnyűségei fokozódtak olyan körülményekkel, amelyek már nem a háború feltétlen velejárói, hanem a hadviselő politikai rendszer természetrajzának a következményei. Rossz hangulatban, baljós sejtelmekkel kezdődött a tanév. Az ország 1944. március 19-i német megszállása óta a belpolitikában a legbrutálisabb fasiszta intézkedések léptek életbe. A baloldali politikusok bebörtönzése és a zsidó lakosság deportálása tömegméretűvé vált. Az iskolába nyilvános tanulóként zsidó diákot nem írhattak be, csak „előjegyzésbe vehették” őket. A 673 beírt vagy előjegyzett tanuló közül 250 zsidó (37,1⁰/₀) tanuló sárga csillaggal járt be, a kormány rendelkezésének megfelelően. Akadtak diákok, sőt tanárok is, akik gúnyolódó, bántó megjegyzéseikkel súlyosbították helyzetüket. De a többség megőrizte tisztességét, emberségét. Volt olyan tanár is, aki az óráján leszedette a sárga csillagot. (Dr. Staud Géza, akit a VIII. ker. Zrinyi Miklós Gimnáziumból azért helyeztek el, mert „annyira zsidó- és angolbarát, hogy közmegebotránkozást okoz” — a Madáchban köztisztviselőként álló tanár lett!)

A vérszemet kapott jobboldali tanárok kollégáikat sem kímélték. Magyar Sámuel, aki 1921 óta az iskola megbecsült tanára volt, Bencsik Gergely, Csorba Ernő és Ecsödi János jobboldali tanárok zsidózó gyűlölködésének sok-sok megaláztatását szenvedte el. Noha a testület többsége mellette állt, a fanatikus fasiszták akcióit csak mérsékelni tudták, megszüntetni nem. A testület belső feszültsége egyre fokozódott. Magyar Sámuel a Szálasi-féle nyilas hatalomátvételt után „felmentették” a szolgálat alól.

Még ezeknél is súlyosabb idők következtek. A zsidó tanulókat szüleikkel együtt gettóba hurcolták, többen koncentrációs táborokba kerültek. A megpróbáltatások hosszú hónapjai sokakat a pusztulásba vittek.

3. A tanév nagyobbik része már a felszabadult életre esett. Csakhogy ez a Szovjetunió hadseregétől kapott szabadság nehéz körülmények között érkezett. Az ország és az emberek fizikai, testi-lelki pusztulása után! A kommunisták kivételével nagyon kevesen tudták, mit kezdjenek az új élettel, mit tartogató részükre a holnap.

Az iskola is súlyos gondok közepette működött. Március 10 óta a Trefortban töltött „vendégség” után 1945 májusban az üres falak fogadták a régi lakókat. Az épület sivársága is nyomasztó volt, de a tanároknak a jövő kilátásai tündek reménytelennek: a mindennapi szűkös megélhetés gondjai mellett az, hogy szüksége lesz-e az új rendszernek a régi pedagógusokra? a gimnázium sorsa mi lesz? és sok más közéleti és kulturális kérdőjel állt előttünk megválaszolatlanul. Örömmel vették tudomásul Magyar Sámuel rehabilitációját, és megnyugvással fogadták a három jobboldali tanár béli tisztázását. Szívesen kezdték a gondfeleltető munkát.

Az iskolai élet hagyományos formáiban, a tanítás rendjében, szervezetében, módszereiben, a tantestület összetételében, a tankönyvekben egyelőre alig történt változás. Természetesen megszűnt a leventeképzés, elbocsátották állásukból a legkompromittáltabb tanárokat, és az ellenforradalmi korszakot szolgáló politikai megnyilatkozások és eszmék kiszorítása is kezdetét vette. Megmaradt a hitoktatás, a cserkészlet. Új tényezőként jelent meg a diákkormányzat és a demokratikus köznevelés igénye. Az új korszak nem hozott látványos fordula-

tot a közoktatásügyben, de a tartalmi átalakítás azonnal megkezdődött, és fokozatosan haladt előre. A diákok gyorsabban talpra álltak. Ha még nem is a tanulás lelkesítette őket, de a szabad élet friss levegőjét élvezettel szívták. Már 1945 áprilisában megalakult a Diákbizottság, amelynek titkára Zrinszky László VIII. osztályos tanuló lett. (Jelenleg az Országos Pedagógiai Intézet tanszékvezető docense.) Az újjászervezendő demokratikus ifjúsági mozgalom iskolai szerve volt a Diákbizottság.

A fiatalok körében számottevő volt az elmerült régi világhoz való — különböző indítékokból eredő — kötődés is. Így került sor a cserkészcsapat további működésére, sőt bizonyos mértékig a korábbihoz képest a kiszélesedésre is. (Taglétszáma jóval 100 fölé emelkedett.) Később mindinkább az új politikai, demokratikus ifjúsági szervezetek politikai ellenlábasként szerepelt.

III.

Az iskolai élet rendje nehezen, lassan alakult ki. Nemcsak a gazdasági viszonyok rendkívüli mostohaasága folytán, hanem főként a demokratikus iskola-rendszer kiforratlansága és a hosszú ideig eltartó politikai küzdelmek miatt.

1. Az épület helyreállítása évekig elhúzódott, s csak 1948-ra vált megközeleltően elfogadhatóvá. Az ablakkereteket előbb áttetsző papírral ragasztották be. Nagy esemény volt, mikor 1946 őszén egysorosan beüvegezhették. Mindkét ablakkeret üvegezésére csak 1947-ben kerülhetett sor. A fűtést kályhákkal oldották meg, a régi korszerűtlen központi fűtést nem állították helyre. A tüzelő-ellátás viszont évekig nagy nehézségekkel járt. A villany-, víz-, és csatornahálózat helyreállítása is fokozatosan történt. A bútortat pótlása lassan haladt. A költségeket állami erőből nem biztosították, illetve a szükségletnek csak egy töredékét. Az infláció, a gazdasági bajok miatt a közintézmények ellátása minimális volt. A kerületi társadalmi szervek, különösen a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége adott igen sok segítséget ahhoz, hogy társadalmi erőforrásból, üzemek patronáló közreműködésével hozzák rendbe az iskolát.

2. A szénellátás szűkös volta miatt 1948-ig meghosszabbított téli szünetet kellett tartani. Az 1945—46. tanévben már november 18-tól csökkentett idejű tanítás folyt, december 18-tól február 3-ig pedig szünet volt, majd ezt követően március 31-ig ismét csökkent tanítási idővel folyt a munka. Közben az István Gimnázium is ide költözött, mert ott katonai kórházat rendeztek be. A tanévet június 26-ig meghosszabbították. Az 1946—47. tanévben már csak december 20—február 2 között engedélyeztek szünetet. Az 1947—48 tanévtől kezdve — az 1956—57 tanévet kivéve (ellenforradalom!) — normális tanévek következtek.

3. Az 1945—46. tanévben szerveződött meg az „általános iskola” a 6—14 éves korú gyermekek egységes nevelésének a biztosítására. A régi gimnáziumok 10—18 éves fiatalokat neveltek. A 10—14 éves korosztály esetében tehát fedte egymást a gimnázium alsó négy, illetve az általános iskola felső négy osztálya. A nehéz kérdések szép számmal jelentkeztek: az I—IV. osztályos gimnazistákat most általános iskolásokká minősítsék? Hol helyezték el az általános iskola felső tagozatát? Stb. Átmenetileg olyan megoldást találtak, hogy a gimnáziumok épületében is megnyílt az általános iskola, s a gimnázium alsó négy évfolyamát folyamatosan az általános iskola felső négy osztályává alakították át. A régebbi gimnáziumi osztályok tovább működtek, és fokozatosan alakult ki a megfelelő

új szervezet. Csak 1951-re rendeződött a helyzet oly módon, hogy iskolánkban megszűnt az általános iskolai tagozat, s csak új rendszerű gimnáziumi osztályok maradtak, 14—18 éves fiúkkal I—IV. osztályig. Ugyanekkor a fiúiskola vegyesiskolává való alakítása kezdődött meg: 1951-ben párhuzamos leányosztályok nyíltak, majd később vegyes osztályok indultak. A fiúk-lányok együttes nevelése, az ún. koedukáció a fővárosban az elsők között kezdődött a Madáchban, amelyet nagy bizalmatlansággal fogadott a közvélemény jelentős hányada.

4. Teljesen átalakult a tantestület összetétele. Többen nyugdíjba vonultak. Róder Pál igazgató, Magyar Sámuel, Volenszky Gyula, Edvi Illés Árpád, Zeller Tibor, Luttor Ignác, Éber János tanárok. Néhányat a tudományos és kulturális élet magasabb területeire neveztek ki. (Mindszenti Ödön és Forrai Miklós az Operaházhoz került, dr. Haraszi Árpád a Közgazdaságtudományi Egyetem tanára, dr. Staud Géza pedig színháztörténész lett.) Nagyon sok áthelyezés, személycsere történt a továbbiakban. A gyakori változások szinte kizárták az összeforrt, stabil nevelőközösség kialakulását. Ez a körülmény igen súlyosan érintette a nevelő-oktató munkát. Az igazgató személye is gyakran változott. (Papp János 1946—50, dr. Fényi András 1950—57, dr. Szabó László 1957—59, dr. Vörös István 1959—62, dr. Radó Béla 1963, Jánosi Ferencné 1962—64.)

5. A tanulólétszám és a tanulócsoportok számának, valamint a tanulócsoportok létszámának és a lemorzsolódásnak az alakulása feltűnő hullámzást mutat.

	Évfolyamok				Együtt	Tan. csoport	Átlag	Kimaradás	%
	I.	II.	III.	IV.					
1944—45	—	—	—	—	634	9	70,5	111	17,9
46	72	76	82	52	282	7	40,2	48	17,0
47	83	62	78	63	286	7	40,8	28	9,7
48	72	74	51	69	266	6	44,0	12	4,5
49	79	71	75	59	286	8	35,7	14	4,9
50	120	79	69	73	341	9	37,8	48	14,0
51	129	98	59	63	349	11	31,7	55	15,7
52	207	121	127	98	553	16	34,5	37	6,6
53	180	116	147	122	565	16	35,3	47	8,3
54	184	158	101	137	580	15	38,6	46	7,9
55	216	177	152	85	630	16	39,3	85	13,5
56	182	176	153	131	642	16	40,1	31	4,8
57	208	186	174	139	707	16	44,1	135	19,0
58	209	179	152	136	676	16	42,1	76	11,2
59	207	175	163	146	691	16	43,1	35	5,0
60	188	188	184	151	711	17	41,8	33	4,6
61	297	200	206	189	892	19	46,9	36	4,0
62	454	275	196	196	1121	23	48,7	126	11,2
63	175	392	234	174	975	23	42,4	116	11,9
64	156	164	311	212	888	23	38,6	26	2,9
65	156	146	149	314	765	21	36,4	48	6,2
66	158	138	135	129	560	16	35,0	31	5,5
67	156	140	132	128	556	16	35,0	23	4,0
68	199	150	129	126	604	17	35,5	16	2,6
69	209	198	147	122	676	18	37,5	9	1,3
70	176	205	196	145	722	19	37,9		

a) 1945—51 között az általános iskola kialakításának a problémái folytán alacsonyra csökkent a gimnáziumi osztályok és tanulók száma. A régi gimnázium V—VIII. osztálya mellett fokozatosan megszüntetve működött az I—IV. osztály is, az alábbi keretben:

1945—46: 6 tanulócsoporth (két-két II.—III.—IV. osztály)	340 fővel
1946—47: 4 tanulócsoporth (két-két III.—IV. osztály)	209 fővel
1947—48: 2 tanulócsoporth (két IV. osztály)	82 fővel

Ugyanebben az időben lépcsőzetesen kiépült, majd megszűnt az általános iskola (az osztályokat áttelepítették a környező általános iskolákba). 1947 nov. 14-én a Tankerületi Főigazgatóság 2402/1947—48. sz. rendelete alapján önálló francia tagozatú általános iskola kezdte meg a működését külön igazgatással, s ez 1951-ben szűnt meg.

1945—46: 2 tanulócsoporth (két V. osztály)	66 tanulóval
1946—47: 4 tanulócsoporth (két-két V.—VI. osztály)	217 tanulóval
1947—48: 7 tanulócsoporth (I., V. három VI. és egy VII.)	343 tanulóval
1948—49: 7 tanulócsoporth (I. II. három VII. és egy VIII.)	340 tanulóval
1949—50: 4 tanulócsoporth (két I. egy-egy II.—III. osztály)	144 tanulóval
1950—51: 1 tanulócsoporth (egy IV. osztály)	44 tanulóval

Az 1951—52. tanévben egyszerre 200 fővel emelkedett a gimnáziumi tanulólétszám. Az elsős beiskolázás az előző évhez képest alig változott, de két teljes osztályt helyeztek ide (III. D 26 tanuló, IV. C 37 tanuló) a XI. ker. Martos Flóra gimnáziumból, mert ott az Agrártudományi Egyetem részére adtak át tantermeiket. Az 1952—53. tanévben pedig az V. ker. Markó u. Berzsényi Dániel Gimnáziumból kaptunk egy osztályt (III. C) 44 tanulóval. A Berzsényi épületét átadták a Bólyai Textilipari Technikumnak, s az iskolát a XIII. kerületbe telepítették. Osztályainak jelentős részét szétosztották a fennmaradó gimnáziumok között.

1960-tól kezdődően tapasztalható ismét jelentős ugrás. Ez azzal az elképzeléssel függött össze, hogy a középfokú oktatás általánossá tételét igen rövid idő alatt, a gimnáziumra építve kell megvalósítani. Az 1961. évi beiskolázás hatalmas tömege jelentette a csúcst. 1968-tól a demográfiai hullám középiskolába érkezésével kapcsolatos az átmeneti növekedés. A hullám levonulása után, 1970-től ismét visszatérünk a négyosztályos évfolyamokra.

b) Mindezekkel összefüggésben változott a tanulócsoporthok száma is. A 16 tantermes iskolába 3 éven át 23 osztályt zsúfoltak be. Szertárhelyiségeket, laboratóriumi termeket, volt lakásokat alakítottak át tantermekké. Így sem lehetett teljes elhelyezést biztosítani, s ezért a váltakozó tanítás ideiglenes bevezetésére is sor került. A tanulócsoporthok átlagos létszáma az 1944—45. tanév rendkívüli körülményeitől eltekintve főként az 1960—62. tanévekben emelkedett nagyon magasra, a már említett okok folytán.

c) A lemorzsolódási arány egyenetlensége, kiugrása az 1956—58. tanévekben az ellenforradalom kártevésének, a disszidálásoknak a következménye, az 1961—63. tanévekben pedig a hagyományos követelmények és a tömegoktatási intézménnyé válás konfliktusából adódott. Az évi átlag még nem is elég szem-

léletesen tükrözi a tényleges helyzetet. Komorabb kép tárul elénk, ha egy-egy évfolyam négyéves adatait követjük. Pl. az 1960—61. tanévben induló 297 el-sősöből 212 jutott el a negyedik osztályig —, a lemorzsolódás 28,6⁰%. Még na-gyobb az arány az 1961—62. tanévben kezdő 454 diák esetében, hiszen közü-lük csak 314 tanuló iratkozott be az utolsó évfolyamra, a kimaradottak 30,8⁰-ot tettek ki.

6. Az ifjúsági szervezet fejlődése sem töretlen. Az 1945-ben megalakuló Diákbizottság a MADISZ (Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség) keretében működött. A pártharcok az ifjúsági egységre törekvő kommunista elképzeléseket éveig zavarták. Bár iskolánkban egységes ifjúsági szervezet maradt (1946 decemberében 12 taggal megalakult a 60. sz. Úttörőcsapat is az általános iskolai tanulók részére), a cserkészlet átmeneti és ideiglenes léte 1947-ig erősen polari-zálta a diákokat. (Ekkor feloszlott a Cserkészszövetség.) — 1948-ban megalakult a DISZ (Dolgozó Ifjúsági Szövetsége), mely az 1956-os ellenforradalomig szer-vezte a fiatalokat. Kiemelkedő eredményei voltak a nyári építőtáborok 1953-tól kezdve (Dunaújváros építése).

Az 1953—56. években országos hírű színjátszócsoporthoz tartoztunk. Nagy siker-rel adták elő Az ember tragédiáját, a Bánk bánt, az Antigonét, az Árpád ébredését és A fátyol titkait. A Zeneakadémián többször meg kellett ismételni az előadást. Lengyel Györgynek (ma a Madách Színház rendezője) kiemelkedő szerepe volt a sikerekben.

Az 1956-os ellenforradalom sok fiatalot is megtévesztett. A tüntetéseken so-kan vettek részt, orosz tankönyvet és Népszabadságot is égettek az udvaron, jó-néhányan disszidáltak. Többségük azonban tisztességesen helyt állt, s a legön-tudatosabb mag 1957 elején már újjászervezte a KISZ-t. Hadd soroljuk fel az iskola KISZ-titkárait:

Járó Katalin	1957. ápr.—1959. dec.
Juhász István	1959. dec.—1961. febr.
Osvát Éva	1961. febr.—1963. febr.
Papp László	1963. febr.—1964. dec.
Horváth Éva	1964. dec.—1965. dec.
Tauber Mária	1965. dec.—1967. febr.
Ipacs Katalin	1967. febr.—1968. febr.
Turi Éva	1967. febr.—

KISZ-szervezetünk egyre korszerűbben tölti be hivatását, melyben a KISZ-segítő tanároknak kiemelkedő részük volt. (Vigvári Andrásné 1957—59, Jelinek István 1959—60, Ada-Winter Péter 1961—63, Marciszovszky János 1963—65, Gyenes Anna 1965-től.) Ifjúságunk büszkén tekinthet iskolánk 1919-es diák-jaira, és az 1931-es KIMSZ-szervezkedés résztvevőire. (Lásd előző évi évköny-veinket.)

Az iskola felszabadulás utáni egyenetlen, visszaesésekkel megtört konzol-idációja több jelentős körülményből adódott.

1. Közoktatáspolitikánk hibás törekvései különösen sújtották a gimnázium-mokat. A termelőmunkára közvetlenül előkészítő iskolatípusok indokolt támo-gatása a gimnázium indokolatlanul nagymérvű elhanyagolásával járt együtt. A régi „úri” gimnázium detronizálása a közoktatásügy peremére taszította a tar-talmában, szerepében megújítható iskolatípust. Ennek az elhanyagolásnak nyo-masztó negatívumait érezte nemcsak a gimnázium, hanem az egész oktatásügy.

A gimnáziummal sokáig nem tudtak mit kezdeni. Az úri elit arisztokratikus jellegű iskolájából lehet-e valami olyat kialakítani, ami a szocialista pedagógia rendszerébe beilleszthető? A szakképzettség nélküli egyoldalú intellektuális képzésre szükség lesz-e? Ilyen gondok közepette formálódott az új gimnázium — sok buktatóval, zsákutcával. 1956 után két hibás és időben egybeeső törekvés okozott sok zavart, az egyik az ún. „5+1” vagy később „szakmai előképzésnek” nevezett — szándékaiban, céljaiban nagyszerű (gyakorlati életre, munkára nevelés!) elképzelés. 1959-től óriási erőket kötött le ennek a tervnek a megvalósítása, iskolánkban 23 osztály részére kellett megfelelő üzemet keresni, s az eredménytelenség láttán 1965-től megkezdődött a leépülés. — Legalább akkora zavart okozott az a másik elszett célkitűzés, amely a középfokú oktatás gyors ütemű általánossá tételével jelölhető. Minden 18 éves fiatal középiskolai végzettséghez kívántak juttatni — a legközelebbi jövőben. S az általánossá tétel legkézenfekvőbb iskolatípusának a gimnáziumot tekintették. Így került sor iskolánkban 1960-tól arra a nagyarányú tanulólétszám emelkedésre, amely éveken át túrheteren zsúfoltságot eredményezett.

2. Évekig rendezetlen volt az irányító hatóság kérdése. Iskolánk állami iskola volt, a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium (VKM) tartotta fenn, s a Budapesti Tankerületi Főigazgatóság útján irányította. 1948-ban valamennyi iskola állami kezelésbe került, s a Tankerületi Főigazgatóságokat megszüntették. 1951-től kiépült a tanácsrendszer. De a gimnáziumok irányítása kérdéses maradt. Jó ideig a Fővárosi Tanácshoz tartoztak a középiskolák, a kerületi tanácsokhoz csak az általános iskolák. 1961-re rendeződött a helyzet: a gimnáziumok is a kerületi tanácsok hatáskörébe kerültek. A hosszú ideig tartó gazdátlanlás csak növelte a közoktatáspolitikai törekvésekből fakadó nehézségeket. (Ezekkel függött össze nagyrészt az épület helyreállításának vontatottsága, a tantestület nagyarányú fluktuációja.)

3. Hosszú időn keresztül nem a legjobb tanulógarda került az általános iskolákból a gimnáziumba, a mienkben pedig különösen a gyengék voltak többségben. Főként olyanok, akiknek nem sikerült a technikai vagy más gimnáziumba való felvétel. Már eleve csalódással indultak, „lecsúszásnak” tekintették, hogy „csak” gimnazisták lehetnek, „Madáchos” diáknak lenni meg különösen rangon aluli helyzetet jelentett. Munkásember, fizikai dolgozó nagyon idegenkedett a gimnáziumtól, mert az semmiféle szakmát nem adott, s a hosszabb távú, felsőfokú iskoláztatást pedig nem vállalták. Ilyen körülmények között a gimnázium nevelési-oktatási eredményei bizony nem voltak kielégítőek (s ez igazolni látszott az ellenzők véleményét).

Iskolánkban is sokáig nagyon gyenge volt az eredmény. Alacsony volt a tanulmányi átlag (nem kevés volt a 2,0—3,0 átlag közötti osztályok száma!) — magas volt a bukási arány (1965-ben 19,0% — 1966-ban 14,2%) — sok volt az indokolatlan mulasztás — nagyarányú volt a lemorzsolódás. (Az előbbi összesítésből adatszerűen látható.) — Súlyos panaszok merültek fel több tanuló magatartása ellen, s a fegyelmi vizsgálatok gyakoriak voltak. Az iskola híre erősen megtépázódott.

Tarthatatlan helyzet alakult ki: az örvényszerű süllyedés képe rajzolódott ki. Ebben a kritikus helyzetben, de politikailag, gazdaságilag és társadalmilag tisztultabb viszonyok között született meg az 1961. évi iskolareform, majd ezt követően az Elnöki Tanács 1964. évi 24. sz. rendelete, mely a mi iskolánk esetében különösen pozitív hatása volt. A kerületi szervek is hatékonyabb segítséget adtak az iskolának. Ezzel megkezdődött iskolánk életének emelkedő szakasza.

IV.

Az iskolareform bevezetése óta eltelt évek iskolánk fellendülését hozták. Javultak a tárgyi feltételek, megszilárdult a tantestület, gyökeresen átalakult a diákság összetétele, eredményeink javultak.

1. 1961—62-ben az épület részleges felújítására került sor: kiépítették a központi fűtést, kiképezték a földszinten a testületi szobát, az ebédlőt, a hivatalsegédi lakást, a festést és mázolászt is elvégezték. 1968-ban az épület homlokzatán kijavították a háborús sérüléseket, kicserélték a párkányokat, restaurálták a mozaikokat. 1969-ben belső festés és mázolás volt. Az épület állagának a megóvása és célszerűbb belső elosztása mellett jelentős fejlesztésre is sor kerülhetett.

2. 1966-ban kémiai és biológiai laboratóriumot létesítettünk megfelelő felszereléssel és berendezéssel. Bitumenezttük az udvart a sportolási feltételek javítása céljából. A gyakorlati foglalkozás iskolai megoldása érdekében lakatos- és varró-műhelyt rendeztünk be. 1968-ban befejeztük a fizikai laboratórium berendezését és felszerelését, valamint az iskolai könyvtárat korszerűsítettük. Az 1969. esztendőben pince-klubot létesítettünk a KISZ-munka lehetőségeinek a bővítése céljából. Még ebben az esztendőben átépítettük a tornaterem mosdóját, a Budapesti Testnevelési- és Sporttanács pedig uszodát épített a pincében. Közben valamennyi szertárunk gyarapítása is folytatódott. A kiadások zömét állami költségvetésből, továbbá a kerületi Tanács közsegfejlesztési alapjából fedeztük, valamint a kerületi MŰM-intézetek és az iskolai Szülői Munkaközösség segítségével oldottuk meg. Az elmúlt közel egy évtized nemcsak a dologi feltételek javulásában jelentett fordulatot.

3. Az iskolareform végrehajtása során megváltozott iskolánk belső szerkezete, és fokozatosan a korszerű igényekhez alakult. 1960-tól orosz tagozatos osztály indult, 1964-ben német tagozat is. A természettudományos képzés fokozása érdekében, a tárgyi feltételek létrehozása után kezdtük meg 1966-ban a kémia-biológia szakosított tantervű oktatást, 1968-ban pedig a matematika-fizika tagozat kiépítését. Az 1970—71. tanévtől kezdve a kétszakos tagozatot egyszakos képzés váltja fel. — 1967-ben a Művelődésügyi Minisztérium határozata alapján speciális angol tagozatot szerveztünk (egyetlen ilyen jellegű osztály a fővárosban), ahol a magasszintű nyelvoktatást az egésznapos oktatás sokat ígérő formája keretében oldjuk meg. — Ezeknek a változásoknak az eredményeképpen — a megfelelő dologi, tárgyi feltételek mellett — kialakultak a kedvező szervezeti feltételek is, és mindezeket a személyi feltételek javulása, valamint a nevelési-oktatási eredmények emelkedése követte.

4. A tantestület egységének és stabilitásának a kialakításában nagy érdeme van 11 tagú tanári pártszervezetünknek, és az iskolai Szakszervezeti Bizottságnak. A stabilizálódás következtében (a tantestület jelenlegi 40 tagjából 10 évnél régebb idő óta 10 nevelő, 5 évnél régebb idő óta pedig 22 működik), egyre ritkábban fordul elő az az áldatlan állapot, hogy egy osztályt a négy év során egy-egy tárgyból 6—8 tanár tanítson, ami diákok és tanárok számára egyaránt kizárta a sikeres munkát.

5. Fokozatosan, az utóbbi néhány évben ugrásszerűen javult a felvett tanulók minősége emberi kvalitások, politikai és erkölcsi tisztaság, munkafegyelem

és tanulmányi összetétel szempontjából egyaránt. Szemléltetésképpen álljon itt az elsőben felvettek általános iskolai eredményének osztályátlaga.

	A	B	C	D	E
1965—66	4,6	4,2	3,9	3,8	—
1966—67	4,2	4,7	4,6	4,3	—
1967—68	4,7	4,6	4,8	4,6	4,1
1968—69	4,7	4,7	4,9	4,8	4,5
1969—70	4,6	4,8	4,8	4,8	4,5

A fizikai dolgozó szülők gyermekeinek aránya — fővárosi viszonylatban is — kedvezően alakult ezekben a tanévekben. (32,6 — 32,1 — 35,2 — 37,3⁰/₀.) Helytállásuk a várakozásoknak megfelelően sikeresnek mondható.

Az iskola eredményei kézzelfoghatóan javultak az utóbbi 5 esztendőben — emelkedő létszám mellett! Jelentősen eltolódott a rendűség szerinti megoszlás a jeles és jó rendű tanulók javára. (Az elégséges rendűek aránya a bukási hányadnál jóval kisebb.) — A bukások aránya minimálisra csökkent. Az eredmények látszólag nagyon egyenetlenül szóródnak, hiszen a most végző IV. B és IV. C osztályokban a 4 év alatti lemorzsolódás meghaladta a 40⁰/₀-ot, és a 13 bukásmentes osztállyal szemben az I. E és II. E osztály bukási aránya 10⁰/₀ felett van. Ezek a negatív szélsőséget jelentő osztályok azonban a kivételek, s az osztályok zöme magas szinten áll, közel egymáshoz. Ezekről az alábbi táblázat nyújt adatszerű tájékoztatást.

	létszám	tanulmányi átlag	jelesek	elégségesek aránya	bukások %-ban	kimaradtak
1964—65	765	3,3	7,5	11,9	19,0	6,2
1965—66	560	3,1	6,2	7,3	14,2	5,5
1966—67	556	3,4	7,9	5,5	7,6	4,0
1967—68	604	3,7	10,9	1,5	5,4	2,6
1968—69	676	3,9	15,3	1,6	2,1	1,3

A tanulmányi munkában elért szép eredmények mellett a közösségi élet, a közéleti aktivitás, a politikai és kulturális munka területén is öröndetes a fejlődés. A felszabadulás óta végzett diákok közül — az előzőekhez hasonlóan — nagyon sokan állják meg kiemelkedően a helyüket az élet legkülönbözőbb területein. A tudományos életben (Zrinszky László pedagógus, Juhász István matematikus, Járó Katalin pszichológus), a művészeti világban (Lengyel György rendező, Gálvölgyi János parodista), a sportban (Albert Flórián labdarúgó, Németh Angéla olimpiai bajnok). Tauber Mária pedig már „Kiváló dolgozó” kitüntetést kapott. Évről-évre nyernek el külföldi ösztöndíjat tanítványaink: 1965-ben Füredi Mihály és Racskó Péter, a Szovjetunióban, ezidén Egerszegi György és Szabó László az NDK-ban nyert felvételt.

Az eltelt negyedszázadról adott áttekintésből kiviláglik, hogy a felszabadulás a közélet minden területén és szintjén nem hozott azonnali teljes fordulatot. Hiszen voltak sorrendben előbb megoldandó feladatok, s maradtak szép számmal csak távlatokban rendezhető problémák. A néphatalom történelmileg leghaladottabb rendszere ezért egyenlőtlenül bontakozott ki: tartalmában,

irányában, méreteiben és ütemében nagy eltérések jelentkeztek az ország általános fejlettségi színvonalából fakadóan. — A közoktatásügy fejlődésének relatív lassúsága is egyenlőtlen. Az általános iskolai oktatás kiépítése és javítása törvényszerűen előtérbe került és nagy erőket, eszközöket kötött le. A középiskolák helyzetének rendezésében is érthetően nagyobb fontosságot kapott a technikumok, a szakmát adó iskolatípusok létrehozása és fejlesztése. Az általános képzésben jelentős szerepet betöltő gimnázium problémáinak a megoldására csak a szocialista építés fejlettebb szakaszában kerülhetett sor. De ez a — közvetlenül érintettekben elégedetlenséget és türelmetlenséget kiváltó — késlekedés csakis az eddigi országépítő munka eredményeinek a talaján, megfelelő előkészítés után volt rendezhető. S a rendezés be is következett, az 1961-es iskolareform óta érezhető hatással. Azt mondhatnánk, hogy a gimnázium életében a felszabadulással kezdődő fordulat ekkorra tehető. Az eddigi fejlődést és a további lehetőségeket figyelembe véve ugyanolyan bizakodással tekinthetünk iskolánk jövője elé, mint a szocialista építőmunka hazánkban folyó távlatai elé.

VÉGHELYI JÓZSEF
igazgató

KISZ-SZERVEZETÜNK ÉLETÉRŐL...

Június van, vége a tanévnek, elérkezett a számadás ideje: mit végeztünk az elmúlt esztendőben?

Az 1968/69-es év bővelkedett a jubileumi évfordulókban: október 30-án az őszirozsás forradalom, november 24-én a KMP megalakulása, decemberben a KIMSZ, márciusban a Tanácsköztársaság 50. évfordulóját ünnepeltük meg. Év-folyamgyűléseken emlékeztünk meg a KMP évfordulóról. Nagyon szép műsorokon vehettünk részt, kiemelkedő volt a II. B osztályé. A kerületi KISZ-Bizottság szervezésében részt vettünk novemberben a fáklyás felvonuláson, ahol nagyon lelkesen emelgettük fáklyáinkat, és rekedtre kiabáltuk magunkat. — A KIMSZ évfordulót alapszervezeti taggyűléseken ünnepeltük meg.

A forradalmi nyomolvasó mozgalomban több alapszervezetünk nagy buzgalommal „nyomozott”. Sikerült is találniuk nem egy veterán elvtársat. Különösen szép kapcsolat alakult ki a II. E alapszervezet és két 19-es veterán bácsink között, akik többször részt vettek taggyűléseken, politikai körökön, és akiket az alapszervezet tagjai is meglátogattak. — A kerületi „Hősök nyomában” emléktúrán csapatunk második helyezést ért el.

Jó kapcsolat jött létre a körzeti pártszervezetekkel a jubileumi évfordulók alkalmából: a Thália-együttes többször adott műsort a különböző pártszervezetekben. A Tanácsköztársaság 50. évfordulóján igen színvonalas iskolai ünnepséget tartottunk. Itt osztottuk ki a politikai-közösségi munkában kiemelkedő szintet elérőknek a jutalomkönyveket. — Március 18-án nyitottuk meg a Tanácsköztársaság-kiállítást. Rendezésében szép munkát végeztek Halmágyi Sándorné és Kováts Nagy Csabáné tanárnők vezetésével a II. A osztály tanulói. — A pinceklub létrehozásában Nagy Endre tanár úr vezetésével valóban kollektív munkával vettek részt a tanulók, a Szülői Munkaközösség aktív közreműködésével.

Tavasszal rendezték meg ez évben is a Kulturális Szemlét két területen: a Tanácsköztársasági Szemlén és az Országos Diáknapok szervezésében. Eredményeinkre joggal büszkék lehetünk: a Thália-együttes 2 arany- és 1 ezüstfokozatot szerzett a kerületi, területi és budapesti versenyen. Vers- és prózamondásban Csongrádi Katalin 3 aranydíjat kapott a kerületi — területi — budapesti versenyen, Szolnokon pedig a zsűri különdíját kapta az Országos Diáknapok döntőjében. Hajdu Judit 2 arany- és 1 bronzfokozatot nyert, Piti Katalin 2 aranyfokozatot nyert a kerületi és területi versenyen, az énekkar bronzfokozatot kapott.

Ez évben a Forradalmi Ifjúsági Napok eseményei is az 50 éves évfordulókhoz illeszkedtek. Március 15-én részt vettünk a Petőfi-szobornál rendezett koszorúzáson, március 21-én 50-en voltak jelen a Tanácsköztársasági Emlékszobor leleplezésénél, április 4-én új KISZ-tagjaink tettek fogadalmat a Hősök-terén.

S itt rögtön ejtsünk egy-két szót a KISZ-tagfelvétélről. Idén kétségtelenül több gondunk adódott e téren, mint a múlt esztendőben. Feltéve a kérdést az első osztályokban: Ki szeretne KISZ-tag lenni? — egyöntetű a válasz: mindenki! Csakhogy egyszerre nem lehet mindenkit felvenni, s nem is egyformán vesz részt mindenki a közösség életében. Mi legyen a felvétel mércéje? Évről évre szembenézünk ezzel a problémával, s nem mindig sikerül helyesen megoldani. Előfordul most is, hogy a felvételeknél megfélemedeznek róla, hogy a KISZ politikai szervezet, és elsősorban politikai szervezet. S éppen ezért először azokat kell és lehet felvenni, akik tetteikkel bizonyították politikai-világnézeti állásfoglalásukat. Sokan erre azt mondják, hogy ez mind igaz és szép is, de 14—15 éves gyerekről van szó, hogyan bírálhatjuk ezt el ebben a korban? Akik ezt vallják, nem gondolnak arra, hogy nálunk szinte minden gyereknek 15 éves korára „mozgalmi múltja” van, hacsak a gyerek-mozgalomban is! Minden életkornak megvan a maga lehetősége — csak helyesen kell feltárni és értékelni. Hogyan alakult számszerűen a KISZ-tagság létszáma? Összesen 454 tagunk van:

az I. évfolyamon	109
a II. évfolyamon	100
a III. évfolyamon	137
a IV. évfolyamon	103

Nagy várakozással tekintünk a jövő évi első osztályosok elé, reméljük, új szint hoznak mozgalmunkba is.

Szeretnénk a jövőben gazdagabbá tenni az alapszervezetek tevékenységét. Még mindig azt tapasztaltuk, hogy az alapszervezeti vezetőségek az iskola Végrehajtó Bizottságától várnak minden feladatot, ötletet. Alig-alig találnak ki valami eredeti, érdekes, csak arra az alapszervezetre jellemző ötletet. Miért egyforma szinte minden politikai kör? Nem lehetne egyéni szint, ötletet vinni a politikai oktatásba? De bizony, hogy lehetne! Csak az kellene hozzá, hogy az agitáció- és propagandafelelős előkészítse, kiossza és ellenőrizze a feladatokat, egy ici-picit utána nézzen, s ne a felnőtt vezetőktől várja ezt a munkát is. Ha ügyeskednénk, minden bizonnyal színesebbé tehetnénk a mozgalmi munkát. Nem hinném, hogy minden lehetőséget kimerítettünk ezen a téren!

Azt hiszem, sok alapszervezetnél ott van a hiba, hogy nem differenciálja a vezetőség megfelelően a tagságot érdeklődési kör, adottságok, képességek, elfoglaltság, személyiségvonások stb. szerint. Abból indulnak ki, hogy minden szervezésben — mindenki vegyen részt. De miért nem csoportok szerint, miért nem kisebb közösségekben? Pedig ez lenne a reális kiindulási pont és lehetőség arra, hogy a tagság lassan ténylegesen a 90—100%-os részvételhez jusson el. Természetesen nem vonatkozhat ez a KISZ-taggyűlésekre, amelyeken a megjelenés a szervezeti szabályzat értelmében kötelező.

Mint ahogy kötelező minden tagnak képességei szerint dolgozni, azaz tanulni! E területen a KISZ-vezetőségek többsége jól megállja a helyét, elsősorban a VB:

Turi Éva VB titkár	5,0
Kepecs Ágnes tan. fel.	5,0
Kováts Nóra agit. prop.	4,7
Féderer Irma évf. felelős	4,7
Bach András szerv. titkár	4,7
Rácz Ágnes évfolyamfel.	4,6
Győrvári Katalin gazd. fel.	4,9
Sörös András évfolyamfel.	4,5

A VB. tan. átlaga: 4,7.

Külön kell szólnunk a KISZ-klubról. Nem új keletű probléma a klubé. Évek óta működött az iskolában klub, hol jobban, hol kevésbé jól. Több ízben történt az évek folyamán újabb és újabb átszervezés. Miből adódnak a problémák?

Úgy hiszem, elsősorban a klub jellege körüli nézeteltérésekből és a szervezési hibákból adódik a legtöbb nehézség. Nem kevesen iskolánk tanulói közül leszúkkítik a klubot a táncos összejövetelekre. Már pedig a klubélet azt jelenti, hogy a szabadidőt tartalmasan, a szórakozás és tanulás különböző formáit felváltva és a széles igényekhez igazodva és az igényeket alakítva is kell létrehozni.

Az lenne az elképzelésünk, hogy olyan összejöveteleket szervezzünk, amelyek elősegítik az ifjúság művelődését. Ebben az évben a klub kialakításában mégis nagy lépést tettünk előre a pinceklub építésével. Igaz, még csak az alapokat fektettük le, sok építeni való maradt a jövő évre is. Van tehát sok-sok lehetőség a társadalmi munkára!

Előttünk a nyár, a pihenés, de ne feledkezzünk meg az építőtáborokról sem! Szeretnénk, ha az idei táborokból a tavalyihoz hasonlóan szép eredményekkel térnének haza KISZ-tagjaink! — Gazdag és színes tanévet zárunk a mozgalmi munka területén is. Nem kell szégyenkeznünk, szép eredményeket értünk el, de nagyon szeretnénk, ha a jövő tanévben kijavítanánk a hibákat, és még színvonalasabb, tartalmasabb ifjúsági szervezetet alakítanánk ki.

GYENES ANNA
igazgatóhelyettes

AZ EGÉSZNAPOS ISKOLA

Egységes szocialista iskolarendszerünk egyik döntő ismérve, hogy már eleve túllépi az iskola hagyományos kereteit, kötelezettségeit, és valamennyi állami és társadalmi oktatási intézményt és a különböző törekvéseket belső egységükben, folytonosságukban fogja össze és tekinti át.

Szocialista társadalmunk nevelő társadalommá vált. Fennállásának feltétele az ifjúság sokoldalú és harmonikus fejlesztése. A társadalom határozza meg a nevelés stílusát. Ezt a nevelési folyamatot azonban nem lehet megérteni kizárólag pedagógiai nézőpontból. Itt elsősorban és mindenekelőtt társadalmi folyamatról van szó, a fejlődő szocialista rendszer törvényszerűségeiről.

Minden eddigi társadalmi formációtól eltérően, a szocializmus a néptömegek tudatos, tudományos felismeréseinek és előrelátásain alapuló tevékenységének eredménye, melyet a munkásosztály pártja irányít. Győzelmét végső soron azoknak a tudása, erkölce és szervezőképessége dönti el, akik ezt létrehozzák. Az új rendszer igazi fölénye attól is függ, miképpen oldjuk meg a tudományos, műszaki és kulturális forradalom feladatait, hogyan birkózunk meg az ideológiai harc problémáival. Így válik nyilvánvalóvá, hogy a képzés és nevelés társadalmi méretekben való megvalósítása létkérdés. Ilyen körülmények között alaposan megnő az iskola felelőssége. Az egésznapos oktatás és nevelés szükségszerűen átfogó társadalmi jelenséggé válik. Fokozatos megvalósítását elsőrendű követelménynek kell tekintenünk, ez szocialista társadalmunk fejlődéséből és az ennek megfelelő egységes szocialista oktatási rendszerből következik. Ez azt jelenti, hogy az előttünk álló alapvető iskolapolitikai és pedagógiai feladatok elengedhetetlen feltételként és következményként magukba foglalják az egésznapos iskola fokozatos kiépítését. Marx Károlynak az a tétele, mely szerint az ember sokoldalú és harmonikus fejlesztésének sarkköve az oktatást, a termelőmunkát és a testi nevelést megfelelő módon egyesítő nevelés, csak akkor valósítható meg teljes mértékben, ha a pedagógiai folyamatot már eleve az egésznapos oktatás és nevelés aspektusából tervezzük meg.

Az egésznapos iskola lényegében nem ismeretlen oktatási-nevelési forma a magyar oktatási rendszerben sem, elnevezése újszerű, de előzményének foghatjuk fel a napközi otthonok eddigi rendszerét is, a kollégiumok munkamódszereivel együtt.

Mezei elvtárs említette egyik televíziós nyilatkozatában, hogy az általános iskolában 80%-os azoknak az arányban a tanulóknak az aránya, akiknek mind a két szülője dolgozik. Így a gyermek oktatási és felkészülési munkájának irányítása is megnyugtatóbb, ha az iskola keretében van. Erre a célra több szervezés is folyamatban van. Ez az arány a középiskolákban sem lesz jobb. Ezek az igények, melyek a gyermek felügyeletére, irányítására vonatkoznak, nem érnek véget egycsapásra az általános iskola befejezésével sem. A középiskolába érve sokat javul már a tanuló önállósága, sok mindent önállóan is meg tud valósítani, de még mindig sok olyan területe van az életének, mely eredményesebbé válik, ha az irányítás, ellenőrzés szakszerű pedagógus kezében van. Mielőtt azonban ennek a kérdésnek az elemzését elvégeznénk, be kell számolnunk arról, hogy az 1967/68-as tanévben a MM. a főváros három gimnáziumában speciális nyelvi tagozatot szervezett, melyen a tanulók a normál nyelvi tagozatok heti 6 nyelvi órája mellé heti 6 társalgási órát is kaptak. Így alakult ki orosz, francia és angol nyelvű speciális tagozat, heti 12 nyelvi óra lehetőségével.

A speciális tagozat feladatait különbözőképpen oldották meg az egyes iskolák. Dolgoztak olyan megoldással, hogy a társalgási órákat délután folytatták le, próbálkoztak azzal is, hogy a társalgást a délelőtti órarendbe iktatták be, és későbbre kerültek más tantárgyak órái. A Madách Gimnáziumban létesített speciális angol tagozaton kötelező tanulószobához kapcsoltuk a társalgási órákat. A kötelező tanulószobát először egy, majd az 1968/69-es tanévben két osztályban vezettük be, a speciális angol tagozatú első és második osztályban. Egy héten négy alkalommal négy-négy órás foglalkozásuk volt a tanulóknak, ehhez kapcsolódott a társalgó óra is. A tanulószobát hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken tartottuk. A szerda és szombat délutánt szakköri, mozgalmi munkára, családi elfoglaltságokra, KISZ-rendezvényekre tettük szabaddá. A tanulók tehát az iskolában töltötték a tantervi órákat, a tizenhat tanulószobai órát, az ebédszüneteket, összesen kb. 50 órát.

Lényegében tehát a tanulók egész napjukat az iskolában töltik. Igen fontos szerepet kap ennek az iskolában töltött időnek a megszervezése olyan formában, hogy egyrészt megvalósításra kerüljenek mindazok az oktatási és nevelési feladatok, melyeket szocialista iskolarendszerünk elénk tűzött, másrészt megfeleljünk annak a várakozásnak, mellyel a szülői ház ránk tekint.

A biztató kezdeti eredmények mellett a jelenlegi megoldás továbbfejlesztése vált szükségessé, mert a menet közben jelentkező problémák hátráltatták a helyzet adta lehetőségek teljes kiaknázását. Átnéztük a külföldi hasonló iskolák módszereiről szóló tájékoztatásokat. Azt tapasztaltuk, hogy szinte mindenütt, a szocialista táborban és a nyugati iskolarendszerekben egyaránt egésznapos iskolák oldják meg a felmerülő igényeket. A mi tapasztalataink és elgondolásaink nem egyeznek meg egyik általuk bevezetett rendszerrel sem. mégis legközelebb állnak a moszkvai 544-es iskola modelljéhez, mely a szovjet egésznapos iskolák második variánsát alkalmazza az iskolai napirend teljes átalakításával.

Jelenlegi rendszerünk kettévágja a napot egy oktatási és egy felkészülési részre. Az oktatási rész tovább darabolódik 45 perces óra-szakaszokra. Délelőttönként általában 5—6 óra váltásban hol a matematika, hol az irodalom, hol a földrajz kerül sorra. A tanulónak mindig más és más tantárgyhoz kell alkalmazkodnia gondolkodásban és kifejezésekben egyaránt. Délután egy órás szünet után lényegében megismétlődik mindez a felkészülési szakaszban. Így naponta 9—10 átállás, alkalmazkodás követi egymást. Hogy ez milyen megterhelést jelent, azt mindannyian tudjuk, akik ezt közelebbről látjuk. Itt most nem is említem még az órákon alkalmazott darabolást, a felettétést, a közlést az ösz-

szefoglalást. Mindennek olyan stressz-hatása van, hogy érthetővé válik minden olyan igyekezet, mely ezt oldani, megszüntetni igyekszik.

A kötelező tanulószobai foglalkozást úgynevezett egésznapos oktatássá szeretnénk átszervezni. Ez lényegében abban különbözik minden eddigi megoldásunktól — napközis osztályok, tanulószobák —, hogy nem vágja el az oktatás és felkészülés szakaszát, hanem egymásba csúsztatva levegősebbé teszi a munkaszakaszokat.

Mi is történik tehát? — A délelőtti hatórás időtartamot nem hat, hanem csak három szakaszra bontjuk. Egy matematika órát a megfelelő gyakorló óra követ, egy nyelvi órát a társalgási óra, és így tovább. Természetesen ez azt jelenti, hogy délutánra is maradnak oktatási órák. Ebben a nyugodtabb, lassítottabb tempóban ez nem jelent problémát, mert a megszokott munkaritmus folytatódik délután is. Így a gyakorló órákat csak olyan tanárok láthatják el, akik ezeket a felkészülési órákat saját munkájuk elősegítésére használják fel. Természetesen a testnevelési órákat, a rajz- és énekórákat, a gyakorlati foglalkozásokat, egy-egy irodalomórát nyelvi órákat kell délutánra tenni, hogy a fáradási időszakot lehetőleg kiküszöböljük.

Így nyugodtabbá válik a munkaritmus. A napi kilenc-tíz alkalmazkodás négy-ötre csökken, a munka elmélyültebbé válhat. Természetesen külön kidolgozás vagy megbeszélés tárgyát kell képezni az ilyen oktatásban alkalmazható módszereknek. Komoly lehetősége nyílik annak, hogy a tanulóval az ismeretszerzés útját együtt járjuk be, ne maradjunk a „megtanítom — tanuld meg! — számonkérem” — folyamatnál. A házi feladatok megszokott rendszerén is változtatnunk kell, hiszen nem lesznek a szó szoros értelmében vett házi feladataink, csak olyanok, melyeket a tanulók velünk együtt, a mi felügyeletünk alatt végeznek el. Itt kell megtalálnunk a megfelelő egyensúlyt, hogy a tanulók önálló munkára is képessé váljanak.

Gondos tervezéssel a kétórás szakaszokban helyet kaphatnak a múzeumokban, a képtárakban stb. helyeken tartott órák. Ha csak egy-egy ilyen órájuk van a tanulóknak a héten, már színesebb, érdekesebb a munka. Az itt tanító tanárok jobban megismerhetik a tanulókat a gyakorló órák beiktatásával. Más lehetőség nyílik a tudás elbírálására. Az együttes munka során kialakuló tapasztalatoknak jó hasznát lehet venni esetleges szakaszos leméréseknél. Új rangot kaphatna ezekben a közös munkákban a szorgalmi jegy.

A szülők is szívesen veszik az egésznapos iskola gondolatát, hiszen így az otthoni felkészülés gondjait is teljesen magára vállalja az iskola. Kiesik a tanulók életéből az úgynevezett délutáni holt idő, a semmittevés időszaka. A délután állandó munkával telik el, és ez nem mellékes körülmény a későbbi életritmus beidegződése szempontjából sem. A tanulás így nem az esti vagy éppen az éjszakai órákra tolódik ki, megzavarva a családi együttléteket. Ha a tanuló úgy jön haza az iskolából, hogy már minden lényegeset elvégzett, maga mögött tud, és szabad estével rendelkezik, marad ideje szórakozásra, pihenésre, míg az időhúzással eltöltött délutánok csak idegességet, fáradtságot eredményeznek.

A szaktanárok felügyeletével való felkészülés egyenletesebb teljesítményt eredményez. Hamarabb felfedjük a hiányosságokat, és azok pótlásához nem veszünk igénybe idegen vagy szülői segítséget.

Az egésznapos iskola valóban egyenlő feltételeket teremt minden tanulóknak a munkához. Napjainkban fontos kérdés, hogy egy társadalom csak akkor tudja a maga megfelelő értelmiségét megteremteni, ha egészen széles alapbázisa van, így igen fontos feladatunk az egyenlő feltételek megteremtése. A fizikai dolgozók gyermekeinek megsegítése így alapjaiban oldódik meg az egésznapos isko-

lában. Ugyanazok az impulzusok érik őket, mint a többit, ugyanaz a könyvtár áll rendelkezésükre, ugyanolyan szakember figyeli és segíti felkészülésüket. Így valóban egyenlők lesznek a feltételek. Reméljük, így igazán le tudjuk venni a gondot a szülők válláról, akik sokszor azért is idegenkednek a továbbtaníttatástól, mert nem tudnak segíteni gyermeküknek tanulmányaiban, a külön taníttatást pedig anyagi okok miatt nem tudják vállalni. Az általános iskola alsó és felső tagozatában már folynak ilyen irányú kísérletek. Jól tudjuk, hogy a középiskola más feladatot old meg, mint az általános iskola, mégis úgy tapasztaljuk, hogy számunkra is megoldandó program az egésznapos iskola megvalósítása. A jövő oktatási formáját látjuk benne. A külföldi tapasztalatok szolgáljanak nekünk alapul, melyekhez hozzátevé a magunk elgondolásait alakítsuk ki a mi viszonyainknak megfelelő oktatási-nevelési formát. Az így kialakuló közösségeknek más kapcsolata lesz az iskolával is. Az ilyen oktató-nevelő formában alakított közösség többet van együtt, szorosabbra fonódik az életük, az iskola többet jelent számukra, hiszen egész tudásanyaguk innen származik. Az iskola így jobban érezteti hatását nevelésben és oktatásban egyaránt. Ez nekünk, tanároknak nagyobb lehetőséget ad mint valaha, de nagyobb felelősséget is ró ránk. Szükséges, hogy a pedagógusok megismerjék a szabad idő felhasználásának sajátos problémáit, hogy e téren is megtanulják a nevelés művészetét. Megtanulják, hogy oktatás közben is neveljenek, és hogy az oktatáson kívüli időben a szaktárgyuk jellegéből adódó képzési és nevelési feladatokat is megfelelően kiaknázzák.

Az itt kifejtettek lényege véleményünk szerint az, hogy a szocialista társadalom rendelkezésére álló sokrétű, de gyakran széteső pedagógiai lehetőségeket és eszközöket igyekezzünk az iskola vezetésével a pedagógiai ráhatások zárt rendszerévé tenni. Ezek az egésznapos nevelés új szempontjai. Ilyen módon éri el az intézmény magasabb fejlődési fokát, vagyis az iskolás korú ifjúság oktatásának és nevelésének olyan átfogó rendszerét, mely anyagi és szellemi lehetőségeinkre támaszkodva minden ifjúnak és leánynak alkalmat ad arra, hogy a kötelező oktatáson túlmenően erejét és képességeit sokoldalúan kibontakoztassa és tovább fejlessze. Ezzel új szakasz nyílik meg a pedagógiai folyamat törvényszerűen fejlődő társadalmisításában, melynek eszmei tartalma minden szocialista állam számára egyaránt jelentős.

FARKAS GYULÁNÉ

DR. FARAGÓ SÁNDORNÉ

Ez év januárjában vált meg az iskolától nyugdíjbavonulása alkalmával dr. Faragó Sándorné, „Lenke néni” az iskola könyvtárosa. Hosszú tanári pályájából majdnem húsz évet töltött ennél az iskolánál. Néhány évig történelmet tanított, majd, mint függetlenített könyvtáros, átvette az iskolai könyvtár vezetését. Iskolánknak egyébként is szép könyvtára az ő gondozásában vált igen gazdag, modern színezetű, a mai irodalom, a humán és részben természettudományok majdnem minden fontos művét magába foglaló, nagy értékű gyűjteménnyé. Ha valakiről, róla el lehet mondani, hogy valóban művészzé vált ennek a szakmának. Iskolánk az ő könyvtárossága idején vált valóban „olvasó iskolá”-vá, megcáfolva azt a hiedelmet, hogy a mai emberek, a mai gimnazisták nem szeretnek olvasni. Igen, mert Faragó Sándorné nemcsak a könyvek világában volt tájékozott, nemcsak az irodalmat ismerte nagyszerűen, hanem az embereket is. Aki egyszer belépett ebbe a könyvtárba, azt nemcsak a könyvtár gazdagsága, a belőle sugárzó kultúra vonzóereje ragadta meg, hanem az a családias, otthonos, valóban emberi légkör is, amelyet a könyvtáros teremtett. Nemcsak hivatali helység volt ez a könyvtár, hanem derűs emberi pihenőhely is, ahol a fáradt arcok kissé kisimultak, problémák megoldódtak, ahonnan a látogatók — tanárok és diákok egyaránt — mindig kissé felfrissülve, megnyugodva léptek ki, bizonyosságként annak, hogy a kultúra és emberség mennyire egy tőről fakadnak, s hogy e helyen mindig mindkettőt megtalálták.

Faragó Sándornétól azért is fájó szívvel búcsúzunk, mert vele ismét olyasvalaki távozik a tanári karból, aki tanúja volt iskolánk történetéből az utolsó két évtizednek, s aki személyesen közvetítette számunkra azokat a hagyományokat, amelyek a Madách Imre Gimnázium legjobb, s a jövőben is ápolandó hagyományai. S most, hogy testben talán kicsit megfáradva, de lélekben változatlanul fiatalon és frissen megvált az iskola mindennapi munkájától, változatlanul igényt tartunk barátságra, szeretetére, emberi segítségére, s nem tehetünk szebb ígéretet, mint azt, hogy a könyvtárat igyekszünk továbbra is olyan otthonnak, a kultúra és emberség olyan forrásának megtartani, mint amilyen eddig volt.

MURAKÖZY GYULA

ÖREGDIÁK TALÁLKOZÓK A MADÁCH IMRE GIMNÁZIUMBAN

A visszahozhatatlanul elmúlt ifjúság utáni természetes nosztalgián kívül a volt Alma Mater iránt érzett őszinte hála, mély nagyrabecsülés és szeretet hatja át és teszi közvetlenné azt a kapcsolatot, amely a „barcsaysta öregdiákokat” volt iskolájukhoz, a mi iskolánkhöz, a Madách Imre Gimnáziumhoz elszakíthatatlan szálakkal odafűzi. Beszédese bizonyítékai ennek az évről évre megrendezett jubileumi érettségi találkozók, az ilyen alkalmakkor felelevenített kedves diáktörténetek, visszaemlékezések nagynevű, tudós tanárokról, csak hivatásuknak élő, csupa szív „igaz” emberekről.

A tanév folyamán különböző időben tartott kisebb-nagyobb érettségi találkozók sorát a tanév végén három ünnepélyes keretek között megrendezett jubileumi érettségi találkozó zárta le: május 31-én egy 45 éves, június 13-án egy 50 éves és június 14-én egy 60 éves érettségi találkozó volt iskolánkban.

A 45 éves érettségi találkozón 34 „öregdiák” vett részt köztük Tóbiás Károly, a Magyar Nemzeti Bank főosztályvezetője, dr. Rayda Frigyes sebészfőorvos, Ney Tibor hegedűművész, a Zeneművészeti Főiskola tanára.

A külföldön élő volt osztálytársak közül részt vett a találkozón dr. Szigeti Pál ügyvéd, a párizsi fellebbviteli bíróság akkreditált ügyvédje. Dr. Szigeti Pál a párizsi ügyvédi kamara elnökének a társaságában érkezett Budapestre, és itt-tartózkodása alatt két jogi tárgyú előadást tartott Budapesten. Nem tudott eljönni az érettségi találkozóra, és távolmaradását levélben, ill. táviratban mentette ki dr. Ernst Pál mérnök, a Tel Aviv-i műszaki egyetem előadó tanára, Füredi Béla bőrgyáros Sidneyből, Spitz Endre divattervező Londonból, Sándor Béla mérnök Ayrből (Skócia).

A június 13-án tartott 50 éves jubileumi érettségi találkozón 14, a Tanácsköztársaság idején végzett öregdiák vett részt. Ebben az osztályban tanult Fleischmann Izsák, aki az 1919-es Diákbizottság vezetője volt. A találkozóra még külföldről is többen hazajöttek. Köztük volt Tepli Elemér, az USA Bevándorlási Bizottságának főfelügyelője New Yorkból, Lichter Ármin bőrgyógyász, kórházi főorvos Los Angelesből. Ennek az osztálynak volt a tanulója, de az érettségi találkozóra nem tudott eljönni Marton László, a világhírű atomfizikus, egyetemi tanár (USA), Piccard professzor volt asszisztense.

A június 14-én tartott 60 éves érettségi találkozón 7 „öregdiák” vett részt, köztük dr. Vitéz Miksa és dr. Brunner Henrik volt rendelőintézeti főorvosok,

Dienes László festőművész-tanár, Lovászy Márton író és újságíró, Kotányi György, a Láng Gépgyár volt igazgató-főmérnöke. Ebbe az osztályba járt, de a találkozóra nem tudott eljönni Kazacsay Tibor zeneszerző. Távolmaradását le-
velben mentette ki dr. Bársony Lajos, volt operaénekes és impresszárió New Yorkból.

A Madách Imre Gimnázium öregdiákjairól szólva, sajnos, egy szomorú hírről is be kell számolnunk. 1969. április 9-én, 77 éves korában, rövid szenvedés után meghalt dr. Bihari Mihály újságíró, iskolánk egykori növendéke, a hűséges „öregdiák” a Madách Imre Gimnázium öregdiákjai baráti körének egyik alapító tagja. Mint kiváló gyorsíró 1919-ben a Tanácsköztársaság kormányzótanácsának jegyzőkönyvvezetője volt, majd a Tanácsköztársaság bukása után előbb Bécsbe, később Prágába és Pozsonyba emigrált. A Madách Imre Gimnázium öregdiákjai baráti körének mozgalmában mindjárt a mozgalom megindulásakor bekapcsolódott, és haláláig fáradhatatlan és lelkes propagátora volt. Öregdiák találkozókat, nagyszerű műsoros estéket rendezett. Beszédeket, élménybeszámolókat tartott iskolai ünnepélyeinken, visszaemlékezéseket írt Évkönyveink számára. Utoljára a Tanácsköztársaság 50 éves jubileumával kapcsolatosan rendezett iskolai kiállításunk megnyitása alkalmával volt körünkben. Halála nagy veszteség iskolánk számára. Emlékét mindig szeretettel és hálával őrizzük.

DR. SALAMON KÁROLY

A TANÉV KRÓNIKÁJA

1968

- augusztus 31. Tanévnyitó értekezlet
szeptember 2. Ünneplés tanévnyitó
11. Osztályfőnöki munkaközösségi megbeszélés
Téma: Az 50 éves évfordulók megünneplése
17—19. Tanulmányi kirándulás
26. Kulturális bizottság alakuló ülése
október 2. Szabad Pártnap
Tárgy: Tájékoztatás a csehszlovákiai eseményekről
30. Ideológiai konferencia
Téma: A KMP 50 éves évfordulója
november 6. November 7-i ünnepség a Vörös Csillag filmszínházban
A Talpalatnyi föld c. film megtekintése
21. Osztályonként a KMP megalakulásának megünneplése
31. Nevelési értekezlet
Téma: Az 50 éves évfordulók megünneplése
december 20. Az I. félévi osztályzatok lezárása
21—22. Félévi osztályozó értekezletek

1969

- január 7. Félévi záróértekezlet
8. Félévi értesítők kiosztása
február 12. Ideológiai konferencia
Téma: Nemzetközi politikai helyzet
12. Szabad Pártnap
Téma: Az új gazdasági mechanizmus tapasztalatai
14. Iskolai Madách-bál a MOM kultúrtermében
19. Szakszervezeti taggyűlés
Szakszervezeti bizottság választása
március 8. Megemlékezés március 15-ről az utolsó órán
14. Megemlékezés a Nemzetközi Nőnapról

14. KISZ pince-klub megnyitása

Erre az alkalomra már a tanév kezdete óta készülődött az iskola. A pincében helyet találni, majd a bejáratot megtisztítani, a helyiséget berendezni nem volt kis munka. A lelkes diákok tevékenységének köszönhető, hogy az ötletes megoldások, az izléses berendezés, a kellemes hangulatot adó világítás barátságossá tették a kis szobákat, és március 14-én megnyithattuk azóta is közszeretnek örvendő klubunkat. A megnyitón megjelentek a VII. ker. Tanács Oktatási Osztályának vezetői és a VII. ker. KISZ Bizottság képviselői is. Gyenes Anna tanárnő és Győrvári Katalin megnyitó szavaikban köszönetet mondtak a Szülői Munkaközösség segítségéért és a diákok áldozatkész munkájáért. Azóta szerdán és szombaton minden héten összegyűlnek a fiatalok, hogy baráti környezetben művelődjenek és szórakozzanak. A különféle játéklehetőségek mellett meghívott vendégekkel baráti találkozások is szerveződtek. Vendégeink voltak Váci Mihály költő, Bárdy György színművész. Verebes István, iskolánk volt növendéke és Kern András, akik a Színművészeti Főiskola hallgatói.

Az új pince-klub lehetőséget nyújt egy-egy alkalommal 30—40 tanulónak az est kellemes eltöltésére.

10—21. Felvételi beszélgetések a leendő első osztályosokkal

18. A Magyar Tanácsköztársaság 50 éves évfordulója alkalmából rendezett iskolai kiállítás megnyitása

Az 1968/69-es tanév az 50 éves évfordulók jegyében zajlott le. Méltóan akartunk megünnepelni a Magyar Tanácsköztársaság évfordulóját is. Reprezentatív kiállítást rendeztünk az ünnep tiszteletére, mely iskolai illetve osztályfeladatként a KISZ rendezésében valósult meg. Kivétel nélkül minden osztály tehetségéhez, lelkesedéséhez és lehetőségeihez mértent tett valamit a kiállítás anyagához. Halmágyi Sándorné tanárnő segítségével gyűjtötték a diákok az anyagot, míg a I. osztály Kováts Nagy Csabáné tanárnő segítségével a rendezési feladatokat oldotta meg. Korabeli dokumentumok, osztályok értékes KISZ alapszervi naplói, magnószalagon megörökített beszélgetések veteránokkal, a Tanácsköztársaság harcairól készült térkép, az érdekes világítás a KISZ alapszervek, illetve egy-egy tanuló nagyszerű munkáját dicsérik. A kiállítást Véghelyi József igazgató nyitotta meg. Jelen voltak ismerős veterán elvtársak, Bihari Mihály, Demjén Miklós, Romhányi József. A VII. ker. Tanács, Pártbizottság és KISZ Bizottság képviselői is részt vettek a megnyitáson. Az osztályok 10—10 küldöttel járultak hozzá a megnyitó ünnepélyességéhez.

19. A Magyar Tanácsköztársaság 50 éves évfordulójának megünnepélése a Szikra filmszínházban

Az 50 éves évfordulót nagyszabású, önállóan rendezett műsossal ünnepeltük meg. A hivatalos vendégek és gimnáziumunk tanárai, diákjai ünnepélyes hangulatban nézték végig az ünnepséget, és tisztelettel adóztak a magyar történelem ezen jelentős eseményének.

Az elnökségben helyet foglaltak a kerületi Pártbizottság, KISZ bizottság, az iskolai Pártbizottság és igazgatóság képviselői és az iskola KISZ VB néhány tagja. Véghelyi József igazgató beszéde után a társadalmi munkában kiemelkedő teljesítményt elérő tanulók jutalmazása következett, majd az iskola Thália színjátszó köre három önálló számból komponált műsorral lépett a közönség elé. Az A csoport díjnyertes számára, — Komját Aladár: Proletár Magyarország — és a B csoport Györe Imre: Hármat kiáltott a vihar-madár c. művének előadására épült a szinpompás szavalókórossal, szólóbetétekkel felépített előadás. Az ünnepséget az énekkar énekszáma zárta le.

21. Az 50 éves évforduló
Koszorúzás a Dózsa György téren
- április 2. Április 4-i ünnepség a Vörös Csillag filmszínházban
A Pokolrév című film megtekintése
A Madách Kupa tanulmányi verseny eredményeinek hirdetése
- 5—12. Tavaszi szünet
18. A VII. és VIII. kerület tv vetélkedője
21. Osztályonkénti megemlékezés Lenin születésnapjáról
23. Nevelési értekezlet
Téma: A korszerű gimnázium kérdései
- május 2. Egésznapos iskolai kirándulás Csikóváraljára
(KISZ-próbázás, járőrverseny keretében)
5. Közös iskolai színházlátogatás:
Százaz György: Vezérkari főnök c. színművének megtekintése
7. A IV. osztályok osztályozó értekezletei
8. A IV. osztályok ballagása
- 12—19. Írásbeli érettségi vizsgák
24. Az I. B és a leendő I. B osztályosok közös klubdélutánja
21. Nevelési értekezlet
Téma: A tanulók értékelése
- június 2—4. A leendő első osztályosok szülői értekezletei
- 3—6. A IV. A osztály szóbeli érettségije
7. Utolsó tanítási nap
9. Osztályozó értekezletek
- 10—11. A IV. D osztály szóbeli érettségije
- 11—12. A IV. B osztály szóbeli érettségije
- 12—14. A IV. C osztály szóbeli érettségije
14. Tanévzáró ünnepély
16. Beiratkozás
- 16—19. Szakmai munkaközösségi megbeszélések
17. Közös tantestületi kirándulás
23. Tanévzáró értekezlet

KARDOS EVA

RÉSZLETEK A PÁLYAMUNKÁKBÓL ÉS SZAKKÖRI DOLGOZATOKBÓL

A balatoni szél

A balatoni szél ólomlábú csókokat hord
köpenye alatt,
A balatoni szél, mintha szeme bekötve
lenne, hinárok, fák közt úgy matat,
A balatoni szél 1,50-es lángosok, palacsinták
sava-borsa,
A balatoni szél végigcsókolja a hegyhátat,
s mint vak zongorista ujjai,
ugy száguld a part billentyűin
össze-vissza,
A balatoni szél szivek remegését plántálja
táncos hinárok tövébe,
A balatoni szél lopja a kábitó varázst
a hegy sziveket frissítő leheletébe,
A balatoni szél úgy hámozza ki fodraiból
a vizet, mint ahogy a macska nyalja
le ujdonsült magzatának burkát, s így
gyakran villan ki szürke, kék, zöld
pongylója alól a tó vörös kombinéja,
A balatoni szél harapásától az ölelkező
lábak is lúdbőröznek,
A balatoni szél fák, bokrok, kövek,
békák, szüzek, nádasok karmestere,
A balatoni szél cukorizü csomókat köt
emlékül a hajakba,
A balatoni szél betéve fújja madarak kórusát,
fák derekának recsegését, füvek pletykáját,
kövek némaságát, habok gyermeteg kiáltását,
amint kergetőznek,
A balatoni szélről nagybetűs a Balaton,
A balatoni szélben aranyveretű gravitáció
őrzi a napbarnított testek minden cseppjét,
A balatoni szél okozza a legnagyobb örömet,
amikor elmegy,
A balatoni szél.

Mi

Mi, a lehulló rémek vergődő
szárnyain születők
a fájdalmak jeges kutjának mélyeit
eddig nem ismerők
napcsókos arcunkat ég felé emelők
égető tüzes szirmok közt csapongók
egymás kezét fogók
esti félhomályban gitárral bolyongók
Nekünk —
tiszta a szemünk.

Bozontos hajunkban parázsló
szikrafészkek
lábaink előtt napfényes árnyak
heverésznek
ki nem mondott gondolataink belevésznek
a világ zajába
öntudatlan, kusza álmokra hajtjuk le
kócos fejünk
De nekünk —
mégis
tiszta a szemünk.

Mi, a sápadt falak közt,
töredezett utcaköveken ballagók,
kik bolondos álmaink mögül is
egymásra nevetünk
a lenyugvó napot némán bámulók
esti félhomályban gitárral bolyongók
egymás kezét szorosán fogók
Nekünk —
tiszta a szemünk.

Heinrich Heine: Ádám

Te égi zsandárt küldtél rám
lángpallossal kezében,
kikergettél az Édenből,
igaztalan-keményen!

Én asszonyommal elmegyek
más földi tájra tartva;
Tudás gyümölcse már enyém,
nem változtathatsz rajta.

Nem változtathatsz, hogy tudom,
mily senki vagy és semmi,
habár halállal és dörgéssel
szeretnél óriás lenni.

Ó Isten! Milyen szánalmas
consilium abeundi!
Ez ám a nagy Magnificus!
Valódi Lumen mundi!

Mert többé nem hiányzik már
a Paradicsom annak,
akinek az nem Édenkert,
hol tiltott fák is vannak.

Teljes szabadság kell nekem!
A legcsekélyebb gátra
a Paradicsom számomra
pokol és börtönzárka.

„Vitézek, mi lehet ez széles föld felett szebb dolog az végeknél?”

Zrínyi Miklós horváth bán, a törökellenes védelmi harc egyik legkimagaslóbb alakja, 1566-ban, magárahagyatva, alig párszáz katonájával utolsó leheletig védte a roppant török túlerővel szemben Szigetvárat, s hazaszeretetését hősi halálával pecsételte meg.

Baranya megye egyik legszebb és leglátogatottabb vidéke Szigetvár környéke. Az Almás-patak mocsaras árterületéből kiemelkedő szigetre épült a ma is fennálló szigeti vár. A sziget birtokosai magukat „Szigethi”-eknek nevezték, míg a vár alapítójaként a család egyik tagját, Anthemiust szokták emlegetni.

Ugyanakkor a történelmi források arról számolnak be, hogy a vár építője Szigethi Oszvald, aki 1420-ban emeltette a várat a szigetre. Unokája, Csaba építette a 3 emelet magas és 2 méter vastag köralakú erősséget, amely jelentős szerepet játszott a későbbi ostromokban. A Szigethiek után 1463-tól a Garay-család, majd 1471-től az Enyingi-Török család birtokolta. Az ország három részre szakadásakor Zápolya János, erdélyi fejedelem hada támadta meg a várat, de Török Bálint visszaverte ezt a támadást. Török Bálint 1541-ben a törökök fogságába esett, ezért az erősség két évvel később, 1543-ban királyi vár lett, Ferdinánd király kezébe került. 1548—49-ben megerősítik a megrongált várat. Ekkor építik fel az első kőbástyát, az északnyugati Nádasdy bástyát.

A vár parancsnokai: 1553. Dersfy Farkas. (Leltári adatai sok érdekességet tartalmaznak az utókor számára az egykori várról.) 1554. Kerecsényi László megkezdte Szigetvár újbóli megerősítését, de 1555-ben Tujgun budai pasa megtámadta a várat. A támadást visszaverték, s ezzel a vár erősítési munkálatai tovább folytatódtak.

1556-ban Ali, budai pasa egy hónapig ostromolta a várat. Ez a támadás megint erősen megrongálta a falakat. 1558-ban Sennyey Ferenc, a vár kapitánya a Nádasdy bástyát újra építi. A következő évben, 1559-ben pedig Horváth Márk veszi kezébe a vár irányítását. Ő szorgalmazza a várnak az eddigénél komolyabb, nagyobb méretű megerősítését. Ekkor került Szigetvárra Paoló Mirandola királyi várépítőmester. Zrínyi Miklós horvát bán 1561-ben lesz a vár parancsnoka, 2200 vitéz élén. A várat az 1566. évi török támadásig erősítik, javítják. 1566-ban katonáit felesketti.

*„Fejem fennálltáig lések én veletek,
Esküszöm seregek élő Istenének,
Kivánom, hogy ti is így cselekedjetek,
Éles szablyát kézben tartván esküdjetek!”*

De vajon kik esküdtek fel a Hazára és Zrínyire?

Szigetvár lakóinak osztályrétegződése azonos volt az országban levő várak lakóinak osztályrétegződésével. A vár lakói igen változatos képet mutattak. Zrínyi Miklós jó fizetett, jól képzett hadserege, melyet saját költségén tartott fenn, képezte a vár harcosainak magvát. A katonák másik jelentős részét a várakba menekült nemesek tették ki. Ezeket a nemeseket a hódoltsági területről a törökök űzték el. Vagyonukat elveszítve, hogy családjukat és magukat eltartassák, kénytelenek voltak várkatonának beállni. A jobbágyok, akiknek a különféle hadjáratok során elpusztultak termelőeszközeik és állataik, az éhhalál előtt a várba menekültek.

A várban azonban nemcsak magyar katonák, hanem idegen nemzetiségű (spanyol, német, francia, rác) lovagok és vitézek is szolgáltak. Ezek a király zsoldos katonái voltak. A törökök támadásának hírére a környéken lakó jobbágyok is családostul bevonultak a várba.

Éppen ezért, mivel ilyen sokrétű a vár lakossága, alkalom nyílik az ellentétek kibontakozására.

Az ellentétek a nemesek és jobbágyok között a legélesebbek. A nemesek büszkeségüket megőrizve nem voltak hajlandók elvegyülni a jobbágyok között, pedig anyagi helyzetük egyenlő volt. Az ellentéteket fokozta, hogy békeidőben a nemesekkel másként bántak, s igen gyakran nagy különbséget tettek a jobbágyok és nemesek között. A kutyabőrrel rendelkezők könnyebben léphetek előre a ranglétrán, ami egyben növekvő pénzjuttatással járt. S ez megkönnyítette életmódjukat.

A nemeseknek azonban nemcsak a jobbágyokkal volt ellentétük, hanem a különböző nemzetiségű zsoldosokkal is. Bár ez nemzetiségi kérdés, mégis megbonthatja a harcosok közötti egységet.

Mert a történelem a maga kérdéseit az osztályharc és nem a nemzeti kérdés szempontjából teszi fel. Az ellentéteket növelte az is, hogy a zsoldosok rendszeresen kapták zsoldjukat, „mert a bécsi kormányzókat németekkel rakták meg, a végházakat, s a magyar katonát rendszeren sosem fizették”.

„A magyar vér mérhetetlenül olcsó lett. Katonáink zsoldja elmaradt, s idegenek híztak a magyar jövedelmen”.

A török császár 150 000, részint jól begyakorlott, részint gyakorlatlan harccsal 29 napig ostromolta a Szigetet. Ez idő alatt sem éjjel, sem nappal egy órát sem henyélt. Majd ágyútűzzel, majd más módon próbálta megvenni és gyakorta indított erős, hosszú és kegyetlen rohamokat a vár ellen.

Ezekben a rohamokban, különösen már a vége felé, legjobb csapatai mind részt vettek, köztük a janicsárok is. Zrínyi Miklós gróf, volt császári tanácsos és főkapitány azonban oly vitézül és erősen ellenállt, hogy még az ellenség sem tudott eléggé csodálkozni rajta. Tíz teljes napon át védte a várost a heves rohamokkal szemben, s csak amikor látta, hogy az tovább nem tartható, akkor vonult vissza embereivel a várba, magával vive ágyúit és lőszerét, éjjel, nagy csendben. Ezután a várost több helyen fölgyújtatta, s az rövid idő alatt le is égett. Ezek után az ellenség előrenyomult, s a külső vár védőműveit kezdte hevesen támadni. De Zrínyi bátran védekezve nagy károkat okozott a támadóknak, nemcsak rohamaik közben, meg azzal, hogy ágyúval lövette őket, hanem sűrű kirohanásaival is. Míg csak a török állandó bombázásától a falak szinte teljesen le nem omlottak, s kijavításuk már nem volt lehetséges. Továbbá Ali Portu basa a nagykiterjedésű mocsarak, lápos területek miatt szinte járhatatlan, s a mieink által megközelíthetetlennek vélt oldalon, szegény keresztények ezreinek keserves munkájával csatornákat, árkokat húzatott, a vizeket levezetette, s a

talajt földdel, fatörzsekkel feltöltette. A mieink állandóan lötték őket a várból, de a törökök erre rá sem hederítettek.

Hiszen tudták, hogy a golyók csak a nyomorult keresztény parasztok ezreit találják el, akiket Nándorfehérvártól egészen Szigetig mind idehajtottak, hogy valósággal állati igába fogva robotoljanak nekik.

A vár elfoglalása után a törökök hozzáláttak a rendbehozatali munkálatokhoz. A vár megerősítésén kívül dzsámákat, fürdőket, kutakat és türbékeket hoztak létre. Ezek egy része az utókorra maradt.

1574-ben, 1664-ben kísérletek történtek a vár visszafoglalására, de ezek sikertelenek maradtak. 1689-ben a németek visszafoglalták, 1788-ban végleg magyar kézre került.

1821 őszén a nagy magyar költő, Vörösmarty Mihály is itt járt, hogy lerója kegyeletét Zrínyi Miklósnak és a hős várvédőknek:

*„Honfi! ha fellépendsz düledék várára Szigetnek,
Sírva ne említs szót sajnós eleste felől:
Ott hős Zrínyi körül bátor daliái nyugosznak:
Gyöngye panasza szót bántja nagy álmaikat.”*

RADICS EDIT és TAKÁCS ILONA II. D

Az idegenforgalom helyzete és lehetőségei Budapesten

Az idegenforgalom ma már világforgalom, amely az egész földkerekséget behálózza. A világ idegenforgalmi keresletének háromnegyed részét Európa kínálata érdekli. Ez pedig természeti, kulturális, gazdasági, politikai adottságok és az idegenforgalmi felkészültséget jelentő létesítmények, intézmények, bőséges választékával várja az idegenforgalom résztvevőit. Magyarország nem rendelkezik az idegenforgalmi adottságok teljességével, s a meglévők megoszlása sem egyenletes. Kínálatunk mégis versenyképes. Nincsen ugyan mediterrán éghajlatú tengerünk, az Alpokhoz vagy a Magas Tátrához mérhető hegyvidékünk, de földrajzi fekvésünk mégsem kedvezőtlen. Vannak hazánknak természeti szépségei, értékei és számtalan műemléke, amelyeket szívesen keres fel a turista.

Sajátosan egyéni jelleget ad kínálatunknak az az elképzelés, amelyet az idegen a puszta romantikájáról, a cigányzenéről, a magyar konyháról és hagyományos vendégszeretetünkről alkot. Ahhoz, hogy hazánk kedvelt tartózkodási helye a külföldieknek, napjainkban hozzájárul nem utolsó sorban az is, hogy a nyugati turisták egy részét érdekli a szocialista életforma és a szocialista építőmunka eredménye.

Az ország egyedi, általános vonzásán kívül idegenforgalmi kínálatunk legfőbb értékei: a központi fekvésű Budapest és a Balaton. Ez a két terület a külföldi vendégek huzamosabb tartózkodásából 75%-ban részesedik.

Budapestnek abszolút nemzetközi idegenforgalmi versenyképessége van. Vonzóerejét nem ritka műemlékek adják, bár ezekben is gazdag város, és jelentős kulturális események színhelye a nemzetközi konferenciák, zenei hetek, vásárok révén. Területén 123 helyen páratlan bőséggel napi 40 millió liter meleg és 30 millió liter langyos víz jön a felszínre. A város különös értéke, mely egyedülálló, a csodálatos folyamparti fekvés. A városkép a budai hegyek és a pesti síkság ellentéte, a tengelyt képező, karcsú hidakkal ékesített Duna csodálatba ejti az idegent. Budapest idegenforgalmi vonzóerejét a sokoldalúság; a szépvárosi, fővárosi, világvárosi és fürdővárosi jelleg harmóniája adja.

A természeti adottságok között speciális idegenforgalmi érdek fűződik a gyógyforrások és gyógyfürdők szakszerű gondozásához. Budapest idegenforgalmának természetrajzi vonzó tényezői között nagy jelentőségük van a gyógyvizek nyújtotta lehetőségnek. Hazánk gyógyvizek tekintetében Európa egyik leggazdagabb országa. Nincs még egy olyan nagyváros a kontinensen, ahol annyi és olyan változatos összetételű gyógyforrás lenne, mint amennyi Budapesten fad; itt calcium-hidrogéncarbonátos, szulfátos, kénes, jódos-brómos és rádióaktív tartalmú gyógyvíz egyaránt megtalálható.

Az emberiség legrégebb gyógyszerei közé tartozik a gyógyforrások meleg

vize. A hatásossághoz fűzött magyarázatok a korszellemnek megfelelően változtak, de a hatásosság maga változatlanul megmaradt.

A magyar gyógyidegenforgalom egyik legnagyobb bázisát olyan fürdők képezik, amelyek még a török időkből maradtak ránk (Rudas, Rácz, Király, Császár). Ezekhez csatlakozott később a Lukács, Gellért, Széchenyi és Pesterzsébeti fürdők sora. Ez lehetővé tette, hogy Budapest már a felszabadulás előtt világhírnévként örvendő gyógyfürdő központtá váljék.

1938 előtt a főváros gyógyfürdő forgalmi dollárbevétele milliós nagyságrendet ért el. A felszabadulás után a gyógyfürdők zöme közfürdő lett, s jelenleg a víznek csak 40⁰/₀-át használják gyógyászati célokra. A budapesti gyógy- és strandfürdők évente átlag 10 millió vendéget fogadnak, melyeknek 70⁰/₀-a gyógyvizekben fürdik. A nyolc gyógyfürdő forgalma évente átlagosan 5,5—6 millió fő között van. Bár a vendégek száma jelentősen emelkedett, a fürdők kapacitása ehhez képest alig bővült, s így akadályozza, hogy a befogadó képesség tovább növekedjék.

A helyzet javításához új strandok és tisztasági fürdők létesítése szükséges, ezek mentesítenék a gyógyfürdőket a nagymérvű igénybevételtől. Kedvezően befolyásolná a jelenlegi állapotokat egy új gyógyfürdő építése is. Budapest fürdőváros kialakításának és fővárosi gyógyfürdőink fejlesztésének kérdései az utóbbi időben fokozott mértékben előtérbe kerültek. Ezekkel kapcsolatos legfőbb tennivalóinkat egyrészt a fürdők teljesítőképességének mennyiségi és minőségi fokozásában, új, modern gyógyeljárások bevezetésében, másrészt gyógy szálló jellegű intézmények létesítésében jelölhetjük meg. A gyógyfürdőink szolgáltatásával kapcsolatos igények és lehetőségek az idők során változtak. Jelenleg kedvelt gyógyfürdő forma a szabadfürdőzéssel egybekötött termálfürdő, az iszap- és a súlyfürdő. Szükség van a passzív gyógyfürdőzés aktivizálására. Fejleszteni kellene olyan fürdőtényezőket is, amelyek nem annyira gyógyító, hanem inkább megelőző beavatkozások. Bizonyára nagy sikere lenne a szaunának nálunk is, amely a fővárosban egyelőre még csak a Népstadionban működik, s kizárólag sportcélokat szolgál.

*

1957/58-tól a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, 1962/63 óta a Felsőfokú Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakiskolában és középiskolai szintű vendéglátóipari technikumokban került sor az idegenforgalmi ismeretek oktatására. Az oktatásban 1965-ben fordulat következett be. A Közgazdaságtudományi Egyetemen az idegenforgalmi dolgozók számára Idegenforgalmi Továbbképző Tanfolyam indult, a Felsőfokú Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakiskola vendéglátóipari szaka mellett idegenforgalmi ágazat is létesült. Így megvalósult a főiskolai szintű, speciális idegenforgalmi szakképzés.

A gyakorlati életre való nevelés már a középiskolákban is megkezdődött. Számos osztályban sajátítják el a tanulók az idegenforgalom szempontjából elengedhetlenül hasznos idegen nyelvek ismeretét, sőt egyes iskolákban heti két órában idegenforgalmi ismereteket is oktatnak. Ezekben a tanintézetekben a hallgatók az érettségivel egyidőben idegenvezetői vizsgát tehetnek, idegenvezetői igazolványhoz juthatnak. Ebben az évben kötött az IBUSZ szociális szerződést a Fazekas Mihály Gimnáziummal, ahol bevezették az idegenforgalmi vonatkozású tantárgyak oktatását.

Az idegenforgalmi szemlélet alakítása érdekében helyes lenne valamennyi iskolában bevezetni az idegenforgalmi ismeretek oktatását. Nem külön tantárgyként, hanem pl. a földrajzon belül, a tananyag összetételének módosításával. Hogy a tanulók megfelelő, jól használható oktatásban részesüljenek, szükség van a pedagógusok továbbképzésére is.

TANULMÁNYI KIRÁNDULÁSOK

Iskolánk 18 osztálya szeptember 17—20 között rendezte meg hagyományos — három vagy négy napig tartó — őszi kirándulását. Az egyes osztályok úti programja a következő volt (zárójelben a kísérő tanárok neve):

- I. A. Gézaháza, Bakony hegység (Varga Jánosné, Székely Zoltán).
- I. B. Parád, Mátra hegység (Körösi Tamásné, Zubreczky György).
- I. C. Salgótarján (Szentés Ervin, Lengyel Györgyné).
- I. D. Mátraháza, Eger (Agazoni József, Vágó Mária).
- I. E. Kisinóc, Börzsöny hegység (Mincza Péter, Hoós Erzsébet).
- II. A. Szeged, Orosháza, Gyula, Szarvas (Kováts Nagy Csabáné, Solymosi Ottó).
- II. B. Szombathely, Kőszeg, Sopron (Farkas Gyuláné, dr. Héder Jánosné).
- I. C. Gézaháza, Zirc, Ajka (Vigvári Andrásné, Gönczi Sámuel).
- II. D. Hollóstató, Bükkszentlélek, Bükk hegység (Vizi Jánosné, dr. Salamon Károly).
- II. E. Síkfőkút, Eger, Aggtelek (Ferenczi Gyuláné, Nagy Endre).
- III. A. Szeged, Gyula (Stephanides Éva, Király Balászné).
- III. B. Aggtelek, Miskolc, Hollóstató, Bánkút (Takács László, dr. Malatinszky István).
- III. C. Dunaújváros, Pécs, Dömörkapu, Siklós, Harkány, Siófok, Székesfehérvár (Muraközy Gyula, Halmágyi Sándorné).
- III. D. Dunaújváros, Pécs, Szigetvár, Kaposvár, Balatonalmádi (Kovács Istvánné, Lehoczky Jánosné).
- IV. A. Szombathely, Kőszeg, Sopron (Vári Jánosné, Véghelyi József).
- IV. B. Tata, Győr, Sopron, Kőszeg, Szombathely, Ják (Bártfai Ödön, Szolga László).
- IV. C. Pécs, Fehérkút (Kardos Éva, Horváth Erzsébet).
- IV. D. Sopron, Kőszeg, Szombathely (Németh Magdolna, dr. Fazakas Istvánné).

TANULMÁNYI MUNKÁNK, EREDMÉNYEINK

A mi iskolánkban is, csakúgy, mint a többiekben, a félévi és az év végi osztályozó értekezletet a statisztikai összesítés elkészítése követi. Valamennyi osztályfőnök nagy igyekezettel munkálkodik az osztálystatisztika készítésén, és közben kíváncsian áttekintget a szomszéd asztalnál számolgotó többi osztályfőnök papírlapjára is. Ezekből az adatokból tevődik össze az iskolai összesítés néhány jellemző adata.

Az adatok nem meglepőek, szükségszerű következményei annak az erőfeszítésnek, amelyet tanárok és diákok vállalva vállaltak a haladó hagyományokban gazdag, jó hírnevű iskola régi nimbuszának visszaszerzéséért.

Az iskolánkban működő többféle szakosított tantervű osztály sem képes a 70% jótanuló diákunk mindenféle érdeklődését kielégíteni. A tanórákon kívül is keresnek az iskola tanulói olyan alkalmakat, ahol gyarapíthatják ismereteiket, képezhetik magukat, teljesebbé, rendszeresebbé, alkotóbbá tehetik műveltségüket.

Elsősorban az iskolai szakkörök hivatottak az ifjúság ilyen irányú igényeinek kielégítésére. Az iskolai Rendtartás így határozza meg a szakkörök feladatát: „A tanulók tantervi anyagon túlmenő szakirányú érdeklődésének kielégítésére a KISZ-szervezet szakköröket hozhat létre az iskolában.”

A középiskolai szakkörök gazdája tehát az iskolai KISZ-szervezet. Az iskolai KISZ VB tanulmányi felelősének (Kepecs Ágnes III. A oszt tanuló) nem kis feladatot ad az iskolában működő 17 szakkör munkájának az áttekintése, összefogása. Helyenként a feladatok súlya meghaladja egy mégoly öntevékeny KISZ VB teherbíróképességét is. A tanéveleji mozgósítás a szakkörök, a megfelelő, lelkes, odaadó, szakköri titkárok megtalálása, a szakkörvezető tanár felkérése, a rendszeres szakköri élet biztosítása, a tanév végéig állandó szakköri taglétszám elérése még abban az esetben is igen sok munkát róna a tanulmányi felelősre, ha más területeken az iskolai KISZ-szervezet életében nem is kellene tevékenykednie.

Az iskola szakkörei csak részben tantárgyi jellegűek. Így működött magyar irodalom, történelem, orosz (2), német, angol nyelvi, matematika (2), fizika, biológia (2), kémia (2). Az egyéb irányú érdeklődést mutató diákjainknak létrehoztuk a Thália-stúdiót, bélyeg-, filmesztétika szakkört és a sportkört többféle szakosztállyal (turisztika, kosárlabda, futball, asztalitenisz, tollaslabda, birkózó).

Az elmúlt tanévben a szakkörök tevékenységének centrumában a Magyar Tanácsköztársaság 50 éves évfordulójának megünneplése állott, valamint tanulóifjúságunk megfelelő felkészítése az Országos Versenyekre és a házi tanulmányi versenyekre.

A magyar irodalmi szakkört Bártfai Ödön tanár vezette, titkára Róka Ferenc IV. A oszt. tanuló volt. A szakköri foglalkozások keretében meglátogatta az iskolát Simon István, Bárány Tamás. A mai magyar és külföldi irodalom iránt keltette fel a szakköri tagok érdeklődését több megtekintett színdarab és film, irodalmi est. (Sánta Ferenc: „Éjszaka”, Dürenmatt: „A nagy Romulus”, Edvard Albee: „Nem félünk a farkastól”. Mensáros László és Garai Gábor estje.) Előadások hangzottak el a különböző stílusirányzatokról.

A történelmi szakkört Vágó Mária szakfelügyelő vezette, titkára: Radics Edit II. D oszt. tanuló. Munkásságuk középpontjában a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának megünneplése állt, de ókori témákkal is foglalkoztak.

Az orosz szakköröket Körösi Tamásné és dr. Salamon Károly tanárok vezették, titkárok: Madarász Katalin II. A és Piros Ágnes III. A oszt. tanulók.

A szakkörök részben a különböző évfordulók megünneplését készítették elő, részben az orosz nyelvi beszédképesség fejlesztésével a különböző tanulmányi versenyekre készítették fel legjobbjaikat. A Budapesten vendégszereplő Ieningrádi Gorkij Színház „Kispolgárok” előadását is megtekintették.

A német szakkört dr. Fazakas Istvánné tanárnő vezette, titkára Varga Éva II. A oszt. tanuló. Foglalkozásaikon a modern nyelvtanítási módszerek különféle szemléltető eszközeit használták fel, s különösen szerencsésnek mondható az NDK Német Kultúrintézetével kiépített igen jó kapcsolatuk. A hazai jelentős évfordulókat is német nyelven méltatták szakköri foglalkozások keretében.

Az angol szakkör vezető tanára: Stephanides Éva, titkára: Málnai Margit III. B oszt. tanuló. Témáit az angol történelem és kultúra területéről merítették, az Egyetemi Színpadon a Cansas City egyetem szintársulatának angol nyelvű előadását a szakkör tagjai közös program keretében tekintették meg. Találkoztak a hazánkban tartózkodott Arnold Wesker angol drámaíróval is.

Valamennyi nyelvi szakkörünkről elmondhatjuk, hogy tagjaik igen gyümölcsöző levelezési kapcsolatot építettek ki több ország fiataljaival az internacionalizmus szellemében ezt az elvet nemcsak vallva, hanem gyakorolva is.

A két matematika szakkört Király Balászné és Vári Jánosné tanárok vezették, a szakköri titkárok: Bernhard György I. D és Szabó László IV. A oszt. tanulók voltak. Néhány, a középiskolai tananyagban nem szereplő problémát beszéltek meg, példák megoldásával a tanulmányi versenyekre készültek.

A fizika szakkör Agazoni József tanár vezetésével főként feladatmegoldásokkal foglalkozott. A szakkör titkára: Szabó László IV. A oszt. tanuló.

A két biológia szakkört Szentés Ervin tanár vezette, a szakköri titkárok: Kiss István I. C és Turgyán Tamás III. C osztályos tanulók. Tevékenységük sok irányú volt: boncoltak, előadásokat tartottak, dia- és pergőfilmeket vetítettek, az akvárium és terrárium berendezését tanulták meg, az Állatkertben rendezett vetélkedőn szerepeltek. Megvitatták az „Élet és Tudomány” cikkeit, a központi tudományos szakkörök némely témáját.

A két kémiai szakkör vezetői: Hoós Erzsébet és Takács László tanárok, majd Takács László helyettese: Juhász Istvánné V. éves egy. hallgató. Szakköri titkár: Varga György II. D oszt. tanuló. Célkitűzése mindkét szakkörnek az volt, hogy a laboratóriumi munkában készségeket sajátítsanak el, önállóan tudjanak kísérleteket végezni, receptek alapján anyagokat előállítani, példákat megoldani.

A IV. osztályos szakköri tagok az érettségi tételek alapján a szakköri foglalkozások keretében készültek az érettségire. — A természettudományokkal foglalkozó lapokban megjelent érdekesebb cikkeket kiselőadások alakjában ismertették az érdeklődő tanulók.

A filmesztétikai szakkör vezetője Kardos Éva tanárnő, titkára Bak István IV. C oszt. tanuló volt. A televízióból ismert „TV jelenti” műsorszám munkatársai patronálták ezt a szakkörünket. Megismerkedtek a tanulók az operatőri munka nehézségeivel, a televízió különböző osztályai összehangolásának problémájával, a színes és normál televízió közötti hasonlósággal, különbségekkel. Beszélgettek a film formanyelvéről, filmtörténeti kérdésekről. Az Egyetemi Színpadon vetített filmsorozatokot megtekintették. A szakkörben kimagasló munkát végzett Kovács György mint operatőr és előadó, Erdős László, Bak István és Varga Ferenc.

A filmesztétikai szakkör lehetőséget adott arra, hogy a szakköri tagok művészi igénye kifejlődjön, és különbséget tudjanak tenni kommersz és művészi filmalkotások között.

A bélyeggyűjtő szakkört Szentés Ervin tanár vezette, titkára Kiss István I. C oszt. tanuló. A bélyeggyűjtés technikájával, kérdéseivel, motívumok és munkásmozgalmi bélyegek gyűjtésével foglalkoztak. A Filatéliai Szemle cikkeit ismertették a szakköri tagok és bélyegeket is cseréltek.

A „Thália-stúdió” munkáját így jellemzi Gyetvai Ágnes III. D oszt. tanuló, a stúdió egyik legrégebbi tagja:

„Február végén elkezdődött a fellépések sorozata. 28-án jutottunk tovább a kerületi színvalversenyen a területi elődöntőre. Március 18-án délután még a budapesti döntőbe való bekerülésért harcoltunk, este a Szerzői Jogvédő Hivatalban volt fellépésünk, ahol Major Tamás is végighallgatta műsorunkat. Közben hosszú, fárasztó próbák után elkészült eddigi »pályafutásunk« egyik legnagyobb szabású műsora. Három önálló számból — Lékai János: Szinfónia, Győre Imre: Vers a szocializmusról, Komjáth Aladár: Proletár Magyarország — komponálva teljes egészé, hatalmas szavalókórossal, szólóbetétekkel dolgoztuk, fátöltánccal, együttes mozgással festettük alá mondanivalónkat. Az ötven perces, a Szikra mozi egész színpadát betöltő előadás méltó megemlékezés volt a Tanácsköztársaság 133 napjának 50. évfordulójáról. Rendezőnknek, Farkas Gyulánénak és koreográfusunknak, Kovács Istvánnénak is rengeteg munkájába került ez a produkció, amelyet a legszigorúbb közönség — saját gimnáziumunk tanulói — is tetszéssel fogadott. Az ezt megelőző fellépés reggel a Tisztiházban, majd este a MÉMOSZ pedagógus ünnepélyen szintén sikerrel végződött. Amikor legnagyobb vendéjátékaink lezajlottak, még mindig akadt meghívás. A kerület pártszervezeteiben adtunk egymás után műsort, felváltva egyéni és kórosszámokkal. Az április 4-i ünnepélyt szóló szavalatokkal oldottuk meg. Azután még egy budapesti döntőnk volt, ahol ezüstérmesek lettünk. Az egyéni versmondók küzdelmében Csongrádi Kati a szolnoki országos versenyen a zsűri különdíját, budapesti szinten aranyérmét, Hajdu Jutka ezüstérmét kapott. Nemrég részt vettünk a Petőfi Irodalmi Múzeum által rendezett Radnóti emlékversenyen, és

a diáknepok alkalmából rendezett kerületi versenyen a Thália öt tagja lett első helyezett.”

A *sportkör*, amelynek munkáját Sólmosi Ottó tanár elnök, Kovács Istvánné és — a második félévtől — Sczigel Józsefné irányították, ebben az évben 668-as taglétszámmal működött, ebből szakosztályi tag, igazolt versenyző: 162. A sportkörnek kettős célja volt. Egyrészt igyekezett kielégíteni a tanulók önkéntes játékgigényét, mozgásvágyát, versengési kedvét, másrészt igyekezett — az egyes szakosztályokban állandó sportológárda kialakításával — minőségi sportmunkát végezni. — Az *asztalitenisz szakosztály* 38 taggal működött. Munkáját megnehezítette, hogy csak egy asztallal rendelkezett. Tervbevétték jövőre, hogy társadalmi munkával egy három asztalos edzőhelyiséget alakítanak ki az alagsorban. — Ez évben alakult meg a *birkózó szakosztály*, amelyet igen lelkiismeresen Józsa Mátyás III. B oszt. tanuló vezetett. — A *kézilabda szakosztály* edzéseit Gerendorf György, volt tanítványunk vezette. A fiú- és lánycsapat részt vettek két kerületi középiskolás bajnokságon s — igen szép eredménnyel — a XIV. ker. TS rendezésében lezajlott villámtornákon. — A 89-es taglétszámmal dolgozó *kosárlabda szakosztályt* is volt tanítványunk vezette, Tére Fenyődi Béla, aki a csapatokat múlt nyáron még edzőtáborba is vitte. A leányok A csapata bejutott a budapesti bajnokság döntőjébe, s ott a 4. helyen végzett, a fiúk A csapata a középiskolás bajnokságban a 7. helyet érte el. — A *labdarúgó szakosztály*, amelynek munkáját Török Béla III. C irányította, a VII. kerületi bajnokságban szerepelt. — A Korányi Gábor IV. B irányításával működő *sakk-szakosztály* csapata a budapesti körzeti ifjúsági bajnokságon a döntőben a második helyen végzett. — A *természetjáró szakosztály*, amely Székely Zoltán tanár vezetésével működött, a múlt évben 13 túrát szervezett. A szakosztály tagjai első sorban a III. C és D osztályokból kerültek ki. — Ebben az évben kezdte meg működését a *tollaslabda szakosztály*, amely ebben az évben rendszeres edzésekkel igyekezett megkedveltetni a tanulókkal, ezt a Magyarországon kevéssé ismert sportot. — Iskolánk sportéletének a tanév kezdetétől új színfoltja volt a *honvédelmi testnevelés*. A jól megszervezett lövész- és rajverseny — amely különösen alkalmas volt a kollektív szellem kifejtésére — minden résztvevőnek komoly élményt jelentett.

Mint láttuk, a szakköri munka egyik leglényegesebb feladatává vált, hogy a szakköri tagok megfelelően készüljenek fel a tanulmányi versenyekre. — Ez évben is megrendeztük házi tanulmányi versenyünket: a Madách Kupát. Az előző évihez hasonlóan nagy volt az érdeklődés, és valamennyi tantárgyból szép számmal indultak tanulóink.

magyar	50 tanuló
történelem	28 tanuló
angol	46 tanuló
német	48 tanuló
orosz	69 tanuló
matematika	59 tanuló
fizika	25 tanuló
biológia	47 tanuló
kémia	26 tanuló
földrajz	54 tanuló

A Szülői Munkaközösség anyagilag járult hozzá a versenyhez, 3500 Ft-ot adott a legjobbak jutalmazására. A Madách Kupára az iskola kiváló tanulója:

Kepecs Ágnes III. A oszt. tanulónak neve került rá ismét, a tavalyihoz hasonlóan.

Az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen is indultak az iskola tanulói.

A felterjesztett pályamunkák száma összesen: 9

magyar irodalom	2 db
magyar nyelv	1 db
történelem	2 db
földrajz	4 db

Zárthelyi dolgozatot készített: 37

		ebből tagozatos
biológia	6 tanuló	2 tanuló
kémia	3 tanuló	2 tanuló
matematika	9 tanuló	
fizika	2 tanuló	
orosz	11 tanuló	10 tanuló
angol	6 tanuló	3 tanuló

Továbbítottunk 13 (kitűnő, jeles, jó) dolgozatot

biológia	— tanuló	
kémia	1 tanuló	
matematika	4 tanuló	
fizika	2 tanuló	
orosz	4 tanuló	4 tanuló
angol	2 tanuló	

Ez volt évek óta az első alkalom, hogy ilyen sokan vállalkoztak erre a nagy erőpróbára. Továbbjutott a második fordulóra:

magyar nyelv 1 tanuló, Kovács Eszter, IV. A oszt. tan.,
földrajz 2 tanuló, Türk Margit IV. A és Tóth Gábor III. B oszt. tanuló,
fizika 2 tanuló, Sebők László III. A és Szabó László IV. A oszt. tanuló,
angol 1 tanuló, Kepecs Ágnes III. A oszt. tanuló.

A végső helyezési sorrendbe csak Kepecs Ágnes III. A oszt. tanuló tudott beszólni, aki angol nyelvből a kilencedik lett, míg Kovács Eszter IV. A oszt. tanuló magyar nyelvből kapott dicséretet.

Örvendetes módon emelkedett az Arany Dániel Matematikai Versenyen résztvevő tanulók száma is. 15 elsős és 8 másodikos tanuló indult az első fordulóban. A megfelelő pontszámot a versenyen végzett jó munkájával 10 tanuló szerezte meg, ezért továbbküldhettük dolgozataikat. Közülük Stachó Balázs I. D osztályos tanuló a verseny második fordulójába is bejutott.

Hogy teljes legyen a kép az iskolai szakköri munkáról, meg kell említenünk azt a két biológia-kémia szakkörünket, amelyet a Pedagógusok Fáklya Klubja tartott fenn iskolánkban VIII. oszt. általános iskolai tanulók részére; ezzel is támogatva a fizikai dolgozóknak olyan gyermekeit, akik gimnáziumban szeretnék folytatni tanulmányaikat.

Vannak olyan oktatási területek is, ahol a mi továbbtanulni szándékozó III.—IV. osztályosaink vehettek részt.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem KISZ VB javaslatára III.—IV. éves egyetemi hallgatók elvállalták középiskolai tanulók korrepetálását matematikából és fizikából tanulókör keretében.

Az iskola legjobb diákjai a Központi Tudományos Szakkör munkájában vehettek részt az érdeklődésüknek leginkább megfelelő területeken.

Gondoltunk az iskolában azokra a tanulókra is, akiknek hiányosságai vannak egy-egy tantárgyból. Egy 1968-ban kiadott rendelkezés lehetővé teszi, hogy az iskolában tanfolyamokat szervezhessünk egyes tantárgyakból is. Így matematikai, stilisztikai, orosz nyelvi, helyesírási stb. tanfolyamokon lehetővé tettük a tananyag elmélyítését, jobb begyakorlását.

A tanulószobák átszervezése folytán létrehoztunk már az előző tanévben egy korrepetáló csoportot. Szaktanárok vezetésével folyt a munka ebben a csoportban is, és bárki az iskola tanulói közül igénybe vehette a tanári segítséget.

Örvendetes tény volt, hogy ebben az esztendőben az iskola tanulmányi munkája tovább javult, és ennek alapján bizakodhatunk, hogy a következő tanévben legkiválóbb diákjaink tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön növelni fogják iskolánk jó hírnevét.

DR. HÉDER JÁNOSNÉ
igazgatóhelyettes

Tanulmányi és sportversenyek, jutalmazások

Az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny döntőjében Kepecs Ágnes III A. angol nyelvből a 9. helyen végzett, Kovács Eszter IV. A a magyar nyelv- és irodalomból dicséretet kapott.

Kitűnő tanuló érdemérmet kapott: Türk Margit IV. A.

Az 1968/69. tanévben meghirdetett Madách Kupa versenyek eredménye

A szaktárgyi versenyeken összesen 445 tanuló vett részt. A nyertesek között 9 első, 11 második és 10 harmadik díjat osztottunk ki a Szülői Munkaközösség segítségével 3500,— Ft összegben. Ezenkívül 43 tanuló kapott dicséret oklevelet.

A Madách Kupa házi tanulmányi verseny győztese: Kepecs Ágnes III. A.

Magyar irodalom: 1. Róka Ferenc IV. A. 2. Urbán Irén III. D. 3. Oláh Katalin II. C. — Oklevél: Lippényi Gábor I. C, Szalóki István II. E, Vörös Zsófia III. D, Piti Eszter II. A, Záhonyi András II. A.

Történelem: 1. Kincses Tamás IV. A. 2. Békés Vera III. A. 3. Radics Edit és Takács Ilona II. D. — Oklevél: Ripp Erzsébet I. E, Gallai Péter I. B, Ölvedi Gyöngyi III. D, Nemes Judit III. A, Bartók Anna III. D.

Orosz nyelv: 1. Kepecs Ágnes III. A. 2. Papp Ágnes III. A. 3. Deák András I. B. — Oklevél: Sitkei Éva II. C, Krausz Tamás II. A, Póta Zsuzsa II. B, Arató Éva II. B, Féderer Imre II. A.

Angol nyelv: 1. Kepecs Ágnes III. A. 2. Kovács Eszter IV. A. 3. Gellért Gábor I. D. — Oklevél: Csizmadia Márta III. B, Kelemen Erzsébet I. B, Mezei Olga II. B, Lehner Judit II. B, Póta Zsuzsa II. B.

Német nyelv: 1. Egerszegi György IV. A. 2. Türk Margit IV. A. 3. Tátrai Zsuzsa II. A. — Oklevél: Bukovai József IV. A, Radnai György IV. A, Jancsó Judit II. A, Záhonyi András II. A, Koroknai László II. A.

Matematika: 1. Stachó Balázs I. D. 2. Veres Miklós IV. A. 3. Korányi Gábor IV. B. — Oklevél: Forgács Péter I. B, Szabó László IV. A.

Fizika: 2. Szabó László IV. A és Korányi Gábor IV. B. 3. Sebők László III. A.

Kémia: 1. Pál Katalin III. C. 2. Mauthner Vince II. D. 3. Mikolás Zoltán I. B. — Oklevél: Merész Péter II. C, Forgács Péter I. B, Varga László I. C, Béres Ede III. C.

Biológia: 1. Rajzci Miklós II. C. 2. Gimes Gábor I. C. 3. Xantus János I. C. — Oklevél: Vegera Attila III. C, Gyulai János III. B, Binet Mariann II. C, Fried Tamás III. C, Hidas Gábor II. C.

Földrajz: 1. Tóth Gábor III. B. 2. Benedek Éva III. D. 3. Versitz Ágnes III. D. — Oklevél: Türk Margit IV. A, Jancsó Judit II. A, Holzmann László III. B, Balogh László II. A, Madarász Katalin II. A, Pap Judit I. D, Csillag Ferenc II. D.

Sportversenyek, az iskolai házibajnokság eredményei

Kispályás labdarúgó bajnokság (ősz): 1. II. C első csapata. 2. IV. C. 3. II. C második csapata.

Kispályás labdarúgó bajnokság (tavaszi): 1. II. C. 2. II. D. 3. I. C.

Asztalitenisz egyéni házibajnokság (fiúk): 1. Záhonyi András II. A. 2. Kiss József II. A. 3. Bánsághi Tamás I. D. — *Lányok:* 1. Csordás Ágnes III. D. 2. Békés Vera III. A. 3. Nagy Csilla I. A.

Asztalitenisz összetett házibajnokság. Fiúk: 1. Bánsághi Tamás I. D. 2. Varga László I. D. 3. Szűcs Attila II. D. — *Lányok:* 1. Csordás Ágnes III. D. 2. Arany Ildikó II. B. 3. Garay Zsuzsa I. B. — *Vegyes páros:* 1. Garay Zsuzsa—Bakó György II. B. 2. Arany Krisztina—Khoór Sándor I. B. 2. Bene Eleonóra—Korányi Gábor IV. B.

Sakk házibajnokság: 1. Pálvölgyi István IV. B. 2. Korányi Gábor IV. B. 3. Menczer Gábor II. E.

Őszi kosárlabda házibajnokság. Fiúk: 1. IV. C. 2. II. C. 3. IV. A. *Lányok, I—II. évfolyam:* 1. II. C. — *III—IV. évf.:* 1. III. C.

Fiúk atlétikai házibajnoksága:

Súlylökés: 1. Pósvári Sándor IV. A. 2. Mácsai András III. B. 3. Markó István III. B.

400 m síkfutás: 1. Szántai Kiss János I. D. 2. Kovács János III. B. 3. Boros István III. B.

Távolugrás: 1. Pósvári Sándor IV. A. 2. Markó István III. B. 3. Bernei András I. E.

4×100 m-es váltó: 1. IV. A. 2. III. B. 3. I. A.

800 m-es síkfutás: 1. Markó István III. B. 2. Bernei András I. E. 3. Gyulai János III. B.

100 m-es síkfutás: 1. Pósvári Sándor IV. A. 2. Boros István III. B. 3. Szabó László IV. A.

Magasugrás: 1. Boros István III. B. 2. Simon Ferenc II. C. 3. Lehel György II. C.

Kézilabda házbajnokság. Fiúk: 1. III. B. 2. II. A. 3. I. B. *Lányok:* 1. III. C. 2. I. E. 3. II. D. 4. IV. D.

Lányok tornabajnoksága. Csapatversenyben: 1. III. D. 2. III. C. 3. I. C. — *Egyéni versenyben:* 1. Kiss Szilvia III. D. 2. Erdélyi Erzsébet III. D. 3. Piti Katalin III. A. 4. Koczkás Zsuzsa I. B. 5. Babos Klára I. C. 6. Tarnóczy Mária III. C.

Rögbi bajnokság. I—II. évf.: 1. II. A. 2. I. B. 3. I. D. *I—IV. évf.:* 1. IV. B. 2. II. A. 3. III. B.

A budapesti középiskolai atlétikai bajnokságon elért eredményeink:

2000 m mezei futás: 1. Markó István III. B. 2. Erdős László IV. C.

100 m-es síkfutás: 1. Pósvári Sándor IV. A.

400 m-es síkfutás: 3. Markó István III. B.

100 m-es síkfutás (lányok): 2. Breimann Erzsébet I. A.

80 m-es gátfutás (lányok): 2. Kerényi Anna I. A.

Az országos középiskolai atlétikai bajnokságon:

300 m-es síkfutásban: 1. Breimann Erzsébet I. A.

A honvédelmi testnevelés keretében rendezett lövészverseny: 1. Fülöp Katalin I. A. 2. Szabó Katalin I. E. — *Rajverseny. Fiúk:* 1. D. első raja. — *Lányok:* 1. I. D. második raj. — *Összetett versenyben:* 1. I. D.

Kitüntetések, jutalmazások

Az I. félévben aranykoszorús iskolajelvényt kaptak 4,7 vagy annál jobb tanulmányi átlaguk alapján 61-en:

I. A: Krall Etelka.

I. B. Back András, Csuhay Marianna, Faragó Katalin, Farkas Ágnes, Mikolás Zoltán, Jankelovics Éva, Khoór Sándor.

I. C. Gimes Gábor, Borotai Sándor, Fekete Bea, Nagy Katalin, Poncsák Mária, Sarkadi Borbála, Turi Tibor, Varga László, Xantus János.

I. D. Csatlós Ibolya, Gódor Gizella, Király Anna, Papp Mária, Pálvölgyi Éva, Stachó Balázs.

I. E. Fodor Éva, Kecskeméti László, Réber Krisztina.

II. A. Záhonyi András, Madarász Katalin, Császár Albert, Féderer Imre.

II. B. Mezei Olga, Póta Zsuzsanna, Csongrádi Katalin, Gábor Júlia, Kántor Anna, Márkus Éva.

II. C. Hidas Gábor, Császi Anna, Binet Marianna, Győrvári Katalin, Rajczy Miklós.

III. A. Békés Vera, Kepecs Ágnes.

III. B. Turi Éva.

III. C. Hardicsay Zsuzsanna, Kelemen Ilona, Pál Katalin, Székelyhidi Katalin, Urbán Vera, Bárdos Zsuzsanna.

III. D. Miszlay Katalin, Versitz Ágnes.

IV. A. Egerszegi György, Gyulai Katalin, Kapeller Magdolna, Kovács Eszter, Molnár Imre, Szabó László, Tóth Judit, Türk Margit.

IV. D. Belovári Mária.

Aranykoszorús jelvényt kaptak a tanév végén 102-en:

I. A. Gáti Júlia, Kállói Judit, Kardos Mária, Králl Etelka, Rónaszegi Éva.

I. B. Arató Éva, Back András, Csuhay Marianna, Faragó Katalin, Farkas Ágnes, Forgács Péter, Gallai Péter, Jámbor Zsuzsanna, Jankelovics Éva, Khoór Sándor, Lévai Ibolya, Mikolás Zoltán, Remsey Zsuzsanna, Simon Ildikó, Winkler Ferenc.

I. C. Berges Katalin, Boros Gábor, Borotai Sándor, Detrich Éva, Fekete Beatrix, Gimes Gábor, Lakner Judit, Mónus Beáta, Nagy Katalin, Orsós Éva, Papp Bálint, Poncsák Mária, Sarkadi Borbála, Turi Tibor, Varga László, Xantus János.

I. D. Csatlós Ibolya, Fischer Eszter, Galgóczy László, Gódor Gizella, Görög Krisztina, Király Anna, Papp Mária, Pálvölgyi Éva, Stacho Balázs.

I. E. Bernei András, Fodor Éva, Kecskeméti László, Molnár Zsuzsanna.

II. A. Balogh László, Féderer Imre, Madarász Katalin, Záhonyi András.

II. B. Arató Éva, Csongrádi Katalin, Gábor Júlia, Kántor Anna, Kovács Nóra, Markos Éva, Mezei Olga, Póta Zsuzsanna, Széll Katalin.

II. C. Binet Mariann, Császi Anna, Győrvári Katalin, Hidas Gábor, Lehel György, Malárik Edit, Malbasky Miklós, Máthé Beáta, Merész Péter, Ozsváth Gyula, Rajczy Miklós, Sitkei Éva.

II. D. Kiss Miklós, Laschóber Zsuzsanna, Tóth László.

III. B. Czimmermann Kornélia, Endrédi Györgyina, Markó István, Turi Éva, Voith Katalin.

III. C. Bárdos Zsuzsanna, Hardicsay Zsuzsanna, Kelemen Ilona, Pál Katalin, Székelyhidi Katalin, Urbán Vera.

III. D. Hollósi Éva, Lajta Zsuzsa, Versitz Ágnes.

IV. A. Egerszegi György, Gyulai Katalin, Kapeller Magdolna, Kovács Eszter, Molnár Imre, Szabó László, Türk Margit.

IV. B. Bene Eleonóra.

A NEVELŐTESTÜLET NÉVSORA, ISKOLAI ELFOGLALTSÁGA

A tanár neve, szaktárgyal	Szolg. éveinek össz.	száma itt	Melyik osztályban milyen tárgyat tanított	Osztály- főnök
Véghelyi József igazgató magyar—történelem	27	5	I. C, D történelem	
dr. Héder Jánosné Váróczy Piroska igazgatóhelyettes biológia—földrajz	16	4	I. A, B, D kémia	
Gyenes Anna nevelési igazgatóhelyettes történelem	11	4	II. C, IV. A történelem	
Agazoni József matematika—fizika	13	6	I. C, D, II. A matematika; II. A, IV. A fizika	I. D
Bártfai Üdön magyar—történelem	33	8	II. A, III. A, IV. A, B magyar; IV. B történelem	IV. B
dr. Csekő Béláné Rakitovszky Ilona oroszl—német—francia szakfelügyelő	28	18	I. A német; II. B orosz; IV. B francia	
dr. Faragó Sándorné Reisz Lenke történelem—könyvtáros	36	16	függetlenített könyvtáros	

A tanár neve, szaktárgyai	Szolg. éveinek össz.	száma itt	Melyik osztályban milyen tárgyat tanított	Osztály- főnök
Farkas Gyuláné Hölvényi Magdolna magyar—történelem	14	3	I. B, II. B, III. D magyar; I. B, II. B, III. D történelem	II. B
dr. Fazakas Istvánné dr. Molnár Gizella magyar—német—olasz	17	5	I. E magyar; I. E, II. A, D, E, III. D német; IV. D olasz	
Ferenczy Gyuláné Juhász Etelka orosz	13	8	II. E, III. A, D, IV. B, D orosz	II. E
Gönczi Sámuel földrajz—történelem	32	17	I. A, B, D, II. A, C, D, E, III. A, B, D földrajz; I. E történelem	
Halmágyi Sándorné Kovács Erzsébet történelem	27	9	II. A, III. C, IV. D történelem	
Hoós Erzsébet biológia—kémia	14	4	I. E, II. A, B, D, III. C kémia; II. B biológia	
Kardos Éva magyar—orosz	4	4	II. C, IV. C magyar; II. C, IV. A, C orosz	IV. C
Király Balázsne Bauer Judit matematika—fizika	11	1	I. A, B matematika; II. B, E, III. A, B fizika	
Kovács Istvánné Kovács Júlia testnevelés—könyvtáros	18	8	I. A, B, C, D, E, II. A, B, C, D, E, III. A, B, C, D, IV. A, B, C, D, testnevelés könyvtáros	III. D
Kováts Nagy Csabáné Putz Irina rajz—műv. tört.— ábrázoló geometria	21	3	I. A, B, C, D, E, rajz; II. A, IV. A műsz. rajz; IV. A, B, C, D műv. történet	II. A

A tanár neve, szaktárgyai	Szolg. éveinek össz.	száma itt	Melyik osztályban milyen tárgyat tanított	Osztály- főnök
Körösi Tamásné Papp Tamara orosz	10	6	I. A, B, II. A, III. A orosz	I. B
Lehoczky Jánosné Nagy Katalin szabás-varrás	6	6	I. A, B, D, II. B, II. E, III. A, B, IV. C szabás-varrás	
Lengyel Györgyné Sándori Ágnes magyar—angol	1	1	I. B, C, II. B angol	
dr. Malatinszky István magyar—német—orosz	36	15	III. B, IV. A német; I. A, E, III. C orosz	
Mincza Péter biológia—földrajz	6	1	I. A, B, D, E, II. D, E biológia; I. E, II. B földrajz	I. E
Muraközy Gyula magyar—latin—görög	22	8	I. C, D, III. B, C, IV. D magyar; III. B, C lélektan	III. C
Nagy Endre műszaki ismeretek és gyakorlatok	20	1	I. A, B, II. E, III. A, B, IV. C gyakorlati fogl.	
Németh Magdolna matematika—fizika	27	12	I. E, III. B, IV. B, D matematika	IV. D
dr. Salamon Károly latin—görög—orosz	33	23	I. C, D, II. A, D, III. B, IV. A orosz; IV. D latin	
Sczigel Józsefné Marton Vera testnevelő	12	1	I. A, B, C, D, E, II. A, B, C, D, E, III. A, B, C, D, IV. A, B, C, D testnevelés	
Schanda Jánosné Jahoda Éva angol	3	3	gyermekgondozási szabadságon	

A tanár neve, szaktárgyai	Szolg. éveinek össz.	száma itt	Melyik osztályban milyen tárgyat tanított	Osztály- főnök
Solymosi Ottó testnevelés	26	21	I. A, B, C, D, E, II. A, C, D, E, III. A, B, C, IV. A, B, C testnevelés	
Stephanides Éva orosz—angol	3	3	II. B, III. A, B, C angol	III. A
Székely Zoltán matematika—fizika	3	3	III. C, D matematika; III. C, D, IV. D fizika	
Szentes Ervin biológia—földrajz	30	11	I. C, III. C, IV. A, B biológia; I. C, II. C földrajz	I. C
Szolga László ének-pedagógia	24	11	I. A, B, C, D, E, II. A, B, C, D, E ének, karének	
Takács László kémia—biológia	3	3	I. C, II. C, III. B kémia; II. A, III. B biológia	III. B
Vágó Mária magyar—történelem szakfelügyelő	19	18	III. A, B, IV. C történelem	
Varga Jánosné Fehér Ibolya magyar—történelem	7	2	I. A, II. D, II. E magyar; I. A, II. D, E történelem	I. A
Vári Jánosné Mogyoróssy Klára matematika	22	9	II. B, E, III. A, IV. A, C matematika	IV. A
Vigvári Andrásné Nyitrai Ilona biológia—kémia	15	15	II. C, III. A, D, IV. C, IV. D biológia; III. A, D kémia; III. A, D lélektan	II. C
Vizi Jánosné Tassaly Teréz matematika—fizika	14	1	II. C, D matematika; II. C, D, IV. B, C fizika	II. D

A tanár neve, szaktárgyai	Szolg. éveinek össz.	száma itt	Melyik osztályban milyen tárgyat tanított	Osztály- főnök
Zubreczky György magyar—angol	3	2	I. A, B, D, II. C angol	

ÓRAADÓ TANÁROK

Bokor István
mérnök IV. B műszaki rajz

Boreczky Elemér
magyar—angol II. A, IV. A, C
angol

Juhász Istvánné
Gulás Magdolna
biológia—kémia I. C, II. C, III. B
kémia

Forrai Sándorné II. B, III. D
gyors- és gépírás

Udvarhelyi Pálné
igazgatóhelyettes IV. D
gyors- és gépírás

Zalka Tatjana
angol—spanyol II. B
angol

Az iskola gondnoka:

Horváth Erzsébet

Az iskola titkára:

Martinecz Réka

Technikai dolgozók:

Szuromi Józsefné
(bentlakó hivatalsegéd)

Szabó Józsefné
Szakács Lászlóné
Szakál Andrásné
(hivatalsegéd)

Elek Gáborné
Horváth Kálmánné
Kiss Péterné
Molnár Józsefné
(konyhai dolgozók)

**AZ OSZTÁLYOK BESZÁMOLÓI
A TANULÓK NÉVSORA,
EREDMÉNYEI**

I. A

orosz—német tagozatú osztály

Osztályfőnök:

VARGA JÁNOSNÉ

Az első találkozásom osztályommal már júniusban megtörtént. Az akkori I. A lelkes, azóta hagyománnyá vált kezdeményezésére meghívtuk a jövőendő I. A-sokat baráti beszélgetésre. A vidám, hangulatos összejövetelen megismerkedtek a KISZ-élettel, szervezettel és persze egymással. Jól emlékszem elfogódottságomra: természetes érzés volt, hisz ismeretlen négy év állt előttünk. Ők félénken, illetlenül csendesen csoportosultak, lopva engem és egymást figyelték.

A rövid nyár után: szeptember! Az évnyitón, hála a korábbi találkozásnak, az arcok már ismerősök, az osztályfőnöki utasítások is személyhez szólóbbak. Egy kicsit tevélyegtek még a folyosókon, ha nyelvi órára mentek, az első problémák letörték kezdeti lelkesedésüket, de jött az igazi ismerkedés: a szeptemberi kirándulás.

Gézaháza felejthetetlen emlék marad az osztály számára. A cseszneki túrán kétszer is eltévedtünk, a tábornúthöz Zircről hoztuk a krumplit és a szalonnát, gesztenyét gyűjtöttünk az otthoniaknak. A komoly munka ezután kezdődött. Mindenki közösen volt a törekvés: megállni a helyünket a tanulásban, beilleszkedni az iskolai közösségbe.

Kezdetben bizony gyakran elfáradtak, zúgolódtak a napi hat óra miatt, nehezen osztották be keveske idejüket. A munka ritmusa hamar kialakult, a követelményrendszer is ismertté vált. A félévi eredmény jelentette az első biztos pontot, mit tudunk, hol tartunk. 3,91 volt az osztály átlaga. Nincsenek kiemelkedően jó tanulóink, de a 38-ból 24-en 4-en felüli eredményt értek el. A két legfontosabb tárgyból a német nyelv ment könnyebben, az orosz nyelvből sok régi hiányosságot kellett pótolni, hogy a tagozatos szintet elérjék. Legnagyobb gondunk a matematika. A lelkesedés, szorgalom sem segít sokszor az új meg új feladatok megoldásában.

Az osztályközösség kialakulásának folyamatában a KISZ-alapszerv játszotta a legfontosabb szerepet. A patronáló II. A osztály KISZ-közössége Federer Imre titkárral az élen sok segítséget nyújtott az önálló alapszerv megalakításáig. Két közös klubdelutánunk volt, együtt mentünk múzeumba, támogatást kaptunk a tanulmányi munkában. Gondos, alapos tájékozódás után került sor az első tagfelvételekre. Decemberben már 12-en voltunk, és megalakultunk. Elbúcsúztunk a patronáló osztálytól, s Cseke Csilla titkár vezetésével önálló, eleven KISZ-életet kezdtünk. Év végére már 24-en lettünk. A legünnepélyesebb összejöveteleinken az 50 éves évfordulókról emlékeztünk meg. Voltunk múzeumokban, felvonuláson, társadalmi munkán, színházban és sokszor moziban. A tavaszi szünetben kirándultunk Ady-ligetre, ellátogattunk a Budai Várba.

Egyik legfontosabb tevékenységünk a politikai körök megszervezése volt. Kardos Mária segítségével nyolc foglalkozást tartottunk egyre önállóbban. A kötelező témák mellett nagy örömmel vitatkoztunk aktuális politikai kérdésekről, a vallásról, a beattól. Gondunk még a vitaszellem erősítése, a felkészülés minőségének a fokozása és a látogatottság rendszeressé tétele.

Az osztályközösség alakulásában persze problémák is adódnak. A lányok többségben vannak, bizony nem sok lehetőségük van a fiúknak mellettük szóhoz jutni. Ezt csak nehezíti az is, hogy a fiúk egy-két kivétellel passzívabbak, nehezkesebbek. Egy elkülönülő baráti csoport már-már majdnem veszélyeztette a lassan bontakozó közösségi szellemet. Voltak fegyelmi problémáink is. Nagyon eleven a társaság többsége, tele vitalitással, szünetben, testnevelési órán ez fokozott mértékben jelentkezett. Többször kellett őket figyelmeztetni vállalt kötelezettségeik teljesítésére, közösségük iránti felelősségre. Sok a tennivalónk még a szabadidő igényes felhasználásában is: többször kellene művészi filmet néznünk, színházba, tárlatra, hangversenyre járnunk.

Az iskolai közösségben is voltak eredményeink. Rónaszegi Éva a szavalóversenyen második lett. Laczkó Ágnes és Málnai Zsuzsa pedig harmadik helyezést ért el. Szép sikere volt Gáti Juliának az Ady-idézet versenyen, második lett.

A Madách Kupa tanulmányi versenyen Rónaszegi Éva ért el helyezést német nyelvből.

A sport terén elért eredményeink elsősorban egyénileg is sportoló tanulóinknak köszönhetőek. Breimann Erzsébet ifjúsági futóbajnoknő, de aktívan sportol Kerényi Anna, Nagy Csilla, Gáti Júlia, Sajgó Pál, Králl Etelka, Lukácsy György, Tóth István és Horváth László. Az atlétikai versenyen lettünk csak elsők, valamint a ping-pong bajnokságon Nagy Csilla szerzett nekünk dicsőséget.

Visszatekintve az elmúlt esztendőre az egészében eredményes volt. Ismerjük gyengeinket, igyekszünk rajtuk változtatni. Fokoznunk kell önállóságunkat, felelősségérzetünket és az iskolai közösségben elért eredményeinket. Készülünk a jövődő I. A-sok fogadására, patronálására, példát kell mutatnunk. Előttünk még három küzdelmes év áll, jelmondatunk irányít bennünket:

„Hirdessük: itt nem boldogul más,
Csak aki alkot, aki munkás.”

Sorszám	A tanuló neve	Magartatás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Német nyelv	Angol nyelv	Matematika	Biológia	Kémia	Földrajz	Testvelés	Ének	Gyakorlati fogl.	Rajz	Tanulmányi átlag
	Breimann Erzsébet	4	4	4	4	4	4	4	—	2	4	4	4	5	5	5	5	4,1
	Cseke Csilla	4	4	4	4	5	5	—	5	3	5	4	4	5	5	4	5	4,4
	Felföldi Erika	4	4	4	5	5	5	5	—	2	4	4	4	5	5	5	5	4,4
	Fülöp Katalin	5	5	4	4	5	4	4	4	—	4	4	5	5	4	5	5	4,3
5.	Gáti Júlia	4	5	5	5	5	5	—	3	5	5	5	5	5	5	5	5	4,8
	Haraszi Gyula	4	4	4	4	5	3	4	—	3	4	5	4	fm	4	5	4	4
	Harsányi Gusztáv	4	4	3	3	4	4	—	4	2	3	4	4	3	5	4	3	3,5
	Hegedüs Tibor	4	4	4	4	4	3	4	—	3	4	4	4	4	4	5	5	4
	Horváth László	5	4	4	4	5	5	5	—	4	4	4	4	5	4	4	5	4,3
10.	Kállói Judit	5	5	5	5	5	5	5	—	4	4	4	5	5	5	5	5	4,7
	Kardos Mária	5	5	4	5	5	5	—	5	4	4	5	5	fm	5	fm	5	4,7
	Kerényi Anna	4	5	4	5	5	5	—	5	1	4	5	4	5	5	4	5	4,5
	Kis János	4	4	4	5	4	4	—	4	2	3	3	3	4	4	4	5	3,7
	Kiss Márta	4	4	4	4	5	5	—	4	3	3	4	4	5	5	4	4	4,1
15.	Kiss Zsuzsanna	4	3	3	4	3	2	—	3	2	2	3	3	5	5	4	5	3,3
	Klamancsek Györgyi	4	4	4	4	5	3	—	4	2	3	2	4	3	5	4	4	3,6
	Králl Etelka	5	5	5	5	5	5	—	5	3	5	5	5	fm	5	5	5	4,8
	Laczkó Ágnes	4	4	5	4	5	3	—	4	3	5	4	4	5	5	4	5	4,3
	Lukácsy György	5	4	4	4	5	4	5	—	4	3	2	5	5	5	5	5	4,3
20.	Málnai Zsuzsanna	5	4	5	5	4	5	5	—	3	4	4	4	5	5	4	5	4,4
	Márton Júlia	4	4	4	4	5	4	—	3	2	5	5	5	4	5	4	4	4,1
	Mayer Ferenc	4	4	3	4	3	2	2	—	2	2	2	3	2	4	4	4	2,8
	Nagy Csilla	5	5	5	5	5	5	5	—	3	4	5	4	5	5	5	4	4,6
	Nemes Sarolta	5	5	4	5	5	5	5	—	4	5	4	5	5	5	5	4	4,6
25.	Páli Judit	4	4	5	5	5	4	—	4	3	5	5	5	5	5	4	5	4,6
	Palóc Ágnes	5	4	4	4	4	4	—	4	3	4	4	4	4	5	4	5	4
	Pap Katalin	4	4	4	4	4	4	4	—	2	3	3	4	fm	4	5	5	3,8
	Pap Zsuzsanna	4	3	4	3	4	2	—	2	2	2	3	3	fm	4	3	3	2,9
	Pesthy Márta	5	4	5	5	5	5	5	—	3	5	4	4	4	4	5	5	4,5
30.	Rónaszegi Éva	5	5	5	5	5	5	5	—	3	5	4	5	5	5	5	5	4,7
	Sajgó Pál	4	4	4	4	4	4	—	5	3	5	5	4	5	5	5	5	4,4
	Schön György	4	4	3	3	4	4	—	3	3	3	4	2	3	4	5	3	3,5
	Szalai József	4	4	3	3	4	3	—	3	3	3	4	4	fm	4	4	4	3,5
	Szalay Aranka	4	4	4	5	4	5	4	—	2	3	3	5	3	5	5	5	4
35.	Takács Zsuzsanna	5	5	4	5	4	5	5	—	3	4	5	5	3	5	4	5	4,3
	Tóth István	5	5	4	4	5	4	5	—	3	4	4	4	5	5	5	4	4,3
	Tóth Katalin	5	5	4	5	4	4	4	—	2	4	3	4	3	5	5	4	4
	Újvári József	4	3	3	3	4	3	3	—	2	4	3	3	5	4	5	4	3,5

I. B

speciális angol tagozatú osztály

Osztályfőnök:

KÖRÖSI TAMÁSNE

Osztályunk heti 12 órában tanulja az angol nyelvet. Ez a tény meghatározza órarendje felépítését is, hiszen az angol órák egy része a délutáni tanulószobai foglalkozásokra esik. Akik ide jöttek, mind szívesen foglalkoznak a nyelvvel, már csak távolabbi terveik érdekében is.

Szeptemberben osztályunk az angol órákon két részre oszlott, aszerint, hogy kinek-kinek milyen szinten állt az angol tudása. Kezdő és haladó csoport alakult, de a tudásbeli különbség most már eléggé kiegyenlítődött.

Azok közül, akik ide jöttek, csak néhányan ismerték egymást. A megismerkedésre a legjobb alkalmat a szeptemberi háromnapos osztálykirándulás nyújtotta, ahol a barátok egymásra találtak. Ezen a kiránduláson, Parádon kezdett kialakulni az osztályközösség, s alakult ki az a jó hangulat, amely a későbbi hónapokban is megmaradt.

Majd itthon kemény munka következett. Ki így, ki úgy, változó gyorsasággal ismerte meg az iskola rendjét, és alkalmazkodott hozzá. Új tanárok, még kissé idegen környezet: nem volt könnyű jó eredményt elérni. Mégis, osztályátlagunk félévkor már 4 fölé emelkedett, ami elég volt az osztályok közti verseny „bronzérméhez”. Év végére átlagunkat 4,3-ra emeltük. Aranykoszorús tanulóink száma is emelkedett: a félévi 7-ről 15-re.

A tanulás mellett a társadalmi munkából is kivettük a részünket. De legfőképpen mindenkit a KISZ-tagság érdekelt. Patronáló osztályunk, az „idősebb angolosok” mélyreható, kitűnő munkát végeztek. Közösen tartottuk az első KISZ-gyűléseket, s ezeken nagyon sokat figyeltünk, s tanultunk tőlük. Patronálóinkkal utolsó közös megmozdulásunk a rendkívül hangulatos Lajos-forrási, illetve Köhegyi túra volt.

A második félév elején már a magunk lábára álltunk. Megalakult KISZ-alapszervünk, amely igen erélyesen látott munkához. A választás után vezetőségi tagok lettek: Gallai Péter (titkár), Szőke Éva (agit. prop. felelős) és Garai Zsuzsa (szervező). Alapszervünket még az a külön megtiszteltetés is érte, hogy Back Andrászt beválasztották szervezőtitkárnak az iskolai KISZ VB-be. Alapszervünk igen sokrétű feladatot látott el ebben az évben. A sok megmozdulás közül említsük csak a legfontosabbakat: a néhol parázs viták között lezajló taggyűléseket, az 50 éves évfordulót ünneplő megemlékezéseket, s táborozási sorsjegy akciót (amelyet meg is nyertünk). Alapszervünk taglétszáma jelenleg 20 fő. Legközelebbi feladatunk a jövő évi angol tagozatú osztály patronálása. Az első lépés már meg is történt, nagy sikerű ismerkedési delután rendeztünk. A továbbiakra is lelkesen készülünk.

Osztályunk tanulószobás, így csak azokon a tanfolyamokon, szakkörökön vehet részt, amelyeket szerdán rendeznek. Ilyen volt a matematikai és stilisztikai tanfolyam, az orosz nyelvi és a kémiai szakkör és a Thália-stúdió foglalkozásai. Ezeken igen sok tanuló vett részt, mert nemcsak a nyelvek érdeklik őket, hanem sok más is. Ezt az is bizonyítja, hogy a Madách Kupa versenyen majdnem minden szaktárgyban akadt pályázó. Szép eredményt értek el: Mikolás Zoltán (kémia), Forgács Péter (matematika) és Deák András (orosz nyelv).

Sportolóink is megállják a helyüket. Főleg kosárlabdázó leányaink és kézilabdázó, illetve rögbiző fiaink érdemelnek dicséretet. A lányok iskolabajnokságot, a fiúk pedig évfolyambajnokságot nyertek.

Elmondhatjuk, hogy első évünk jól sikerült! Most már mindenki megtalálta helyét, s még nagyobb erőfeszítéssel vághat neki a második évnek, s indulhat el még jobb, még értékesebb eredmények elérése felé.

Sorszám	A tanuló neve	Magántartás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Angol nyelv	Matematika	Biológia	Kémia	Földrajz	Testnevelés	Ének	Gyakorlati fogl.	Rajz	Tanulmányi átlag
	Arany Krisztina	4	4	4	4	4	4	5	3	4	4	4	5	5	5	5	4,3
	Arató Éva Erzsébet	5	5	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4,7
	Back András	5	5	5	5	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4,7
	Bakó György	3	5	4	4	5	3	3	3	3	4	5	4	5	5	5	4
5.	Bozsi László	3	4	4	5	4	4	3	4	3	3	3	4	5	4	3	3,7
	Burján Klára	5	5	4	4	4	4	5	3	4	4	4	4	4	4	4	4
	Csuhay Marianna	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Deák András	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	5	4	4,6
	Faragó Katalin	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
10.	Farkas Ágnes	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4,8
	Ferencz Győző	4	4	5	5	4	5	5	3	4	4	4	4	5	5	5	4,8
	Forgács Péter	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4,7
	Főzy Vilma	4	4	5	5	5	4	5	3	4	5	5	5	5	4	5	4,6
	Gallai Péter	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4,8
15.	Garay Zsuzsanna	4	4	5	5	4	5	5	3	4	4	5	5	5	5	5	4,6
	Hadnagy Ferenc	5	5	5	4	5	4	5	3	4	4	5	4	5	4	5	4,3
	Jámbor Zsuzsa	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4,8
	Jankelovics Éva	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4,7
	Kobay Ottó	4	3	4	4	4	2	2	2	2	3	4	5	5	5	5	3,3
20.	Kelemen Erzsébet	5	5	5	5	5	5	5	3	4	5	5	4	5	4	5	4,6
	Keresztes Zsuzsa	5	5	5	4	4	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4,5
	Koczkás Zsuzsa	4	5	5	4	4	5	4	3	4	4	4	5	5	4	5	4,3
	Khoór Sándor	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4,9
	Kovács Katalin	4	3	4	3	3	3	5	2	3	3	4	3	5	5	4	3,6
25.	Lantos József	3	4	5	5	5	5	4	3	3	4	4	fm	4	4	4	4,1
	Lévai Ibolya	5	5	5	5	5	5	5	3	5	5	4	5	5	5	5	4,7
	Lipscher Ottó	3	3	4	3	3	3	4	3	3	4	2	5	5	5	4	3,6
	Márk Zsuzsa	4	4	4	3	5	3	3	2	3	2	3	3	4	4	4	3,3
	Macsotay Beáta	4	4	4	4	5	4	5	3	4	4	4	5	5	5	5	4,3
30.	Matics Éva	5	5	4	4	3	3	2	3	4	3	5	5	5	5	5	3,9
	Mikolás Zoltán	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Nagy Endre	4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	3	3	4	5	4	3,6
	Paukovits Tibor	4	4	3	3	3	2	5	3	3	3	3	5	4	5	3	3,4
	Remsey Zsuzsanna	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4,7
35.	Simon Ildikó	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4,8
	Stefán Mária	4	4	5	4	4	5	5	3	4	3	4	5	5	5	4	4,3
	Stefánszky Klára	5	5	5	5	4	5	5	3	4	3	5	5	5	5	5	4,5
	Stoklász Attila	3	4	4	4	4	3	4	2	3	3	5	5	5	5	5	4
	Soós László	4	3	5	3	4	2	3	2	4	4	4	4	5	5	5	3,8
40.	Szabó Ágnes	5	5	4	5	3	4	5	3	5	5	4	5	5	5	5	4,4
	Szőke Éva	5	5	5	4	5	5	4	4	4	3	4	4	5	5	5	4,3
	Váradai Ágnes	4	4	4	5	3	3	4	2	3	3	3	3	5	5	4	3,6
	Vas Katalin	4	4	5	4	2	3	4	3	4	3	3	5	5	4	5	3,7
	Winkler Ferenc	3	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	fm	5	5	5	4,8

I. C

biológia—kémia tagozatú osztály

Osztályfőnök:

SZENTES ERVIN

Szeptember 1, évnyitó napja. Minden osztály számára izgalmas ez a nap, hiszen ekkor dől el, változtak-e a tanárok, társaink közül ki ment el, jött-e új tanuló. A mi számunkra még izgalmasabb, hiszen most új iskolával, új tanárokkal, új osztálytársakkal kell megismerkednünk, hiszen most kezdjük négy éves gimnáziumi tanulmányainkat. 44 tanuló jött össze, megindult az ismerkedés, hiszen 29 általános iskolából kerültek össze, így régi ismerős alig akad. A nehézségeket azonban csakhamar leküzdötték, a közös munka, az órák izgalmai összehozta őket, megindult a közösség kialakulása. Nagy várakozás előzte meg az őszi háromnapos kirándulásunkat. Közösen élveztük a Vácrátóti Botanikus Kert szépségeit, Salgótarjánban bányát, üveggyárat látogattunk, megostromoltuk a Salgó-hegyen levő várat, közös jól sikerült műsort rendeztünk, élményben gazdag három nap után tértünk haza, folytatni a munkát, a tanulást. Kemény napok, hetek következtek, hiszen be kellett bizonyítani, hogy az általános iskolában elért 4,9-es átlag reális. Sikerült, félévben megnyertük 4,31-es átlagunkkal az iskola tanulmányi versenyét. Közben megszerettük az iskolát, mulasztásuk minimális volt, félévben az átlag csak 9,3 óra, így a legkevesebbet mulasztásért indított versenyt is megnyertük, két szabadon felhasználható nap járt ezért nekünk. Ebből egyet tavasszal hangulatos esztergomi kirándulásra használtunk fel, egyet pedig az őszi kirándulásunkhoz tettünk el. A második félév is kemény munkával telt el, hiszen ismét bizonyítani kellett — reméljük ez sikerült is, hiszen az átlagunk tovább javult.

Már év elején valamennyien szerettek volna bejutni a KISZ-be. A II. C osztály patronált bennünket, januárban 15 taggal pedig megalakult az önálló KISZ-alapszerv, megválasztották a vezetőséget, Aczél Gábor lett a titkár. Az önállóan tartott KISZ-foglalkozások elég változatosak voltak, a tavaszi szünetben egésznapos kirándulás, mozilátogatás is tarkította azokat. Politikai oktatásukat történelem tanárunk, Véghelyi József igazgató tartotta, ezeken aktívan vettek részt. Év végére a KISZ-tagok száma már 25. Két jól sikerült klubdélutánt is rendeztünk, a másodikra meghívtuk a leendő I. C osztályosokat, hiszen jövőre ezek patronálása egyik fő feladatunk lesz.

Az osztály tagozatos jellegét mutatja az, hogy 90%-uk biológia, illetve, kémia szakkörre járt, többen részt vettek az állatkerti biológiai vetélkedőn is.

A Madách Kupa iskolai versenyben sokan indultak, biológiából Gimes Gábor második, Xantus János harmadik helyezést ért el, de a többi versenyeken is szépen szerepeltek, ez mutatja, hogy érdeklődésük sokirányú.

A második félévben új tanuló is jött osztályunkba; Zöld Katalin Fűzesgyarmatról, így alakult ki a 44-es létszám, 22 leány, 22 fiú. Jól érzik magukat az iskolában, lehetőleg nem hiányoznak. Sportolni is szeretnek, többen egyesületi tagok, Monus Beáta országos válogatott a céllövészetben, külföldön is eredményesen szerepel.

Év végi tanulmányi eredményeinkről a mellékelt táblázat beszél, azt hiszem büszkék lehetünk, de nem elbizakodottak, hiszen javítani való még sok akad, főleg a matematikából és a nyelvekből.

Sorszám	A tanuló neve	Magatartás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Angol nyelv	Matematika	Biológia	Kémia	Földrajz	Testnevelés	Enek	Labor. gyak.	Rajz	Tanulmányi átlag
	Aczél Gábor	5	4	5	4	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	4	4,6
	Babos Klára	5	5	5	5	4	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4,6
	Bányai László	4	4	5	5	5	4	4	4	4	5	4	4	5	5	4	4,4
	Berger Katalin	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4,7
5.	Bihari János	4	3	4	4	5	3	2	3	3	3	3	4	5	4	4	3,6
	Bihari Zsuzsanna	5	5	5	5	4	4	3	3	4	4	4	4	5	5	5	4,2
	Boros Gábor	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4,7
	Borotai Sándor	4	4	5	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	4,7
	Csepregi Ildikó	5	5	5	5	4	5	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4,5
10.	Dajka Margit	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4,4
	Detrich Éva	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4,8
	Fekete Beatrix	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4,9
	Freimovics Éva	5	4	5	5	5	4	4	4	4	5	4	5	5	5	5	4,6
	Gimes Gábor	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	fm	5	5
15.	Gondos Gábor	4	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	3	5	5	5	4,5
	Guzsal Ernő	4	4	4	4	3	2	3	2	4	3	4	5	5	5	5	3,7
	Kiss Ervin	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	4	4	4	5	4	3,8
	Kiss István I.	4	4	4	4	4	3	4	3	5	4	4	4	5	5	5	4,1
	Kiss István II.	4	4	4	5	5	4	4	4	5	4	4	5	5	5	4	4,4
20.	Kovacsics Zsuzsanna	5	5	5	5	3	5	4	4	4	5	4	5	5	5	5	4,5
	Kulcsár Izabella	4	4	5	4	4	4	4	3	4	4	5	5	5	5	4	4,3
	Lakner Judit	4	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4,7
	Lestár Zsuzsanna	4	4	5	5	4	3	3	3	4	5	4	5	5	5	5	4,3
	Lippényi Gábor	4	5	5	5	5	4	4	5	4	5	5	4	5	5	5	4,6
25.	Mikó Edit	5	4	5	4	4	4	4	3	4	3	4	5	5	4	4	4
	Mónus Beáta	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	4,7
	Nagy Katalin	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4,8
	Nagy László	4	4	4	5	4	3	3	4	4	5	4	3	5	4	5	4
	Orsós Éva	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5	5	4	5	4,7
30.	Pap Bálint	5	5	5	5	4	5	5	4	4	5	5	fm	5	5	5	4,7
	Poncsák Mária	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Purjesz Zsuzsanna	5	5	5	5	5	4	4	4	5	4	5	3	5	5	5	4,5
	Révész Gábor	5	4	4	4	5	4	4	5	5	4	4	4	5	5	5	4,5
	Sarkadi Borbála	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
35.	Sándor Gábor	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	3	5	5	4	4,6
	Szabó Kovács Delinka	5	5	5	4	5	3	3	3	3	4	4	5	5	5	4	4,3
	Sziráki Zoltán	4	4	4	5	4	4	3	3	4	4	4	5	5	4	5	4,1
	Szokolyi Ildikó	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4,4
	Turi Tibor	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4,8
40.	Varga László	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Várkonyi Péter	4	4	4	4	4	4	4	5	4	5	4	3	5	4	3	4,1
	Vereczkey Zoltán	4	3	5	4	4	3	3	4	3	5	3	3	5	4	5	3,9
	Xantus János	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4,8
	Zöld Katalin	5	4	4	4	3	4	3	2	3	5	3	3	4	4	5	3,6

I. D

matematika—fizika tagozatú osztály

Osztályfőnök:

AGAZONI JÓZSEF

Az iskola életében megszokott, évente ismétlődő esemény az egymás számára zömében ismeretlen tanulók véletlenszerű találkozása egy új iskola új osztályában. A szereplők azonban mindig újak, így számukra nagyon is jelentős, talán egész további életüket meghatározó, jóban-rosszban együtt eltöltendő négy év kezdetét jelenti ez az esemény. Érthető tehát a szorongás, némi félelemmel is vegyes várakozás az ismeretlen körülmények iránt. Miért lettünk volna éppen mi kivételek? Nem titok, hogy az iskola is várakozással tekintett az osztály felé, hiszen az első matematika-fizika szakosított tantervű osztályáról van szó. A kezdeti feltételek jók voltak. Az induló 42 tanuló nyolcadikos tanulmányi eredménye 4,84. Reményt keltő kezdet ez még akkor is, ha a tanulóknak csak a fele választotta ezt a szakot.

Egy év távlatából érdemes visszaidézni az első év főbb eseményeit, számot vetni munkánkkal, megvizsgálni, hogy mit értünk el, és mi maradt továbbra is csak megvalósítandó terv. A háromnapos szeptemberi kirándulásunk kellemessége, élményei mellett arra is alkalmas volt, hogy némileg megismerjük egymást, kisebb körökben közelebről is. Hasonló hatása volt a patronáló III. B osztály által szervezett közös klubdélutánnak is. A kezdeti feszült légkör lassan kezdett felengedni. Első lépéseink közé sorolható az 50 éves évforduló megünneplésébe való bekapcsolódásunk, szereplőkkel, értékes magnetofon felvétellel. Megindult a KISZ-be való felvétel is, többnyire szerencsés választással. Aztán jött egy időszak — amikor — talán a kezdeti szorongás reakciójaképpen — az osztály órákon való viselkedésével szemben egyöntetűen kifogások merültek fel. Sokan megfélemedtek róla, hogy tulajdonképpen miért is iratkoztak gimnáziumba. Ebben az időben nem véletlenül csökkent a munka intenzitása is. Szerencsére ebből a bajból sikerült elég hamar kigyógyulnunk. Az osztály nagyon szép számmal vette ki részét a Madách Kupa versenyekből. Természetesen nem juthat mindenki dobogóra még eredményes, színvonalas munkával sem, hiszen csak a legjobbakat díjazták. Igen szép eredmény első osztály számára Stachó Balázs 1. díja matematikából és Gellért Gábor 3. díja angolból. Eredményesen szerepeltek tanulóink az Arany Dániel versenyen is. Hét dolgozat érte el az első fordulón az előírt szintet, Stachó Balázs a döntőben is részt vett. Az első félév munkájának mérlege 4,22 tanulmányi átlageredmény. Nem rossz eredmény, de kevés. Kevés az osztály képességeihez mérten, még akkor is, ha a gimnáziumi tanulmányok más jellegű és fokozott munkát igényelnek is. És itt egy nagyon komoly probléma, a felelősség és akarat kérdése merül fel. Fel tudom-e egyáltalán ismerni, hogy mivel tartozom a társadalomnak, szüleimnek és saját adottságaimnak, s ha felismertem, van-e bennem annyi akaratérő, kitartás, hogy megküzdjek a felmerülő nehézségekkel? Nem keresek-e kibúvókat, magyarázatokat, melyek az én felelősségemet csökkentik, egyszóval tudok-e akarni és főleg tenni, vagy csak biológiai kategóriaként tartozom emberek s nem a puhányok közé? Nos, ennek elbírálása kinek-kinek a saját feladata. A nagy bizonyos, hogy nem mindenki vonta le a kellő következtetéseket. Ennek ellenére év végére az osztály tanulmányi eredménye 4,39-re emelkedett. Úgy vélem, hogy ebben az is szerepet játszott, hogy a második félévben az osztály, mint közösség is szépen összekovácsolódott. Komoly jelei mutatkoztak egymás tanulásban való segítségének, amit a jövőben méginkább fokozni kell, hiszen most már látható, hogy ki miben szorul támogatásra. A segítség tiszteletreméltó példáját mutatták Diósi Imre balesetet szenvedett tanulóink látogatásában és támogatásában Csatlós Ibolya, Fischer Eszter, Mikula Ágnes, Módos András és Tasnádi László. Nagyon biztatóak a gyakori közös színházlátogatások Papp Mária szervezésében, ezeket más irányba is ki kellene terjeszteni. A Thália irodalmi műsoraiban tevékenyen és eredményesen szerepelt Csatáry Zoltán és Halpert Péter. A második félév elején önállósult KISZ-alapszervezetünk vezetőségi tagjai Bakó Katalin, Csatlós Ibolya, Gellért Gábor, Mikula Ágnes és Stachó Balázs munkájukat általában jól, de távolról sem zökkenőmentesen és kifogástalanul végezték. Az iskolai KISZ-szervezet munkájában végeztek eredményes munkát Deáki László és Pálvölgyi Éva. 16 tanulónk működik ifivezetőként előző iskolájában. Igen jól megszervezett munka eredményeként érte el az osztály, hogy az összetett honvédelmi versenyen az évfolyamon abszolút első helyen végzett. Nem utolsó sorban em-

lítem meg Erdélyi Katalin és Kondorossy Éva nevét, akik az év során egyetlen órát sem hiányoztak és ezzel, sajnos, elég sok tanuló számára mutatnak követendő példát. Az iskola aranykoszorús jelvényének viselésére jogosult tanulóink: Csatlós Ibolya, Fischer Eszter, Galgóczy László, Gódor Gizella, Görög Krisztina, Király Anna, Papp Mária, Pálvölgyi Éva és Stachó Balázs. Büszkék vagyunk rájuk, és várjuk a hozzájuk csatlakozókat.

Eredményeink után néhány szót szenteljük teendőinkre is. A legnagyobb problémák az osztály igényessége körül vannak. A tapasztalat hiánya csak részben magyarázza meg, hogy összefüggéseink, műsoraink színvonala messze nem éri el azt a szintet, amit egy kicsivel több igyekezettel, fáradsággal és felelősséggel meg lehetne kívánni. Az osztály képességeinek ismeretében remélhetjük, hogy az elkövetkező évben munkánk ezen a téren is javulni fog.

Sorszám	A tanuló neve	Magatartás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Angol nyelv	Matematika	Biológia	Kémia	Földrajz	Testnevelés	Ének	Gyakorlati fogl.	Rajz	Tanulmányi átlag
	Bakó Katalin	5	4	5	4	4	4	4	3	5	5	4	4	5	5	5	4,3
	Balinsky Agnes	4	4	3	3	4	3	3	3	4	3	3	3	5	4	3	3,3
	Bánsághi Tamás	5	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4,3
	Bernhardt György	5	4	5	5	4	4	4	4	5	5	4	4	5	5	4	4,4
5.	Bihari Károly	5	5	4	5	4	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4,5
	Chambre Ágnes	5	4	4	4	5	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4,6
	Csatáry Zoltán	5	4	5	5	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	4,4
	Csatlós Ibolya	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4	fm	5	5	4	4,7
	Deáki László	4	4	5	4	4	4	4	3	5	5	5	5	5	5	5	4,5
10.	Dezsényi György	5	4	4	4	4	3	3	3	3	5	4	fm	4	5	4	3,8
	Erdélyi Katalin	5	5	5	4	5	5	4	4	3	3	4	4	5	5	5	4,3
	Felszeghy Tamás	5	4	5	4	4	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4,6
	Fischer Eszter	4	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4,7
	Galgóczy László	4	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4,3
15.	Gellért Gábor	5	4	5	4	4	4	5	3	4	4	4	4	5	5	4	4,2
	Gódor Gizella	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4,3
	Görög Krisztina	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4,3
	Győri Ágnes	4	4	4	5	4	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4,5
	Halpert Péter	5	5	5	5	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4,4
20.	Király Anna	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4,9
	Kondorossy Éva	4	5	4	5	4	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4,5
	Koródi Attila	4	4	4	4	4	3	4	4	4	5	4	4	5	5	4	4,1
	Kusztos Ágnes	4	5	5	5	4	4	3	4	4	4	4	5	5	5	5	4,4
	Mikula Ágnes	5	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	3	5	5	4,3
25.	Módos András	5	5	5	4	4	4	3	3	5	4	4	fm	5	5	5	4,2
	Nagy Gabriella	5	5	5	5	5	4	3	4	4	4	4	4	5	5	5	4,3
	Nagy Margit	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	fm	5	4	5	4
	Nánai Terézia	4	4	4	5	4	4	3	4	3	4	4	5	5	4	5	4,1
	Pap Judit	4	4	5	5	5	5	4	4	4	5	4	5	5	5	4	4,6
30.	Papp Mária	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4,7
	Pálinkás Béla	4	4	5	4	4	4	3	4	4	4	4	5	5	5	5	4,3
	Pálvölgyi Éva	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Say Ferenc	5	4	5	4	4	4	5	4	4	5	5	5	5	5	4	4,5
	Simkó Gábor	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	5	5	4	4
35.	Stachó Balázs	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Szántai Kiss János	4	4	5	5	4	4	5	4	4	4	5	5	5	5	5	4,6
	Tasnádi László	5	4	4	4	4	2	2	4	3	3	4	4	5	5	5	3,7
	Tázló József	5	4	4	5	4	4	3	4	4	4	4	4	5	5	5	4,2
	Timon Ildikó	4	4	5	5	4	5	5	4	4	4	4	4	5	5	4	4,4
40.	Tóth Csaba	4	4	4	5	4	5	4	4	4	5	4	5	5	5	4	4,3
	Varga László	5	4	5	4	5	3	3	3	4	4	4	5	5	5	3	4

Kimaradt: Diósi Imre

I. E

osztály

Osztályfőnök:

MINCZA PÉTER

Feszült hangulatban, kölcsönös várakozásokkal telttett múlt el a tanév első napja, a kezdeti ismerkedés. Talán a tanév eleji megilletődöttség, a sok új benyomás és az osztályfőnök által vázolt — magasnak tűnő — követelmények váltották ki mindezt.

Osztályunk 43-as létszámmal — 22 fiú és 21 leány — kezdte a tanévet. A tanulók 75%-a a VII. kerületi általános iskolákból, 25%-a más kerületből, illetve vidékről (Maglód, Szigethalom) nyert felvételt. Az év folyamán 1 tanuló kimaradt, ketten pedig magántanulóként tanulnak tovább.

Általános tagozatú osztályunk azáltal, hogy a politechnikai gyakorlatát biológia, illetve kémia laboratóriumi gyakorlatként végzi, részben a biológia-kémia tagozat által nyújtott feltételek között tanulhatott. Ennélfogva az eredetileg biológia-kémia tagozatba jelentkezők sem csalódtak, az irodalom és művészet iránt érdeklődők pedig alaposabb természettudományos alapokat szereztek.

Az év eleji dermedtség egyre jobban feloldódott. Mindebben nagy része volt annak, hogy az első feleletekre „csak” tájékoztató jegyeket kaptunk. Sokat segített az iskola „öreg diákjainak” — és nem utolsósorban egymás — megismerésében a benünket patronáló II. D osztály által rendezett klubdélután is. A börzsönyi háromnapos túra után, amely a jól sikerült számháborúval és az esti záró tábortúzzal felejtethetetlen élményt nyújtott mindannyiunknak, úgy éreztük, mintha már nagyon régen ismernénk egymást.

Túl voltunk az „átmenet” izgalmain és szorongásain. Megkezdődött igazi iskolai életünk, amelynek nagy eseménye volt az önálló KISZ-alapszerv megalakulása. Taglétszámunk 18 főre emelkedett a tanév végére. A háromtagú KISZ-vezetőség — titkár Kecskeméti László, vezetőségi tagok: Molnár Zsuzsa és Orbán István — számára sok szép feladatot nyújtott az 50. évfordulók sorozatának — elsősorban a KMP és a Tanácsköztársaság megalakulásának — méltó megünneplésére való felkészítés. Az osztály egészének jó munkáját dicséri: a nyomolvasó mozgalomba való eredményes bekapcsolódás, az iskolai kiállításra való felkészülés, a kiállítás- és múzeumlátogatások sora. Egyre jelentősebb helyet kaptak a politikai vitakörök is a mozgalmi munkánkban. Vitáinkon az 50. évfordulókkal kapcsolatos témák mellett aktuális politikai kérdésekkel (kínai helyzet, csehszlovák események) és a világnézet és vallás izgalmas témáival foglalkoztunk.

Tanulmányi munkánkban a szorgalom hiánya és a rossz időbeosztás mutatkozott a legnagyobb kerékkötőnek. Az egyes tantárgyak közül a matematika és az orosz jelentette a legtöbb nehézséget. Egész évi szorgalmas és eredményes tanulmányi munkájában Kecskeméti László, Fodor Éva és Bernei András emelkedett ki azok közül, akiknek egy kis szorgalommal hasonlóan eredményes lett volna munkája.

Örvendetes, hogy a Madách Kupa pályázaton az osztály tanulóinak egyharmada vett részt, de a jövőben színvonalas munkák beadására kell törekedni, mert idén, sajnos, csak egy tanuló kapott oklevelet.

A jól sikerült, irodalmi és osztályfőnöki órákon rendezett, megemlékezések mellett több alkalommal közös színház-, mozi- és kiállítás látogatására is sor került. Nem vallottunk szégyent a tavaszi járórversenyen sem, mely után nem sokkal műsoros klubdélután rendeztünk, melyre — az őszért viszonzásul — a II. D osztályt is meghívtuk. Úgy érezzük, hogy a KISZ-alapszerv által — főleg Szilasi Éva és Szabó Katalin, Molnár Zsuzsa — irányított kulturális élet tartalmasnak mondható.

Sokan sportolnak eredményesen osztályunkban. Kiemelkedő eredményeket a lányok értek el: az osztály leánycsapata az őszi kézilabda bajnokságon a 2., a tavaszi

honvédelmi csapatversenyen a 3. helyezést érte el iskolai szinten. A fiúk az utolsók között kullogtak ezen a téren. Egyéni sporttevékenysége a legkiemelkedőbb Farkas Éva műkorcsolyázó válogatottnak és Lukács Éva teniszesezőnek.

A tanév során elért eredményeink az iskolai magas szinthez mérten szerények. Munkánkat főként tanulmányi téren igyekeztünk fokozni a jövő évben.

Sorszám	A tanuló neve	Magatartás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Német nyelv	Matematika	Biológia	Kémia	Földrajz	Testnevelés	Ének	Labor. gyak.	Rajz	Tanulmányi átlag
	Bacsoni Gábor	4	3	4	4	2	2	4	3	3	4	3	4	5	4	4	3,5
	Bárdos Edit	5	4	5	4	5	4	4	2	3	2	3	fm	5	4	4	3,7
	Bernei András	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4,8
	Bidi Zsuzsanna	5	4	4	4	4	4	4	3	4	3	4	3	5	4	5	3,9
5.	Bogdán Éva	4	4	4	3	4	5	5	2	4	3	4	4	5	4	5	4
	Bolgár György	5	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	fm	5	5	4	4,3
	Breuer László	3	2	2	2	2	1	1	2	2	3	2	fm	3	2	3	1
	Farkas Éva	4	5	4	2	3	2	4	3	3	3	3	5	3	4	4	3,3
	Fodor Éva	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
10.	Harangozó Viktória	4	3	3	2	3	1	3	3	2	2	4	5	4	4	4	1
	Karikás Péter	3	3	3	1	2	2	3	2	3	2	3	4	4	3	3	1
	Kecskeméti László	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Kéry Tamás	2	2	3	2	3	2	1	1	2	1	3	1	3	3	3	1
	Kovács Gábor	5	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4	4	5	5	4,5
15.	Kovács István	3	3	3	2	3	3	2	2	3	2	3	5	4	4	4	3
	Lippkay Judit	4	5	5	4	5	4	5	3	4	4	3	5	5	4	4	4,2
	Lovász Péter	4	4	4	3	3	2	2	3	4	3	4	4	5	4	5	3,5
	Lukács Éva	4	4	4	4	3	4	3	4	3	4	3	5	5	5	5	4
	Lukács Marianna	4	3	3	3	4	2	3	2	2	2	2	4	5	4	5	3,1
20.	Megyeri Miklós	4	4	4	4	4	4	3	4	4	5	4	5	5	5	4	4,2
	Molnár László	3	3	3	2	4	2	2	2	4	3	4	3	3	3	4	3
	Molnár Zsuzsanna	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	4,7
	Nagy Judit	4	4	4	4	4	5	5	3	4	4	4	5	4	4	5	4,2
	Orbán István	5	4	5	4	5	3	5	4	5	5	5	4	5	4	5	4,5
25.	Petrov Erika	4	5	5	5	4	4	5	3	5	4	4	4	5	5	5	4,4
	Pénzes Eszter	3	2	3	3	2	2	3	3	3	2	2	3	5	4	4	3
	Pólya Zoltán	4	3	4	3	2	2	3	2	3	3	3	3	5	3	4	3
	Réber Krisztina	5	5	5	4	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4,6
	Ripp Erzsébet	4	5	5	4	4	5	4	3	5	3	4	5	5	4	5	4,3
30.	Sós István	4	5	5	4	4	4	4	4	5	4	5	fm	5	5	5	4,5
	Szabó Katalin	5	3	5	4	4	2	4	3	4	4	3	4	5	4	5	3,9
	Szamosközi Anikó	4	4	3	4	4	2	4	2	3	3	3	5	5	4	5	3,6
	Szeghalmi Zsuzsanna	4	4	4	3	5	2	3	2	3	3	3	5	5	5	5	3,6
	Székely Péter	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	2	4	3	3	3
35.	Szilasi Éva	5	4	5	4	4	4	5	5	4	4	3	5	4	5	5	4,3
	Szivós Gyula	4	4	3	3	4	2	4	3	4	4	4	3	5	4	4	3,6
	Temesi Katalin	4	3	4	4	3	4	3	3	3	2	3	5	4	4	5	3,6
	Tóth Erika	4	3	5	3	4	2	2	2	2	2	3	5	5	3	5	3,3
	Urbán Iván	4	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5	fm	5	5	4	4,6
40.	Vidák Imre	3	4	4	4	4	4	4	3	4	3	5	4	4	4	4	3,9

Kimaradt: Bozi József

Osztályozó vizsgát tett: Chladek István
Vitalyos Gábor

II. A

oroszl—német tagozatú osztály

Osztályfőnök:

KOVÁTS NAGY CSABÁNÉ

A II. A osztály létszáma az év kezdetén 41 fő volt. Egy tanuló kimaradt, Bergmann Erika, aki a lakhelyéhez közeli váci gimnáziumba iratkozott át.

Sajnos, az a nyugodt kép, amit az osztály év elején nyújtott, év végére nagyon megváltozott. Nem a képességek változtak meg, hanem a fegyelem és a munkához való viszony. Úgy látszik, a fiúk most léptek be az igazi kamaszkorba. A lányok részéről is sok volt a lazaság és fegyelmezetlenség, főleg a gyengébben tanulók között.

Az év végi tanulmányi átlag a tavalyihoz képest valami keveset emelkedett. Egy tanulóknk kénytelen osztályt ismételni.

A Madách Kupa versenyeken több tanulóknk vett részt. Német nyelvből Mátrai Zsuzsa harmadik lett, s több tanuló szerzett oklevelet földrajzból, oroszról, németből.

Az osztályközösség nagyon szép munkát végzett a Tanácsköztársaság 50. évfordulójára rendezett kiállítás megszervezésében, kivitelezésében. Itt a tanulók 90 százaléka serénykedett. Külön ki kell emelnünk Ruff Ildikó, Piti Eszter és Fülöp Judit szép teljesítményét.

A VII. és II. kerületek vetélkedőjéhez iskolánk sok tanulója is segítséget nyújtott a VII. kerületi helytörténeti és munkásmozgalmi anyag összegyűjtésével. 18 tagú megszervezett csapat végezte a könyvtárakban a gyűjtőmunkát, köztük az osztály három tanulója, akik külön dicséretet érdemelnek: Répási Beatrix, Féderer Imre és Balogh László.

Az év elején a háromnapos kiránduláson Szegedet és környékét ismertük meg. Majd az év folyamán sok színház- és mozilátogatást szerveztünk, s részt vettünk a KISZ által rendezett megmozdulásokon, a fáklyás felvonuláson, próbázáson, a KISZ-klub berendezésében.

Komoly feladatot jelentett az I. A osztály patronálása is. Ezt az osztályt már tavaly meghívtuk egy ismerkedési délutánra, most pedig tanulmányaikban igyekeztünk segítségükre lenni. Záhonyi András matematikából, Krausz Tamás oroszról nyújtott nekik segítséget. Támogattuk őket önálló KISZ-szervezetük megalakításában közös beszélgetésekkel, klubnapok megrendezésével.

Saját KISZ-gyűléseinken és politikai vitaköreinken élénk vitaszellelem uralkodott, többen szerepeltek önálló beszámolókkal.

A ballagás alkalmával mi búcsúztattuk a IV. A osztályt, szeretettel emlékezve rá, milyen jól esett a segítségük tavaly, első osztályos korunkban, mikor ez az osztály patronált minket.

Az osztály tanulói tanulmányi munkájukon kívül sokat sportolnak, asztalitenisz, kosárlabda versenyeken vesznek részt. Van nemzetközi mérkőzéseken részt vevő diákunk is, Tóth Ferenc jégkorongozó.

Reméljük, hogy az osztály tanulói jövőre már túljutnak ezen a „nehéz koron”, és nagyobb hévvel vetik magukat a tanulásba.

Sorszám	A tanuló neve	Magartatás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Német nyelv	Angol nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Kémia	Földrajz	Testnevelés	Ének	Gyakorlati fogl.	Tanulmányi átlag
	Balogh László	5	5	5	5	5	5	5	—	4	4	5	5	5	4	5	5	4,7
	Bondár Mária	4	4	3	5	3	3	4	—	2	2	4	3	4	3	3	4	3,3
	Brasnyó Ildikó	3	3	2	3	2	2	—	4	2	2	3	2	3	3	4	3	2,6
	Császár Albert	4	4	3	4	4	5	5	—	4	4	5	4	5	5	5	5	4,4
5.	Dabasi András	4	4	3	3	3	4	—	4	2	3	3	3	4	4	4	3	3,3
	Federer Imre	5	5	5	5	5	5	—	5	4	4	5	5	5	4	5	5	4,7
	Fülöp Judit	5	4	5	5	4	5	4	—	4	3	4	4	4	5	5	5	4,3
	Heine Livia	5	5	4	4	4	4	—	4	3	3	5	3	4	4	5	5	4
	Hoffmann Ferenc	4	4	4	4	4	4	4	—	2	3	3	3	4	4	4	4	3,5
10.	Horváth Margit	4	4	3	3	3	4	—	3	3	3	4	3	3	5	4	5	3,5
	Jancsó Judit	5	5	4	5	5	5	5	—	3	3	4	4	4	4	4	5	4,2
	Kalmár Katalin	5	4	4	5	4	3	4	—	4	3	4	3	3	5	4	4	3,8
	Kelemen Kálmán	4	4	4	4	4	4	3	—	4	4	5	5	4	5	3	5	4,1
	Kiss József	3	3	3	4	3	4	3	—	4	5	4	5	3	4	5	4	3,9
15.	Koltai Judit	4	3	4	4	3	4	—	5	2	2	4	2	4	fm	5	4	3,5
	Kolin Jenő	4	4	4	4	4	4	4	—	4	4	4	4	5	fm	5	4	4,1
	Koroknai László	5	4	3	5	4	5	5	—	5	4	5	5	5	5	5	5	4,6
	Kovács Zoltán	4	2	2	2	2	2	1	—	1	1	3	2	2	2	4	2	1
	Krausz Tamás	3	5	5	5	5	5	—	5	4	3	5	3	5	fm	5	4	4,5
20.	Madarász Katalin	4	4	5	5	4	5	—	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4,7
	Nagy András	5	5	4	4	4	5	5	—	4	3	5	5	5	4	5	5	4,4
	Nagy Károly	4	3	4	5	3	3	—	3	2	2	5	3	2	5	5	2	3,3
	Perge Aladár	3	3	3	4	3	4	—	4	3	3	4	4	3	5	5	5	3,8
	Piti Eszter	5	4	5	5	4	5	4	—	3	2	4	2	5	5	5	5	4,1
25.	Pozsonyi Ágnes	5	5	5	5	5	5	—	5	3	3	4	3	4	5	5	5	4,3
	Répási Beatrix	4	3	4	4	4	5	—	4	3	3	5	3	5	fm	5	5	4,1
	Ruff Ildikó	5	4	5	5	4	4	—	5	4	3	4	3	4	5	5	5	4,3
	Somodi Éva	4	3	3	3	3	4	3	—	2	2	3	2	3	fm	5	4	3
	Szabó József	4	4	3	5	3	4	—	4	2	3	3	3	3	4	5	4	3,5
30.	Szendródi Ferenc	4	3	3	4	3	4	3	—	3	2	4	3	4	4	4	3	3,3
	Szép Ágnes	3	3	4	5	3	2	—	3	3	3	4	3	3	5	5	5	3,6
	Tátrai Zsuzsanna	5	5	5	5	5	5	—	4	3	5	4	5	4	5	5	5	4,6
	Tóth Éva	4	4	4	5	4	3	4	—	2	2	4	3	5	5	5	4	3,8
	Tóth Ferenc	4	4	5	5	4	4	—	5	5	4	4	4	5	5	5	5	4,6
35.	Varga Éva	4	4	4	4	3	5	4	—	2	3	4	3	5	3	5	4	3,7
	Varga Tamás	4	3	4	2	3	2	—	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3
	Varinay Mária	3	3	2	3	2	3	—	3	2	2	3	2	3	5	4	4	2,9
	Veres Ibolya	5	5	5	4	4	3	—	4	3	2	4	3	4	5	5	5	3,9
	Weiler Katalin	3	3	3	3	3	3	—	3	2	2	3	2	3	fm	3	3	2,7
40.	Záhonyi András	5	5	4	5	5	5	5	—	5	5	5	5	4	5	5	5	4,8

Kimaradt: Bergmann Erika

II. B

speciális angol tagozatú osztály

Osztályfőnök:

FARKAS GYULÁNÉ

Úgy érezzük, osztályunk ebben az évben is azon az úton járt, melyet az előző évben megkezdett. Igaz, tanulmányi eredményeink nem érik el egészen a tavalyi színvonalat, de a második osztályban új és nehéz tárgy jelentkezett: a fizika. Az már szinte természetesen volt számunkra, hogy szeptembertől júniusig szinte beköltöztünk az iskolába. Reggel 8-tól este 6-ig éltünk és dolgoztunk a második emelet angol traktusában, ahova az idén megérkeztek az új elsősök is, megosztva ezzel tavalyi magányunkat. A folyosó, a mi közös tanulóterületünk kedves, hangulatos része volt az iskolának. Kis asztalkák, színes székek, padok és virágok tették alkalmassá egy-egy nehezebb feladat megoldására, az ehhez szükséges elmélyülésre.

Az osztályban ismét ott őrködött Tódor, a hangyababa, hogy mindenki szorgalmasan dolgozzék. Tódor ugyan éberén teljesítette feladatát, de a figyelmes szemlélő azt is észrevehette, hogy szorgalmunkhoz nagy jókedv is párosult. Néha talán túl jó is volt ez a kedv!

Az év színes epizóddal kezdődött: az osztálykirándulással. Szeptember 17-én gördült ki pompás Ikaruszunk a Barcsay utcából, fedélzetén a 40 lánnyal, hogy megismertessen bennünket Nyugat-Magyarország legszebb tájaival: a szombathelyi Iziszentélyvel, a községi várral, a soproni Lövérékkel. A sok látnivaló, gyönyörű élmény, a sok közös öröm még szorosabbra fonta közösségünk életét.

A vidám kezdet után komoly munka következett. Birkóztunk a feladatokkal, az új tantárgyakkal. KISZ-szervezetünk komoly erőpróbája volt az I. B osztály patronálása. Tekintettel arra, hogy a két osztály igen hamar és jól összeharátkozott, a patronálás is jól sikerült. A munka során saját KISZ-szervezetünk is egyre jobban végezte munkáját. Az a megtiszteltetés ért bennünket, hogy osztályunk KISZ-titkárát az iskolai VB agit. prop. titkárává választották. Helyébe Póta Zsuzsa, az eddigi tanulmányi felelős lépett, és mindannyiunk nagy meglepedésére végzi felelős munkáját. Osztályunk egyik csoportja, melyet Mezei Olga vezetett, első helyen végzett a májusi akadályversenyen. Bár az osztály három csoportja közül csak az egyik nyert, és így övé lett a hatalmas csoki torta, mégis 41-nek, mindannyiunknak jutott belőle!

Februárban ünnepeltük meg a Tódor napot, melyet az osztály névnapjának nyilvánítottunk. Színes műsorral, apró kis ajándékokkal kedveskedtünk egymásnak, megünnepelve egyszersmind minden esedékes névnapot. Kedves hagyományunkat az osztálynaplóban is megörökítettük.

A szakkörök munkájába, délutáni elfoglaltságunk miatt, csak szerdán tudtunk bekapcsolódni. Mégis, szinte minden szakkörben részt vettünk. A lány atletikai bajnokságot is a mi osztályunk, illetve Gulyás Éva szervezte meg igen komoly sikerrel. A Thália munkájából is nagy részt vállaltunk. Osztályunk aranykoszorús tanulója Csongrádi Katalin, ki az idei versenyen a legjobb budapesti szavaló kitüntető címet nyerte el.

Így telt el az év, ahogy a beszámolóban egymást követi a komoly munkáról szóló számadás és a vidám élményekről szóló beszámoló. Egyszer úgy éreztük, hogy nagyon elfáradtunk, sok ez a munka, de a következő napon már vidáman csillogott felénk valami új feladat, örömet szerző élmény, és elsöpörte fáradtságunkat. Számunkra természetesé lett az iskola, hiszen itt töltjük egész napunkat. Itt dolgozunk, itt szórakozunk a klubokon. Ide fűznek bennünket igaz és jó barátságok, a közös élmények, a hű társakká vált könyvek, a tornaterem, a műhely.

Most, hogy a második év végén készítjük a számvetést, szorongó szívvel figyelünk fel... Iskolai életünk fele, a két év elmúlt! Már csak két év van hátra... És aztán?... No, de az még messze van! Most új harcok, új feladatok várnak ránk, és egy szép szándék: még jobban, még teljesebben élni, mint az előző években.

Sorszám	A tanuló neve	Magartatás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Angol nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Kémia	Földrajz	Testnevelés	Ének	Gyakorlati fogl.	Tanulmányi átlag
	Arany Ildikó	5	5	3	4	3	2	3	3	3	3	3	4	5	5	5	3,5
	Arató Éva	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	fm	5	5	4,7
	Bajmóci Zsuzsa	5	4	5	4	5	3	4	3	4	4	4	5	5	5	5	4,3
	Bak Rózsa	5	5	5	4	5	4	5	3	3	3	3	4	5	4	5	4
5.	Bakó Brigitta	5	4	5	4	4	3	4	3	2	3	2	3	4	5	5	3,6
	Balogh Judit	4	4	5	5	5	4	4	4	3	4	4	5	4	5	4	4,3
	Bánlaki Mária	4	5	4	4	4	4	5	4	3	5	4	4	5	5	4	4,2
	Barabás Anna	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	3	5	5	5	5	4,3
	Berek Erzsébet	4	5	5	3	5	3	4	3	3	5	4	4	5	5	5	4,1
10.	Bodó Ágnes	4	5	4	3	4	4	4	3	3	3	3	3	4	5	5	3,6
	Budavári Éva	5	5	5	3	4	4	3	3	3	3	3	4	3	5	4	3,6
	Csatáry Krisztina	5	3	5	3	4	3	3	3	3	3	3	5	4	5	5	3,7
	Cseke Dalma	4	4	4	5	5	5	4	4	3	4	4	4	5	5	5	4,3
	Csongrádi Katalin	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4,8
15.	Földes Dorottya	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	5	4,2
	Gajdán Márta	4	5	4	4	4	3	3	3	3	4	3	4	5	5	5	3,8
	Gábor Júlia	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	fm	5	5	4,7
	Gulácsi Ildikó	4	4	4	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	5	5	3,8
	Gulyás Éva	5	5	4	3	5	3	3	4	3	4	3	5	5	5	5	4
20.	Gyurkovits Katalin	5	5	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	5	5	5	4,5
	Härter Mária	5	5	3	4	4	2	2	3	3	3	2	4	5	5	5	3,4
	Jávorfai Judit	4	4	5	4	5	4	5	3	3	3	3	4	5	5	4	4
	Kassai Ida	5	5	5	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5	5	4,4
	Kántor Anna	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
25.	Kertész Judit	5	4	5	4	5	3	4	4	3	4	3	4	fm	5	5	4
	Kováts Nóra	5	5	5	5	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	4,7
	Lehner Judit	5	5	5	5	5	5	5	4	3	4	3	4	5	5	5	4,4
	Márkus Éva	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4,8
	Mezei Olga	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
30.	Mogyorósi Mariann	4	4	4	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4	5	4	3,6
	Nagy Edit	5	5	4	5	5	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	4,4
	Oláh Judit	4	4	4	3	4	4	4	4	3	3	3	4	4	5	4	3,7
	Papp Ildikó	4	3	5	4	5	3	3	2	2	3	2	3	4	5	5	3,5
	Poczók Marianna	4	3	3	4	3	4	5	3	3	2	3	3	4	5	5	3,6
35.	Póta Zsuzsanna	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Rózsa Ilona	5	5	4	4	4	5	3	3	3	3	4	4	5	5	5	3,9
	Széll Katalin	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4,7
	Szuromy Ildikó	4	5	4	4	4	5	5	4	3	4	4	4	5	5	5	4,3
	Tyczynski Katalin	5	4	4	4	3	4	5	3	3	3	4	4	5	5	5	4
40.	Valkovics Magdolna	5	5	5	4	5	5	5	4	3	4	4	4	4	5	5	4,3

II. C

biológia—kémia tagozatú osztály

Osztályfőnök:

VIGVÁRI ANDRÁSNÉ

Szeptember elején örömmel látta viszont egymást az osztály 41 tanulója. Itt is, ott is kis csoportok, izgatottan mesélik nyári élményeiket. Az első munkanapon már kirajzolódnak az év feladatai: a második osztály komolyabb követelményei, új tárgya a fizika, jobban elmélyedni a biológiában, kémiában, tartalmas mozgalmi munka...

Alighogy elkezdődött a komoly munka, eljött a nagy kirándulás ideje, ami a diáknak mindig nagy öröm, a tanárnak szorongás is. Bonyolult vonatkozás után megérkeztünk Porvacsesznekre: elkezdődtek a gyalogtúra napjai. Sokat gyalogoltunk a festői Bakonyban: délelőtt, délután, hajnalban, sőt éjszakai túra is volt. Mindenki vidáman, volt, aki vidámabban gyalogolta le a napi 10—12 km-t. Ez nem befolyásolta az esti táncot sem. Az ajkai tanulságos gyárlátogatás után már mindenki úgy érezte, hogy ólomból vannak a lábai. A vonat mégis egy vidáman daloló „friss” társaságot röpített haza a Déli pályaudvarra.

Aztán folytatódtak a tanulás napjai. Az osztályra ebben a tanévben a hullámszó volt jellemző: mind az érzelmek, mint a munka területén. Ez rá is nyomta bélyegét a tanulmányi eredményre, különösen az első félévben. Bizony csak a hatodik helyen végeztünk, és a tavalyi eredményünk alatt szerepeltünk 3,97-tel. A gyengébb eredmények sok diákot meggondolkoztattak, és valószínű ez eredményezte a második félév kiegyensúlyozottabb munkáját. A legkevesebb mulasztásért folyó versenyben az idén nem volt szerencsénk: első félévben a második helyen végeztünk, a második félévben viszont több tanulóknak hosszú betegsége miatt bizony inkább az utolsók közt leszünk.

A mozgalmi munka nagy lelkesedéssel indult. Az első félév fő feladata az 50 éves évforduló méltó megünneplése mellett az I. C osztály KISZ-patronálása volt. Ebben a legnagyobb munkát Máthé Bea végezte. A közös klubdélután segített az ismerkedésben. Mert bizony nehéz volt a tagfelvételre tagokat javasolni. De január első hetében sok munka és vita után sikerült az új alapszervezetet saját szárnyaira bocsátani. Reméljük, hogy segítségünk jelentett valamit, tudják hasznosítani a jó és a rossz tapasztalatokat is. A mozgalmi munkából, mely szintén elég hullámszó színvonalú volt, az alapszervi ünnepélyeket emelem ki: KIMSZ megalakulása, DNFF megalakulása, Lenin születése évforduló alkalmából. A műsorok összeállítói: Sitkei Éva, Malárik Edit és Rempert Éva, Oláh Kati teljesen önállóan, nagy hozzáértéssel, lelkesedéssel végezték ezt a munkát, amiért KISZ- emléklapot kaptak az osztályvezetőségtől. Szintén dicséret illeti a népes szereplőgárdát, akik hozzáértéssel és lelkesedéssel szerepeltek. — A politikai vitakörök tartalmasak és népesek voltak, de inkább befogadó jellegűek, mint viták. Élmény volt a tavaszi járóverseny is, ahol „majdnem” útvonalelsok lettünk... No, ezért a csoki nem volt rossz! Majd jövőre! — Sok szellemességet, kedvességet sugároztak az év során tartott négy klubnap műsorai. Ezek a műsoros, táncos összejövetelek mindenki számára népszerűek voltak. Részt vett az osztály a Madách Kupa tanulmányi versenyen, és az idén biológiából szerzett első helyet Rajczy Miklós. Az első 10 között II. C-s tanuló nem volt. Magyar irodalomból Oláh Katalin harmadik, kémiából Merész Péter negyedik, orosz nyelvből Sitkei Éva szintén negyedik lett.

Szép eredményt értünk el az állatkerti vetélkedőn, ahol az első 10 helyezett között hét II. C-s lett. Itt Osváth Gyula lett az első. Reméljük, hogy a döntőn is szerepelnek majd!

Az utolsó két hónap a komoly tanulás időszaka volt. Egyre kevesebb volt a probléma a matematika és a fizika területén, de a többi tárgynál is javultak az eredmé-

nyek. Örömmel mondhatom, hogy végül jobb eredménnyel zárjuk az évet, mint tavaly. Év végi eredményünk 4,18, és ezért az egész osztály dicséretet érdemel. Különösen sokat javítottak: Kalmár István, Nagyidai Ágnes, Simon Ferenc, Szabó Bálint. Az évi KISZ-munkát az utolsó KISZ-taggyűlésen értékeltük, ahol komoly vélemények és bírálatok hangzottak el a tagsággal és a vezetőség egyes tagjaival kapcsolatban is. A tagság egységes véleménye szerint a legjobb munkát végző vezetőségi tag: Ballagó Rózsa, de még hozzátehetjük Máthé Bea és Hidas Gábor nevét is. Az iskolai KISZ Végrehajtó Bizottságban dolgozik Gyórvári Katalin, aki az osztályban is sokat segít.

A II. C osztály komoly fejlődést tett ebben az évben a közösségé válás és a tudományok elsajátítása útján. Reméljük, hogy a jövő évben ez a fejlődés egyenletesebb, kiegyensúlyozottabb lesz. Ez a feltétele annak, hogy a harmadik osztály követelményeinek úgy tudjanak eleget tenni, ahogy ezt tőlük várjuk!

Sorszám	A tanuló neve	Magatartás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Angol nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Kémia	Földrajz	Testnevelés	Ének	Labor. gyak.	Tanulmányi átlag
	Ballagó Rózsa	5	4	5	3	5	3	3	4	3	5	5	4	5	5	5	4,2
	Barabás Gabriella	5	5	4	3	3	3	3	3	2	4	4	4	5	5	5	3,6
	Binet Marianna	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4,9
	Bóbis Benő	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	5	3	2,6
5.	Bogár Ágnes	4	4	4	5	4	4	5	4	3	4	3	4	5	5	4	4,1
	Borotai György	5	5	5	4	5	4	3	4	3	5	5	5	5	5	5	4,4
	Császi Anna	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	fm	5	5	4,9
	Ercsényi Ferenc	4	4	5	4	4	4	3	2	3	4	3	5	3	4	4	3,7
	Figeczki Zsuzsanna	4	4	3	3	4	2	2	3	3	3	3	3	fm	4	5	3
10.	Fiser Kálmán	3	3	4	4	4	3	3	2	3	4	3	3	5	5	4	3,6
	Gyórvári Katalin	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4,9
	Hardicsay Zsófia	4	4	4	5	4	3	4	4	4	5	4	4	5	5	4	4,2
	Hidas Gábor	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Kalmár István	4	5	5	4	5	5	4	3	3	5	5	5	fm	5	5	4,5
15.	Katona Zsuzsanna	5	5	5	3	5	4	4	4	3	5	4	5	4	5	5	4,3
	Kelemen Violetta	5	4	4	3	4	3	3	3	4	5	4	5	4	5	4	3,9
	Kopp Miklós	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	3	5	3	5	4	3,6
	Kovács Pál	4	4	4	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3,8
	Kövi Rita	5	5	5	5	4	5	4	4	4	5	4	5	5	5	5	4,6
20.	Kulcsár Tamás	4	5	5	3	4	3	5	3	3	4	5	4	5	5	5	4,1
	Lehel György	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	fm	5	5	4,8
	Légrádi Rita	5	5	5	4	4	4	4	3	5	4	5	fm	5	5	5	4,3
	Malárik Edit	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4,8
	Malbaski Miklós	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4,7
25.	Máthé Beáta	5	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4,7
	Merész Péter	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4,7
	Módos Károly	4	5	4	3	4	4	3	5	5	5	5	3	4	5	4	4,1
	Nagy József	4	4	3	3	4	4	3	3	3	4	4	3	5	5	4	3,7
	Nagy Veronika	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	4	5	5	4	3,6
30.	Nagyidai Ágnes	5	5	5	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	5	5	4,2
	Oláh Katalin	4	5	5	3	5	3	3	3	3	4	3	3	5	5	4	3,7
	Ozsváth Gyula	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4,8
	Rajczy Miklós	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Rempört Éva	5	5	4	3	4	3	3	4	3	4	5	4	fm	5	5	3,9
35.	Simon Ferenc	4	5	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4,2
	Sitkei Éva	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4,9
	Szabó Bálint	4	5	4	3	5	4	4	4	4	5	5	3	5	5	4	4,2
	Szell András	4	5	4	4	4	4	5	4	4	5	4	4	4	5	4	4,2
	Tál Gyula	4	3	3	3	4	4	3	3	4	3	3	5	5	4	4	3,6
40.	Tóth Katalin	4	4	5	4	4	4	3	3	4	5	4	4	4	5	4	4
	Török Miklós	5	4	4	3	4	3	3	3	3	5	5	3	3	5	5	3,7

II. D

osztály

Osztályfőnök:

VIZI JÁNOSNÉ

Az út feléig eljutottunk... Göröngyös volt ez a hegyi ösvény és nem várt fordulókkal teli... — sóhajtottak év végén a II. D-sek. Igazuk van: alig, hogy megszokták a Madách Gimnázium életét, a sokoldalú, színes, de sokat követelő hétköznapokat, az új szeptember új osztályfőnököt hozott. — Várakozással néztünk egymásra, osztály és osztályfőnök, s az egymáshoz való alkalmazkodás valóban kissé nehezen ment. A szemek csillogtak és a fejekben gondolatok cikáztak: vajon, mit kapunk majd Teri nénitől —, de az is bizonyára megfordult: vajon, hogyan tudjuk felhasználni a nem várt fordulatot? — A sok kérdőjel lassacskán eloszlott.

A szeptember végi 3 napos kirándulás nagymértékben megoldotta a problémákat; közelebről is megismertük egymást. Kellemes szeptemberi fürdőzésben volt részünk az egri strandon, még zuhogó esőben is nagyon jól éreztük magunkat a festői szépségű Északi Középhegység magaslatain, megrendülten hallgattuk a történelem szavát a diósgyőri vár falai tövében... Kedves, vidám, de sajnos nem egységes közösséget találtam a nagy Ikarus-buszban.

Visszatérve a „termelő” munkába, első feladatnak látszott a közösség még jobb összekovácsolása, — ez azonban év végéig sem sikerült tökéletesen. Közös megbeszélés szerint többször voltunk színházban. Decemberben az Operaház „Hamlet” előadását hallgattuk meg, márciusban pedig a Vígszínházban töltöttünk együtt kellemes és minden szempontból hasznos estét. Az előadásokat izzó hangulatú osztályfőnöki órák követték: őszinték, nyíltak és mindannyiunk számára tanulságosak voltak ezek a viták. — Három klubnapot rendezett az osztály: az első alkalommal a patronált I. D-seket hívtuk meg ismerkedésre; félév előtt kölcsönös ajándékozással egybekötött klubnap volt, ahol ismét nagy lépéssel haladt előre a közösség összekovácsolódása — hála Urbán Gyuri kedves magánszámainak és zenei tehetségének. Harmadik alkalommal a tanévet, élményeinket búcsúztattuk.

Az osztály többsége szinte „hozzánőtt” az iskola falaihoz... Tanulószerződésünkön kívül sokan töltötték a délutánokat a pingpongasztal, vagy a pörgetős futball mellett —, annyira, hogy a másnapi órákon meg sem tudtak szólalni... S ez a munkamódszer szokássá vált. Először a félévi értékelés számadatain döbentünk meg... A „nagy fogadkozások korszaka” következett, de az ennek nyomán fakadt akarat csak 2—3 hónapra hozott fellendülést... Az áprilisi napfény elsöpörte a jószándékú tennivágyást, s bizony év végére sem sikerült a kívánt tanulmányi szintre felemelkednünk. A Madách Kupa tanulmányi versenyen néhány helyezéssel kellett beérnünk, bár ezért is becsülettel megoldozott néhány tanuló: örültünk példamutatásuknak! (Mauthner Vince kémia 2. helyezés, Radics Edit — Takács Ilona történelem 3. és Csillag Ferenc földrajz 6. helyezés.)

KISZ életünk meglehetősen szerény keretek között mozgott. A munka zömét a vezetőség végezte el, s ez nem kis erőfeszítést jelentett a konokul megoszló vélemények között. Igaz, hogy az iskolai megmozdulásokon: a november 25-i fáklyás felvonuláson, a március 15-i koszorúzási ünnepségen, a Pinceklub takarításában a KISZ-tagok is szép számmal résztvettek, de egyéni kezdeményezéseikről nem számolhatunk be.

Az út feléig eljutottunk... S most előre kell néznünk, fel a csúcs felé... Kettős feladattal indulunk el újra: erős akaráttal a jobb tanulmányi eredményért és a közösség egységéért! Ezt azonban „nemcsak akarni, hanem tenni, tenni kell!”

Sorszám	A tanuló neve	Magartatás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Német nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Kémia	Földrajz	Testnevelés	Ének	Gyakorlati fogl.	Tanulmányi átlag
	Ágoston Márta	4	4	5	5	4	5	5	3	2	3	3	5	3	5	4	4
	Bajner Ágnes	4	4	5	5	4	3	4	3	4	3	3	5	5	5	5	4,1
	Balogh János	4	3	3	3	4	3	2	3	2	2	2	4	4	4	4	3
	Borsi Erzsébet	4	4	5	4	5	4	5	3	4	5	4	5	4	5	5	4,4
5.	Csillag Ferenc	4	4	3	3	3	2	2	2	3	3	2	4	5	5	3	3
	Csilló Zsuzsanna	4	4	4	5	5	5	5	3	3	4	3	5	4	5	4	4,1
	Deli Adrienne	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3	4	5	3,7
	Dózsa Ferenc	4	5	4	5	4	4	3	4	3	5	4	4	5	5	5	4,2
	Eiselt Róbert	4	4	4	3	4	4	4	4	3	3	3	4	4	5	4	3,7
10.	Fábián István	4	4	4	5	4	5	5	4	4	4	3	3	4	4	4	3,7
	Fehér József	4	3	3	3	4	3	2	4	3	3	4	3	3	4	3	3,2
	Gazdag Mária	5	4	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4	5	5	4	3,5
	Gál György	3	3	2	4	3	3	2	4	3	2	2	4	fm	5	3	3
	Gáti Tamás	5	5	4	3	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	4,5
15.	Gyarmati Erzsébet	4	4	4	3	4	4	3	2	3	3	2	4	fm	5	4	3,4
	Halasi Dezső	4	4	4	3	5	3	3	2	3	4	3	4	4	4	4	3,5
	Hollósi Margit	5	4	4	4	4	3	2	3	2	3	3	5	5	5	5	3,6
	Jónutz Katalin	4	4	4	3	4	4	3	3	3	3	3	4	4	3	4	3,4
	Kazár Ferenc	3	3	4	4	3	2	2	2	2	3	3	2	5	4	3	3
20.	Kinyik Mária	3	3	3	2	5	2	2	2	2	3	3	5	5	4	4	3,2
	Kiss Miklós	4	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	4,7
	Laschóber Zsuzsanna	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	5	5	4,7
	Lovász György	4	4	5	4	5	3	4	3	4	4	3	4	3	5	5	4
	Lovász Márta	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	5	5	4,4
25.	Mauthner Vince	3	5	4	3	4	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4,4
	Olajos Ágnes	4	3	4	5	4	3	3	2	3	3	3	4	5	5	4	3,6
	Pap György	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	4	4	5	5	5	3,8
	Radics Edit	5	5	4	3	5	4	4	3	3	5	4	5	5	5	5	4,2
	Roth Ágnes	3	3	4	4	4	3	2	2	2	3	3	4	4	5	4	3,3
30.	Slimbarszki Károly	4	4	4	3	4	4	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4,3
	Szalkó Anna	4	4	3	4	4	3	3	5	4	4	4	5	5	5	5	4,1
	Szász Ilona	4	3	5	5	5	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	3,8
	Szinay Zoltán	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	4	4	3	3,6
	Szűcs Attília	5	5	5	4	5	3	2	3	4	5	5	5	4	5	4	4,1
35.	Takács Ilona	5	5	5	5	5	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4,6
	Tóth László	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	5	4,7
	Urbán György	4	5	5	5	4	3	5	5	4	4	4	4	4	5	4	4,3
	Varga György	4	4	4	4	4	4	4	3	4	3	5	4	3	5	5	4

Kimaradt: Nagy Ildikó

Osztályozó vizsgát tesz: Woynárovich András

II. E

osztály

Osztályfőnök:

FERENCZY GYULÁNÉ

A második évfolyamot 37-es létszámmal kezdtük. Lemorzsolódás évközben nem volt, így mind a 37 tanuló kapott év végi osztályzatot.

Ha visszatekintünk az idei tanévre, és reális képet akarunk adni az osztályról, meg kell állapítanunk, hogy mind tanulmányi téren (3,03), mind az órák alatti magatartás terén a tavalyihoz képest romlott az osztály. Az osztályban tapasztalható volt a második évfolyamokra jellemző nemtörődömség, nyugtalanság, meddő viták sorozatának kiprovokálása, felelősség áthárítása is. Várható jövő évre lemorzsolódás, mivel egyes tanulók nem a rendszeres, kitartó munkát választják, hanem meghátrálnak a nehézségektől, és elmaradnak. A laza munkafegyelem tükröződik a hiányzásokban is, bár a magas hiányzási átlag nem teljesen a felelőtlen mulasztásokból adódik. Több tanuló hosszasan mulasztott valóságos betegségek miatt. Az osztály KISZ-munkája ebben az évben jobb volt, mint tavaly. Az osztályra jellemző vitakészség KISZ-gyűléseken, politikai körökön és osztályfőnöki órákon is megmutatkozott. A kötelező politikai körökön kívül művészeti vetélkedőt is rendeztek, melyet az elkövetkező évekre szeretnénk rendszeresíteni. A KISZ-vezetőséget újraszervezték. Az új vezetőség aktív munkájának eredménye, hogy végre felszínre kerültek az igazi problémák, a tagok vitába szálltak egymással, véleményt mondtak, javasoltak, bíráltak és döntöttek. Egy tanulót kizártak a KISZ-ből, többen szóbeli, írásbeli figyelmeztetést kaptak. Tavalyi fő hibájukat pótolták, az osztály KISZ-naplóját időben leadták. Az osztály önkritikája fejlett. Ez abban is megmutatkozott, hogy az év végi magatartás és szorgalom jegyek elbírálása a vezetőség által javasoltak alapján nagyon hamar megtörtént.

Társadalmi munkánk is eredményes volt ebben a tanévben, melynek legnagyobb pozitívuma az, hogy a kezdeményezés a tagoktól származott. A „Nyomkereső mozgalom” keretében felkerestek két veterán elvtársat, akikkel év végéig tartották a kapcsolatot. Meghívták őket az egyik politikai körünkre, az iskolai kiállítás megnyitására. Otthonukban is többször meglátogatták őket, és elbeszélgettek velük, Romhányi bácsit ezentúl is támogatni fogjuk, eddig is már többször vittünk neki ajándékot. Ezenkívül vállaltuk a „József Attila” gyermekotthon egyik kisóvodás csoportjának patronálását. A gyermekek látogatása mellett társadalmi munkával is segítettük a gyermekotthont, és játékokat vittünk a gyermekeknek.

A közös megmozdulásokban az osztály szinte valamennyi tagja részt vett. Az év folyamán megnéztük „A halál 50 órája”, a „Fényes szelek” és a „Csapda” c. filmeket, s ezeket utána közösen megvitattuk. Színházban közösen egyszer voltunk a „Vezérkari főnök” c. darabot néztük és vitattuk meg. A következő szeptemberi kiránduláson kívül a tavaszi szünetben kétnapos túrán voltunk Zsíros-hegyen.

Az osztályból több tanuló vett részt a Madách Kupa versenyen, Szalóki István irodalomból oklevelet kapott.

Több aktív sportolónk is van. Az iskolai sportversenyen induló leánycsapatunk ötödik helyre került.

Valahogy úgy érezzük, és ez az utolsó osztályfőnöki órán meg is fogalmazódott: az osztályközösségünk kell, hogy olyan erős legyen, hogy az elkövetkezendő években erejével hatni tudjon a munkafegyelem megszilárdítására. Ugyanis a tanulók világosan látják, hogy a lazaság elsősorban a jobbképességű tanulók rovására megy, hiszen mindegyik rontotta átlagát.

Sorszám	A tanuló neve	Magatartás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Német nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Kémia	Földrajz	Pszichológia	Testnevelés	Labor. gyvak.	Tanulmányi átlag
	Árkovits Lajos	4	3	4	4	3	4	3	3	2	4	3	2	5	5	5	3,6
	Bácsvári Piroska	4	2	4	4	3	3	2	1	2	3	2	2	2	3	4	1
	Birtalan Zoltán	5	5	4	4	4	5	5	3	3	4	4	4	fm	5	5	4,1
	Bugár Frigyes	3	2	2	2	2	3	1	1	2	1	1	2	4	5	5	1
5.	Csabai Tibor	4	3	3	3	3	2	2	5	4	5	5	2	3	5	5	3,6
	Csiszér Veronika	4	4	4	4	3	2	2	2	2	2	2	2	fm	3	3	2,5
	Csizmadia László	4	3	4	4	4	4	5	3	3	3	3	3	3	5	5	3,7
	Danyilakisz Katalin	4	3	3	3	3	2	2	2	2	3	2	5	fm	5	2	2,9
	Eckert Andrea	3	3	4	4	3	2	2	2	2	2	2	4	5	4	3	3
10.	Fövényesi Ágnes	4	4	3	4	2	2	2	3	2	2	2	4	5	5	5	3,1
	Gallai Judit	4	3	3	3	3	3	2	2	2	3	2	3	5	5	5	3,1
	Gödri Gábor	3	3	2	4	3	4	2	2	2	4	2	3	4	5	5	3,2
	Hadányi Mária	4	4	3	5	3	5	5	4	2	4	3	3	4	5	5	3,9
	Hamara Mária	4	4	5	4	4	4	3	2	3	3	2	4	5	5	5	3,7
15.	Jaros Katalin	4	3	3	3	4	3	2	2	3	3	2	3	5	5	3	3,1
	Jenei Zoltán	3	2	3	3	3	2	2	2	2	3	1	3	2	5	5	1
	Kertész László	4	4	5	5	5	4	5	2	4	4	5	5	fm	5	5	4,5
	Király János	4	4	3	4	3	4	4	3	2	4	3	3	5	5	5	3,6
	Kóbor Éva	3	4	4	4	3	3	5	3	2	3	2	3	fm	5	5	3,5
20.	Koós Péter	5	3	3	3	3	4	5	4	3	3	4	4	5	4	5	3,5
	Kovács Lea	5	4	5	4	5	4	2	3	2	3	2	4	5	5	5	3,7
	Lugosi István	4	3	2	2	3	2	2	3	3	3	2	2	5	4	5	2,9
	Menczer Gábor	5	5	3	5	4	4	5	5	4	4	5	3	fm	5	5	4,3
	Nagy Ilona	3	3	4	5	4	3	2	2	2	3	2	2	4	5	4	3,2
25.	Nagy István	4	3	3	4	3	3	3	2	2	2	3	3	4	4	5	3,1
	Nagy Izabella	4	3	3	4	3	4	4	2	2	3	3	4	5	5	2	3,3
	Nagy János	3	2	2	1	2	2	3	2	2	2	2	2	3	5	5	1
	Szabóky Mária	3	3	4	4	4	3	4	2	2	3	2	3	4	5	5	3,4
	Szalóky István	4	3	4	4	3	4	3	3	2	3	3	3	5	5	5	3,6
30.	Szily Krisztina	2	3	3	3	4	2	2	1	2	1	1	3	fm	4	3	1
	Timár Ferenc	4	3	4	4	5	4	4	3	4	4	5	4	2	5	5	4
	Tóth Piroska	5	3	4	4	4	4	2	2	2	4	2	3	3	5	5	3,3
	Trencsér Sándor	5	4	4	4	3	4	3	2	2	3	2	2	fm	5	fm	3
	Tulit József	3	4	4	4	3	3	4	2	4	3	3	3	fm	5	5	3,5
35.	Ujvári József	3	2	2	2	3	2	1	1	2	2	2	2	5	4	5	1
	Vasi Ágnes	2	3	3	4	4	4	2	2	2	2	2	2	5	5	3	3
	Végh Annamária	4	4	4	4	4	3	2	3	2	3	2	2	4	5	5	3,3

III. A

orosz tagozatú osztály

Osztályfőnök:

STEPHANIDES ÉVA

A harmadik évet 28-as létszámmal és nagy lelkesedéssel kezdtük. A tavalyi év vége felé megmutakozó eredmények nagy reményekre jogosítottak fel bennünket a közösség kialakítását és munkáját illetően.

Az osztály évi programjának elkészítésekor nagy volt az aktivitás, a kivitelezéskor már kevésbé. Ez a passzivitás később már a különböző ötletek és javaslatok elfogadásánál is jelentkezett. Eppen ezért nagyon nehéz volt valami újat elfogadtatni, ha osztályfőnöki órán vagy taggyűléseken valamilyen jó ötlet vagy javaslat felmerült. Ennek ellenére az osztály kritikai érzeke rendkívül fejlett, a baj csak az, hogy ezt a kritikát nem a megfelelő helyen és formában gyakoroljuk.

Alapszervünk 23 tagot számlál. Rendeztünk két klubdélutánt, egyet az iskolában, melyet Piti Kati szervezett (az előtte levő rövid kultúrmműsorban osztályunk több tagja ügyesen szerepelt), a másikat egyik társunk lakásán, ahol osztályfőnökünk és az egész osztály megjelent. Voltunk kétszer színházban (Angliai Erzsébet, Vezérkari Főnök), moziban (Fényes szelek), szerveztünk kirándulásokat is. (Vöröskő, Visegrád). Azonban több alapszervi szintű megmozduláson (kirándulás, múzeum, uszoda stb.) a létszám nem haladta meg a 8 főt.

Politikai vitakörünk az idén is működött, vezetője a Közgazdasági Egyetem egy harmadéves hallgatója volt. Általában aktuális politikai kérdéseket vitattunk meg, de megvitásra került a „Fényes szelek” c. film is.

Osztályunk fiú tagjai jelentős részt vállaltak az iskolai „Pinceklub” berendezésének elkészítésében. Kiemelkedő teljesítményt nyújtott Salamon Péter, aki könyvjutalmat is kapott jó munkájáért. A parlamenti karácsonyfa-ünnepély hatalmas fenyoőfájának világítógyertyáit is ők szerelték fel.

A „Fekete-fehér, igen-nem” c. tv vetélkedőn a VII. ker. Tanács oldalán osztályunk kiemelkedő szerepet játszott a munkásmozgalmi csoportban (az anyaggyűjtésben, rendszerezésben csaknem az egész osztály részt vett, többen ott voltak a vetélkedőn is).

Tanulmányi téren sem nyújtotta osztályunk azt, amire képes lenne. Azonban úgy gondoljuk, az osztályátlag nem sokat változott a tavalyihoz képest. Átlagunk az iskolában közepes, de vannak osztálytársaink, akik kiemelkedő eredményükkel tűnnek ki.

Így Kepecs Ágnes, aki már harmadik éve tartja kitünőjét, és megnyerte angolból és oroszról (oroszról Papp Agnessel megosztva, aki szintén osztályunk tagja) a Madách Kupát, és így a Kupa ismét osztályunké. Sebők László szintén helyezést ért el fizikából. Kepecs Ágnes és Sebők László az Országos Tanulmányi Versenyen is részt vett. Kepecs Ágnes angolból bekerült az első 10 helyezett közé, míg Sebők László is továbbjutott fizikából a második fordulóba.

Kóvári Gábor és Békés Vera indult a történelmi „Ki miben tudós” c. vetélkedőn, azonban egy sajnálatos félreértés következtében nem tudtak idejében felkészülni a versenyre.

Piti Katalin énekszámával szokott szerepelni az iskolai rendezvényeken, de büszkén mondhatjuk, hogy iskolai kereteken túl is, különböző énekversenyen indult és ért el helyezést. Így a budapesti ifjúsági vetélkedőn első díjat nyert.

Nem hagyhatjuk ki a felsorolásból Ruczek Évát sem, aki az Ötvenéves Évfordulóra rendezett kiállítás anyagának kiegészítését vállalta fotokópiák készítésével. Nemes Juditról, A Madách Híradó főszerkesztőjéről sem feledkezhetünk meg, mert nem

kis munkát jelent összeszedni és rendezni a befutó anyagot, még akkor sem, ha ezt tanári segítséggel végzi.

Osztályunk orosz tagozatos, és a mi kezdeményezésünkre szervezett iskolánk utazást a Szovjetunióba, ahová a tanév végén indulunk nagy lelkesedéssel és várakozással.

Sorszám	A tanuló neve	Magartatás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Angol nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Kémia	Földrajz	Pszichológia	Testnevelés	Gyakorlati fogl.	Tanulmányi átlag
	Ambrus Ilona	4	4	4	4	3	4	4	2	3	4	3	4	5	5	5	3,8
	Ari Zsuzsanna	4	3	4	4	3	4	4	3	3	4	3	4	4	4	5	3,7
	Bartha László	5	4	3	4	4	4	5	2	3	5	4	4	4	5	5	4
	Bedő Zsuzsanna	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	4	5	3	5	3,6
5.	Békés Vera	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Fenyvesi László	3	4	2	3	2	2	2	2	2	3	2	2	3	4	5	2,6
	Gerstenbrein Júlia	4	4	3	3	2	4	3	3	3	3	2	3	3	5	5	3,2
	Gruber Mária	4	3	3	5	3	3	3	3	3	2	3	4	4	4	5	3,4
	Kepecs Ágnes	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
10.	Klinga Magdolna	4	5	3	4	3	3	3	3	3	4	2	4	5	5	5	3,6
	Kövári Gábor	5	5	4	4	5	4	3	2	3	3	2	5	5	4	5	3,7
	Kutni Éva	4	3	4	4	4	5	5	4	3	5	3	4	5	4	4	4,1
	Modrovits Zsuzsanna	4	5	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	fm	5	4
	Molnár József	5	4	4	5	4	4	5	2	3	4	5	3	5	4	5	4
15.	Nemes Judit	4	4	4	5	5	3	3	4	4	5	5	5	5	fm	5	4,4
	Papp Ágnes	5	4	5	5	4	5	4	5	4	4	3	5	5	3	5	4,3
	Piros Ágnes	4	3	4	5	2	5	3	4	3	4	3	3	4	4	5	3,7
	Piti Katalin	5	5	5	5	5	5	4	4	3	5	4	5	5	5	5	4,6
	Ripp Zoltán	4	3	3	3	2	2	2	2	2	3	2	2	4	3	5	2,6
20.	Ruczek Éva	5	5	3	4	2	5	4	3	3	3	3	5	4	fm	5	3,6
	Salamon Péter	4	4	3	4	3	3	3	3	3	5	3	4	4	5	5	3,6
	Sebestyén László	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	5	5	3,3
	Sebők Ágnes	5	4	5	5	4	4	4	3	3	4	4	4	4	5	5	4,1
	Sebők László	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4,8
25.	Somogyi Gábor	4	3	2	3	2	3	4	2	2	2	2	3	4	4	5	2,9
	Török Zsuzsanna	5	5	3	5	4	4	4	2	3	5	4	5	5	5	5	4,1
	Turczy Györgyi	5	5	4	3	2	5	4	3	2	3	3	3	3	fm	5	3,3

Kimaradt: Ocskay Gábor

III. B

angol—német tagozatú osztály

Osztályfőnök:

TAKÁCS LÁSZLÓ

Osztályunk ebben az évben szép eredményt ért el, eddigi legmagasabb tanulmányi átlagát: 4,2-öt. Pedig az év nem volt zökkenőmentes. A második félévben Király Balászné vette át átmenetileg az osztályfőnökséget a féléves katonai szolgálatra bevonult Takács László helyett. De az új osztályfőnök és az osztály hamar megértették egymást, s egyetértésben dolgoztak az eredmények javításán, s a bizony még meglevő, nem egy hiba kiküszöbölésén.

Igen hangulatos volt az őszi kirándulás, amelyet Aggtelek és környékén rendeztünk meg. Utána kezdetét vette a mozgalmas iskolai élet. A KISZ szervezőmunkája igen jó volt. Endrédy Györgyina osztálytitkár irányításával nemcsak a rendszeres KISZ-gyűléseket rendezték meg igen színvonalasan — amelyek közül kiemelkedő volt a KIMSZ és a Tanácsköztársaság évfordulóján rendezett két megmozdulás —, hanem jutott energia az I. D osztály patronálásra és közös klubdelutánok megrendezésére is. A politikai köröket is hiánytalanul megrendeztük.

Az Országos Tanulmányi Versenyen nyolc tanuló vett részt. Itt részvételünket nem koszoruzta különösebb siker, de az iskolai Madách Kupa versenyen sikerült néhány értékes helyezést szereznünk. Földrajzból Tóth Gábor első lett, s oklevelet kaptak jó munkájukért: Csizmadia Márta (angolból), Gyulai János biológiából s Holczmann László (földrajzból).

Az iskolai megmozdulásokból is kivettük a részünket. Ott volt az osztály a nov. 7-i fátyás felvonuláson, s márc. 21-én az emlékmű felavatásán. Az iskolai kiállításra szép albumot készítettek Endrédy Györgyina és Szécsi Ágnes.

Igen sok közös osztálymegmozdulás is volt. Megtekintettük a Budapesti Történeti Múzeumot s a Tanácsköztársaság 50. évfordulójára rendezett kiállítást. Ezenkívül kétszer voltunk moziban és ötször színházban.

Osztályunknak az elmúlt években erős oldala volt a sport. Ez évben is igen sokan szerepeltek a különböző sportversenyeken, megmozdulásokon. Több, mint tízen vettek részt a kosárlabdacsapatok mérkőzésein, s a lányok tagjai voltak a budapesti bajnokságon 3. helyezést elért csapatnak. Az iskolai KISZ-járőrversenyn a B útvonalon osztályunk csapata lett az első Holczman István vezetésével. Markó István az országos ifjúsági futóbajnokságon harmadik helyezést szerzett.

De hogy az eredmények mellett a hiányosságokról se hallgassunk, említsük meg, hogy az ez évi hiányzási átlag még mindig nagyon magas (75,3 óra!), amiből arra lehetne következtetni, hogy a kiváló sportolókból álló osztály egészsége nagyon gyenge lábon áll, ha nem derülne ki az osztálykönyv alaposabb szemügyrevétele után, hogy a hiányzások egy része feltűnő módon éppen a nehezebb, vagy dolgozatírással kapcsolatos napokra esik. Felmerült még olykor olyan kifogás is, hogy egyes órákon passzívak a tanulók, s jó jegyeiket sokszor inkább az anyag reprodukálásával s nem önálló szerepléssel szerzik. De remény van e hibák kijavítására, hiszen erre alapot ad a jó eredmény, amelynek alapján az osztályok tanulmányi rangsorában a 4. helyet foglaljuk el, s az a látható lendület, amellyel az osztály az oly sorsdöntő jövő évre készülődik.

Sorszám	A tanuló neve	Magartatás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Angol nyelv	Német nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Kémia	Földrajz	Pszichológia	Testnevelés	Gyakorlati fogl.	Tanulmányi átlag
	Barna Judit	5	4	5	5	3	4	4	—	3	4	5	4	4	5	5	5	4,3
	Barna Margit	4	4	4	4	3	4	4	—	2	2	5	4	4	4	4	5	3,7
	Beke Imre	4	4	4	4	3	4	—	4	2	3	5	4	4	4	5	5	3,9
	Boros István	2	3	4	3	3	3	—	2	2	3	4	4	4	5	5	5	3,6
5.	Csaplár Magdolna	5	5	4	5	3	3	—	3	3	5	3	4	5	5	5	5	3,9
	Cseh Margit	5	4	5	4	2	4	—	5	2	3	5	4	4	5	4	4	3,8
	Csizmadia Márta	4	4	5	5	5	5	—	5	2	3	5	4	5	5	2	5	4,3
	Czimmermann Kornélia	5	5	5	5	5	4	—	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4,7
	Endrédy Györgyina	5	5	5	5	5	5	—	5	3	4	5	5	5	5	5	5	4,7
10.	Fischer Anna	3	4	4	4	3	4	—	3	3	3	5	4	5	4	5	4	4
	Gürtler Károly	5	5	4	5	5	5	—	5	3	3	4	4	5	4	5	5	4,3
	Gyenes Márta	4	4	5	5	3	4	—	3	2	3	5	4	4	5	3	5	3,9
	Győri Judit	4	4	5	5	3	4	—	5	3	3	5	4	4	5	3	5	4
	Gyulai János	3	3	4	5	3	4	—	3	2	3	5	5	5	5	5	5	4,1
15.	Halpert Gábor	4	4	4	5	3	4	—	4	4	3	5	4	5	5	5	5	4,3
	Hárs István	5	5	5	4	4	3	—	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4,6
	Hegedűs Ilona	3	3	4	5	3	5	—	3	3	3	5	5	3	5	5	5	4,1
	Holzmann László	5	4	5	5	5	5	—	4	2	3	5	4	5	5	5	5	4,4
	Józsa Máttyás	4	5	4	4	4	5	—	4	3	4	5	4	4	4	5	5	4,3
20.	Kovács János	4	4	4	4	3	5	—	3	4	5	4	4	4	4	4	5	4,1
	Kruchio Éva	4	5	5	4	4	4	—	4	3	3	5	4	4	5	5	5	4,2
	Kunvári Ágnes	4	5	4	5	3	4	—	5	4	3	5	5	5	5	5	5	4,4
	Lüley István	4	5	4	5	3	4	—	4	3	4	5	5	4	5	5	5	4,3
	Markó István	4	5	5	5	5	4	—	4	4	4	5	5	5	5	5	5	4,7
25.	Mácsay András	4	5	5	4	5	3	—	3	3	3	4	4	5	5	5	5	4,1
	Málnai Margit	4	5	4	5	2	5	—	3	2	3	5	4	4	4	fm	fm	3,7
	Molnár Dorottya	5	5	5	5	5	4	—	4	4	4	5	5	5	5	4	5	4,6
	Rác Ágnes	5	5	5	5	5	5	—	5	4	5	5	5	4	5	3	5	4,6
	Sörös András	4	5	5	5	4	4	—	4	3	4	5	5	5	5	5	5	4,5
30.	Szántó György	4	4	5	5	5	5	—	4	2	3	5	4	4	5	5	5	4,3
	Szekeres József	3	3	3	4	5	4	—	3	2	3	4	3	4	5	5	5	3,8
	Szécsi Ágnes	5	4	5	5	4	5	—	5	3	3	5	4	5	5	5	5	4,5
	Tóth Gábor	4	4	3	4	4	4	—	3	2	3	5	3	4	4	5	5	3,3
	Turi Éva	5	5	5	5	5	5	—	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
35.	Varga Zsuzsa	5	5	5	5	5	3	—	3	4	4	5	5	5	5	5	5	4,5
	Vámos Zoltán	3	3	3	4	2	2	—	2	2	2	4	4	2	4	5	5	3,1
	Voith Katalin	5	5	5	5	5	5	—	5	3	4	5	5	5	5	5	5	4,7
	Vörös József	3	4	5	5	3	3	—	2	2	2	4	4	4	5	5	5	3,7

Kimaradt: Ménich Szilvia

III. C

kémia—biológia tagozatú osztály

Osztályfőnök:

MURAKÖZY GYULA

Újabb, elég mozgalmas év van mögöttünk; ebben az iskolában immár a harmadik. S ha visszatekintünk az év gazdag eseménysorára, úgy találjuk, hogy az év problémái, eseményei részben a mindenkori harmadik osztályokra jellemző problémák és események voltak, részben azonban akadtak köztük elég sajátos, csak a mi osztályunkra jellemző vonások is.

Hogy a jó vonásokkal kezdjük, osztályunk életét e tanévben is a mozgalmasság jellemezte. Azonfelül, hogy részt vettünk az iskola közös programjaiban, s jól sikerült kirándulást tettünk ősszel Pécsre és környékére, elég sok egyéni megmozdulást is szerveztünk. Legjelentősebb vállalkozásunk volt, hogy a KISZ-klub keretében az osztály néhány közös megmozdulás, klubdelután megszervezését és lebonyolítását vállalta, s ezeket az alkalmakat példás fegyelmezettséggel, igen komoly közönség előtt, megfelelő erkölcsi és anyagi sikerrel bonyolította le. A szervezésben Burger András járt az élen, de komoly támogatást nyújtott a KISZ-alapszerv, s különböző megbízások teljesítésében Vegera Attila, Földes Péter, Turgyán Tamás és még sokan mások.

Hasonló lendülettel vettek részt többen a kerületek közötti tv-vetélkedő előkészületeiben. Az osztály tagjai igen sok irodalmi adatot gyűjtöttek, könyvet olvastak el. Ezt a munkát elsősorban Turgyán Tamás és Béres Ede szervezték, akik a kamerák előtt is megjelentek. S nem rajtuk múltott, hogy kerületünk balszerencsés küzdelemben alul maradt.

A KISZ-szervezet — élén Bárdos Zsuzsa osztálytitkárral — pontosan lebonyolította a vállalt programot, s mindent elkövetett, hogy a gyűléseket részben érdekes problémák felvetésével, részben külső előadók vagy más osztálybeli vendégek meghívásával minél színesebbé tegye. A Halmágyi Sándorné tanárnő vezetésével folyó politikai vitakörökön is igen élénk volt a részvétel s a tájékozódó- és a vitázókedv.

A KISZ-szervezet sok segítséget nyújtott az osztályfőnöki órák lebonyolításában is, s e téren sok jól sikerült szervezéséért elsősorban Hardicsay Zsuzsát és Pál Katalint lehet kiemelni.

Az osztály tagjai — az osztály jellegének megfelelően — a Madách Kupa és az Országos Tanulmányi Versenyeken a kémia és biológia tantárgyakban vettek részt. Ha a tavalyi nagy sikereket nem is tudtuk megismételni, így sem rossz az eredmény, hiszen a Madách Kupa versenyen Pál Katalin kémiai első díjat, Vegera Attila és Fried Tamás pedig biológiából dicséret oklevelet kapott.

Az osztályból sokan vesznek részt az iskola sportéletében. Fiúcsapatunk az iskolai kosárlabda bajnokságon második lett. Leány kézi-, ill. kosárlabdacsapatunk pedig megszerezte a bajnokságot. Legeredményesebb játékosaink: kézilabda: Gál Margit, kosárlabda: Bakity Boldizsár, Thuróczy Gábor, Trautsch Anna-Mária. A lányok tornaversenyén csapatunk a második helyen, egyéniben pedig Tarnóczi Mária a 6. helyen végzett.

Tanulmányi eredményünk a három év alatt a legjobb: 3,9. Ez azt bizonyítja, hogy a nagy többség jól dolgozott. Ugyanakkor mutatkoztak, sőt aggasztó méreteket öltöttek bizonyos hibák is, amelyek ellen erélyesen fel kellett lépni. Rendkívül megnövekedett a hiányzások száma, s mint utólag kiderült, egyesek rendszeresen hiányoztak egyes napokról, órákról, alkalmazva az önvédelemnek ezt a nem túl hasznos formáját.

Sokat beszélünk a pályaválasztás kérdéséről is. Az év végi előzetes felmérés eredménye az év elejénél már sokkal realisabb képet mutatott, s így remény van arra, hogy jövőre — még érettebb megfontolás után — nem lesznek e téren nagyobb zökkenők vagy csalódások.

Végeredményben, mint tanulmányi eredményünk is jelzi, az osztály útja a hibák ellenére a lassú, de határozott fejlődés képét mutatja. Talán nem vagyunk túlzottan optimisták, ha azt véljük, hogy az osztály még nem merítette ki minden lehetőségét, s még ennél is többre képes. E remények és lehetőségek valóráváltása lesz a jövő tanév legfontosabb programpontja is.

Sorszám	A tanuló neve	Magatartás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Angol nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Kémia	Földrajz	Pszichológia	Testnevelés	Labor. gyak.	Tanulmányi átlag
	Adorján Ágnes	4	5	4	5	3	5	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4
	Andorkó László	3	3	4	5	3	2	3	5	4	3	5	3	5	4	4	3,8
	Ágoston Katalin	5	5	5	5	3	5	4	4	3	4	4	4	5	4	4	4,1
	Bakity Boldizsár	4	3	5	5	3	4	5	4	4	4	3	3	4	5	3	4
5.	Bankó Györgyi	4	4	5	5	3	5	4	3	3	4	4	5	5	5	5	4,3
	Bárdos Zsuzsanna	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	5	5	4,7
	Béres Ede	5	4	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4,5
	Burger András	3	3	5	4	2	2	3	5	5	3	4	3	5	5	3	3,7
	Csicsai Irén	4	5	5	5	3	5	5	3	3	4	4	4	3	4	4	3,9
10.	Dremmel Mária	4	4	4	5	2	4	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3,4
	Földes Péter	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4,2
	Fried Tamás	4	4	5	4	5	2	2	5	5	5	5	5	5	5	5	4,4
	Gál Margit	5	5	5	5	3	5	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4,3
	Géczi Imre	4	5	4	5	4	4	5	5	4	3	4	4	5	5	5	4,3
15.	Hardicsay Zsuzsanna	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4,8
	Honfi István	3	2	5	5	4	1	2	2	2	3	1	4	4	2	3	1
	Horváth János	5	4	4	4	2	2	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3,1
	Jancsó Miklós	4	4	5	4	4	5	4	3	3	4	3	5	5	4	4	4
	Jánosi Júlia	5	5	5	4	5	3	3	4	4	4	4	5	5	5	5	4,2
20.	Kelemen Ilona	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	fm	5	4,9
	Kulcsár Attila	4	4	4	4	2	4	3	4	3	3	3	4	4	3	4	3,6
	Kutas György	4	4	4	4	3	4	4	5	4	4	4	4	5	4	4	4,1
	Kutas Zsuzsanna	4	3	5	5	3	4	5	2	3	3	3	4	5	5	4	3,9
	Lukács Ágnes	5	4	5	5	3	5	4	3	3	3	4	4	4	5	5	4
25.	Pál Katalin	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4,8
	Sebestyén József	4	4	5	4	3	4	5	5	5	5	4	4	5	4	4	4,2
	Szabó Márta	3	3	4	5	2	2	4	3	2	2	2	3	5	5	3	3,2
	Székelyhidi Katalin	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4,9
	Tarnóczy Mária	4	4	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	5	5	4	3,6
30.	Tornai Judit	5	5	5	5	4	4	4	4	4	5	4	5	5	5	5	4,5
	Thuróczy Gábor	2	2	4	4	2	2	2	3	3	3	1	3	4	4	1	1
	Török Béla	4	3	4	4	2	2	3	2	3	2	2	3	4	3	3	2,8
	Trautsch Anna-Mária	5	5	5	5	4	4	5	3	3	4	3	4	5	5	5	4,2
	Turgyán Tamás	5	4	5	4	4	5	4	4	4	5	4	5	5	5	5	4,5
35.	Urbán Vera	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	fm	5	4,9
	Váradi Péter	4	3	4	4	2	3	2	2	2	2	2	3	5	2	3	2,9
	Vegera Attila	4	5	5	4	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4,6
	Zalányi Zsuzsanna	4	4	5	5	3	3	4	3	4	4	3	4	4	fm	4	3,8

Osztályozó vizsgát tesz: Lukács Irén

III. D

osztály

Osztályfőnök:

KOVÁCS ISTVÁNNÉ

Osztálykrónikánk nyomán az elmúlt tanévről a következőkben számolhatunk be: Mindenki örül. Tanárok, diákok, rosszak és jók, jelesek és kitűnők egyaránt. Az iskola év utolsó napjára, a bizonyítvány kiosztására jöttünk össze.

Lapozzuk az indexeket, amelyeken még alig száradt fel a tinta és párna-festék, s közben visszagondolunk az első és következő napokra.

Tíz hónappal ezelőtt 1968 szeptember 2-án negyven 17 éves lány ült a III. D osztály padjaiban. Valamennyien pihenten, egymásnak örülve, reménykedve és elhatározásokkal elszántan vártuk az első órát.

És most? Úgy tűnik, sok minden megvalósult az elhatározásokból. Vitathatatlan, hogy javult a közösségi szellem. Altalánossá vált az egymáson segíteni akarás és segítő készség tudata. Szép példája volt ennek az egyéni és csoportos korrepetálás az osztályon belül. A jobbak adták át ismereteiket a gyengébbeknek. Az eredmény? 0,5-tel emelkedett a tanulmányi átlag az előző évhez képest, s csupán egy fő bukott a tavalyi öttel szemben.

Igyekezünk az évet kellemessé is tenni. Változatos kulturális programunk volt. Csak néhányat: közös múzeum- és mozilátogatás. Megnéztük a budai várat. Élénk vita követte a „Fényes szelek”-et, de a nekünk talán romantikusnak tűnő NÉKOSZ-t is. Emlékezetes még a Pinceszínházban tett látogatásunk.

Többen büszkék lehetnek az iskolai tanulmányi versenyben elért eredményekre, a tornaversenyre, amelyet mi rendeztünk s amelyen sikeresen szerepeltünk.

Mindig nagy hatással volt ránk a pályaválasztási beszélgetés. Izgalmas és érdekes beszélgetések voltak meghívott pszichológussal. Jobban megismertük önmagunkat. Ugyancsak érdekes volt Vándor Kálmán újságíróval és több szakmunkással eltöltött időnk.

Persze van és volt, amire nem vagyunk büszkék, és amire nem gondolunk vissza kellemes érzéssel. Pl. sok a mulasztott órák száma. Ez nyilván a tanulmányi eredménnyel is összefüggésben van. Néhány osztálytársunknál úgy tűnt, hogy a felelések elől „menekülnek” a távollétbe. Ők nyilván elfelejtették vagy fejükbe sem vették, hogy „nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk”. Ismét néhányan fesztelen és fegyelmezetlen magatartással zavarták az órákat, a közösséget, a tanárok és diákok közti harmóniát.

Úgy érezzük, hogy KISZ-alapszervünk egy kicsit későn vette fel azt a lendületes tempót, amit tőle a tagság megkíván, de ha ez az utolsó hónapokban bekövetkezett lendület megmarad, a jövő évre összeforrott, erős közösség lehet a IV. D osztály.

Sorszám	A tanuló neve	Magartatás	Szorgalom	Magyar Irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Német nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Kémia	Földrajz	Pszichológia	Testnevelés	Szakmai elmélet	Szakmai gyakorlat	Tanulmányi átlag
	Áder Judit	4	4	4	4	4	4	5	3	3	4	2	4	5	fm	5	5	4
	Balogh Ilona	3	2	4	3	2	2	3	3	2	2	2	3	3	fm	4	5	2,8
	Bartók Anna	5	4	4	5	5	4	4	3	3	4	2	3	4	3	4	5	3,7
	Bálint Zsuzsa	4	4	4	4	4	4	3	3	2	3	3	4	4	5	5	5	3,7
5.	Benedek Éva	5	5	5	4	4	5	4	4	4	4	3	5	5	5	5	5	4,4
	Benkő Mária	4	4	4	4	3	3	2	3	2	4	3	4	4	4	5	4	3,5
	Bognár Mária	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	4	fm	5	5	4,7
	Csicskár Zsuzsanna	5	5	4	3	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	3	4
	Csordás Ágnes	4	3	5	4	2	2	2	3	3	2	2	3	4	5	4	5	3,2
10.	Dezsényi Zsófia	4	4	5	4	5	3	4	3	3	3	3	5	5	4	4	4	3,9
	Donkó Ágnes	4	3	4	3	3	2	4	2	2	3	2	3	3	4	5	5	3,2
	Drajkó Ágnes	4	4	3	4	4	3	2	4	4	3	3	4	4	4	5	5	3,7
	Ellenbacher Éva	5	5	4	4	3	3	3	3	3	3	3	5	4	5	4	4	3,6
	Erdélyi Erzsébet	3	2	4	4	3	3	2	3	3	3	3	3	5	5	4	4	3,5
15.	Fábián Rozália	4	4	4	4	3	3	2	2	3	4	3	4	4	4	5	5	3,5
	Gyetvai Ágnes	4	3	5	5	5	3	2	2	2	3	2	4	5	3	3	4	3,4
	Hajdu Judit	5	3	5	5	5	4	3	2	2	4	3	3	4	5	4	5	3,8
	Hegedüs Katalin	5	4	5	4	5	3	3	2	2	4	3	4	5	4	4	5	3,7
	Hollós Ilona	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	5	4,7
20.	Istók Klára	4	3	5	4	5	4	3	2	2	3	3	4	5	4	5	5	3,8
	Kádár Zsuzsanna	4	4	3	3	2	3	3	5	4	5	4	5	5	4	5	5	4
	Kiss Judit	3	3	4	4	3	3	2	2	2	3	2	2	4	2	4	5	3
	Kiss Szilvia	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	3	5	4	5	5	5	4
	Koloszár Margit	3	4	4	4	4	5	4	3	3	5	4	3	4	3	5	5	4
25.	Kovács Mária	4	4	4	4	3	4	3	3	4	4	3	4	5	4	4	5	3,5
	Kovácsnay Eszter	4	5	5	5	5	4	5	4	3	4	4	5	5	3	5	4	4,3
	Lajta Zsuzsanna	4	4	2	2	2	2	4	2	2	2	2	3	2	3	4	4	2,5
	Lindwurm Éva	4	3	4	4	3	2	3	1	2	3	2	3	3	3	4	4	1
	Miszlay Katalin	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	5	5	4	5	5	4,1
30.	Mészáros Mariann	4	4	4	4	3	3	3	2	2	4	3	3	4	5	4	5	3,5
	Nagy Katalin	3	4	4	4	4	5	5	3	3	5	4	4	4	4	5	5	4,2
	Ölvédi Gyöngyi	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	3	4	5	3	5	5	4,5
	Révész Ágota	3	3	3	3	3	2	5	2	2	3	2	3	3	4	4	5	3,1
	Tárczy Beatrix	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	fm	4	5	3
35.	Urbán Irén	4	4	4	4	3	2	2	2	2	3	2	3	5	4	3	3	3
	Várszegi Zsuzsa	4	4	4	3	3	3	2	2	2	3	2	3	4	3	4	4	3
	Versitz Ágnes	4	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4	5	4,7
	Vlahovics Judit	4	4	3	4	4	4	4	3	3	4	3	3	3	5	5	5	3,7
	Vörös Zsófia	5	4	5	4	5	4	3	3	2	4	3	5	4	4	4	5	3,9

Kimaradt: Burián Csilla

IV. A

oroszl—német tagozatú osztály

Osztályfőnök:

VÁRI JÁNOSNÉ

Négy évvel ezelőtt, szeptemberben 42 tanuló várt megilletődve a nagy osztályban. Kisfiúk és kislányok tele szorongással és elhatározással, tervekkel. Ha nem lát-nánk a negyedik arcok mögött a kis elsős gyermekarcokat, el sem hinnék, hogy ugyanazok.

Negyvenkét tanuló kezdte meg tanulmányait 1965-ben, és 37-en be is fejezték. Kettő más iskolában folytatták tanulmányaikat, hárman dolgozni mentek. Kis kö-zösségünk a négy év során jól összekovácsolódott. Megértő légkör uralkodott általá-ban, és ez elősegítette eredményes munkánkat. A nézeteltéréseket ugyan harcos viták oldották fel, de ez is fejlődésünket segítette. A tanulással töltött napok mellett maradt idő játéokra, szórakozásra, hangulatos klubdelutánokra. Kellemes kirándulások, szin-ház- és mozilátogatások maradnak meg emlékezetünkben. Művészeink hírnevet sze-reztek osztályunknak. Így költőnk: Róka Ferenc, festőnk Gombos Pál. A sportolásról is meg kell emlékeznünk. Néhányan kimagasló eredményt értek el: Fogarasy Éva párbajtőrben budapesti bajnoka, Pósvári Sándor középiskolai bajnok 100 és 200 mé-teres síkfutásban.

Mind a négy év, de különösen az utolsó bővelkedett mozgalmi és tanulmányi eseményekben. Örvedetesen sokan vettek részt országos és iskolai versenyeken. A Madách Kupa díjak jelentős részét büszkén vallhatjuk magunkénak. Magyar iro-dalomból Róka Ferenc első, történelemből Kincses Tamás első, németből Egerszegi György első, Türk Margit második, angolból Kovács Eszter második, matematikából Veres Miklós második, fizikából Szabó László második helyezést ért el.

Többen tevékenykedtek iskolai szinten. Igen értékes munkát végzett Türk Mar-git és Molnár Imre, mint a KISZ VB tagjai, Kincses Tamás a Madách Híradó ripor-tere, Molnár Szidónia a kulturális faliújság szerkesztője volt.

Kirándulással kezdtük és azzal fejeztük be az évet. Ekkor még előttünk állt az érettségi. Már túl vagyunk rajta. Az év végi eredményeknek megfelelően szerepelt az osztály. Tíz tanuló jelesen, tizennégy tanuló jól, tizenegy tanuló közepesen és kettő elégségesen felelt meg az érettségi vizsga követelményeinek. A sok apró vagy na-gyobb élmény összekovácsolt bennünket, megacélozta akaraterőnket. Elengedjük most tanulóink kezét. Kimennek az ÉLETBE, de az itt töltött évek nem tűnnek el nyom-talanul. A költő szavaival bocsátjuk őket újtjukra:

„Fény vagy te is, lobogj hát,
Melegíts és égess,
Hinned kell, hogy a világ
Teveled is ékes!”

Sorszám	A tanuló neve	Magatartás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Német nyelv	Angol nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Művészettörténet	Testnevelés	Gyakorlati fogl.	Tanulmányi átlag
	Balogh Éva	5	5	5	4	4	4	4	—	3	3	3	5	4	5	4
	Bukovai József	5	5	4	4	4	4	4	—	3	4	5	5	4	4	4
	Egerszegi György	5	5	4	4	5	5	5	—	5	5	5	4	fm	5	4,7
	Fehér Zsuzsanna	4	4	4	4	4	4	—	5	4	4	4	5	4	5	4,2
5.	Fogarassy Éva	5	5	3	4	4	3	—	4	3	3	5	5	fm	5	3,9
	Gombos Pál	3	3	3	4	4	4	2	—	2	3	2	5	3	4	3,2
	Gráczer Mária	4	4	4	4	4	3	—	4	5	4	3	5	5	5	4,1
	Gulyás Emma	4	4	3	3	4	2	—	4	2	2	3	4	4	4	3,1
	Gyulai Katalin	5	5	5	5	5	4	—	5	5	5	5	5	fm	5	4,9
10.	Hostyánszky Eleonóra	5	5	4	5	4	4	—	4	3	3	5	5	5	5	4,2
	Jakó Pál	3	3	3	3	4	3	—	5	4	5	5	5	fm	5	4,2
	Józsa Julianna	4	5	4	3	5	4	5	—	5	3	3	5	5	5	4,2
	Kapeller Magdolna	5	5	5	4	5	5	—	5	4	5	5	4	5	5	4,7
	Kicses Tamás	4	4	4	4	4	5	4	—	4	2	3	5	5	4	4
15.	Kovács Eszter	5	5	5	5	5	5	—	5	5	4	5	5	5	5	4,9
	Kovács Ildikó	5	5	4	4	4	3	—	4	3	3	4	5	5	5	4
	Molnár Imre	5	5	4	5	5	5	4	—	5	5	5	5	fm	5	4,8
	Molnár Szidónia	5	5	5	4	4	4	—	5	3	2	4	4	4	5	4
	Monostori Ilona	4	4	3	5	3	4	—	5	3	2	3	4	4	5	3,7
20.	Oser Tibor	4	4	3	4	4	2	—	4	3	3	3	3	5	3	3,3
	Óri Erzsébet	5	5	5	5	5	5	—	5	3	4	5	5	5	5	4,6
	Pósvári Sándor	4	4	3	4	4	2	—	4	3	3	2	3	5	3	3,2
	Radnai György	5	4	3	4	5	5	—	4	3	5	5	5	4	5	4,3
	Radvánszki Erika	4	4	4	3	3	4	2	—	3	2	3	4	5	5	3,4
25.	Róka Ferenc	3	4	5	5	4	2	—	4	2	3	3	4	4	5	3,7
	Romhányi Katalin	5	5	5	5	5	5	—	5	3	4	4	4	fm	5	4,5
	Siklósi Péter	4	4	3	4	4	3	—	4	2	2	2	3	4	3	3
	Sólyom Éva	5	4	3	4	3	4	2	—	3	2	3	5	5	5	3,5
	Stefánszki Éva	4	4	3	4	4	5	5	—	3	2	3	4	5	5	3,9
30.	Szabó László	5	5	5	5	5	5	5	—	5	5	5	5	5	5	5
	Tóth Judit	5	5	5	5	5	4	—	5	4	4	4	5	5	5	4,6
	Türk Margit	5	5	5	5	5	5	5	—	5	5	5	5	5	5	5
	Váradi Tamás	5	4	3	3	4	3	—	5	5	4	3	3	5	4	3,8
	Varga István	4	4	2	3	3	2	—	3	2	3	2	4	4	5	3
35.	Véber József	4	3	3	4	3	4	2	—	2	3	3	4	4	5	3,3
	Véghegyi Erzsébet	5	4	4	4	4	3	—	5	3	3	4	5	5	5	4
	Veres Miklós	4	5	4	4	4	4	4	—	5	4	4	5	5	5	4,3

IV. B

osztály

Osztályfőnök:

BÁRTFAI ÖDÖN

A negyedik év végén, amikor a tanulók elhagyják a középiskolát, és ki-ki közülük a maga önálló útját kezdi járni, jó, ha egy rövid visszapillantást teszünk az együtt végigjárt útra. A szülők négy évvel ezelőtt egy kissé a mi gondjainkra is bízták gyermekeiket; tanítsuk, neveljük őket. Természetesen nem csupán a szülők és iskola elhatározása, törekvése érvényesült a négy év folyamán, hanem növekvő mértékben a tanulóké is. Tehát az elért vagy el nem ért eredményekben e három tényező munkáját kell látnunk.

Ebben az elemzésben a szülői házról csupán a következőket: Az iskola és a szülői ház között a négy év folyamán a legnagyobb összhang volt tapasztalható. Egyet értettek az iskola törekvéseivel, és ennek pozitív hatása feltétlen érvényesült. Az első évfolyamba 40 tanuló iratkozott be, az ált. iskolai tanulmányi átlaguk 4,2 volt, az első év végén 2,7. A második osztályba már csak 33 tanuló járt, év végi átlaguk 2,7. A harmadik osztályba 32 tanuló iratkozott be, és 29 végezte el az osztályt. Év végi tanulmányi átlag 3,3 volt. A negyedik osztályt 27 tanuló végezte el 3,4 eredménnyel. Ha figyelembe vesszük, hogy más iskolából, osztályból 3 tanuló került osztályunkba, akkor az első évfolyamba beiratkozottak közül csupán 23 tanuló végezte el a középiskolát. A tanulmányi eredményük javult, létszámuk csökkent. A legnagyobb lemorzsolódás az első évben következett be. Egyrészt nem rendelkeztek a megfelelő, a továbbtanuláshoz szükséges alapismeretekkel, másrészt azok a személyiségjegyek is hiányoztak, melyek a szükséges többlet erő kifejtéshez szükségeseknek mutatkoztak. A hiányzó alapismeretek pótlása lassú ütemű volt, sok tanuló egyenesen képtelen volt erre az erő kifejtésre. A középiskolai követelmények és az általános iskolából hozott ismeretek között mutatkozó nagy különbség sokuknál csüggesztőleg hatott.

Az első két évfolyam stagnálást mutat, a várt fejlődés, bizonyos — a jövőt ígéretesebbnek mutató elemekben — ekkor, a harmadik évben indult meg. Az osztály, ha nem is nagy léptekben, de elindult a holtpontonról. A második osztályban elért eredményeiket egy-két tizeddel túlszárnyalták, de a rendszeres munkavégzés még nem jellemezte őket. A szorgalom változó volta eredményezte, hogy a rendszerezések, összefoglalások során előtűntek a hiányosságok. Ezek a hiányosságok a negyedik évben igen megnehezítették munkánkat. Még mindég sok volt a pótolni való. Az érettségi, a pályaválasztás közelsége komolyabbá formálta őket. Volt ugyan időszak, amikor az elvégzendő feladatok sokasága megdöbbentette az osztályt, sőt sokan az elvégzésüket is lehetetlennek tartották, de aztán belátták, hogy rendszeres és intenzív munkával elvégezhető. A legjelentősebb eredménynek világnézeti-emberi fejlődésüket tekinthetjük. Elismerik a munka értékét, és becsülik a munkával elért eredményeket.

Az érettségi előtt, a harmadik év végén az osztályfőnök ezt írta: „Reménykedünk, hogy a negyedik évben olyan eredményt érünk el, mely mindannyiunk számára örömet fog jelenteni.”

Ez a kívánság beteljesült. Az érettségi vizsgán az osztály 27 tanulója közül 15 jelesen, illetve jól felelt meg a követelményeknek. Csupán négy jelölt eredménye elégséges. Most, az érettségiben bizonyították be, hogy elismerik a szorgalmas munka értékét, s képesek a jó eredmények érdekében dolgozni. Az igazi vizsga még csak ezután következik. Remélhetjük, az életben is oly becsülettel fognak helytállni, mint az érettségiben.

Az osztályfőnök e reménységgel bocsátja útjukra növendékeit, és sok sikert kíván az eljövendő „vizsgákhoz”.

Sorszám	A tanuló neve	Magartatás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Francia nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Művészettörténet	Testnevelés	Szakmai elmélet	Szakmai gyakorlat	Tanulmányi átlag
	Ágoston Anna Mária	4	3	2	2	2	2	2	2	2	2	4	fm	5	4	2,6
	Bajusz Péter	4	3	3	4	3	3	4	3	3	2	3	5	2	2	3
	Bálint László	5	4	3	3	3	2	3	3	3	4	4	5	5	4	3,5
	Bene Eleonóra	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4,8
5.	Bíró Teréz	5	4	4	4	3	3	2	2	3	3	3	5	fm	5	3,5
	Bódis Judit	4	4	2	4	2	3	2	2	2	2	3	fm	5	5	2,9
	Bojtor Klára	5	4	3	3	4	4	5	5	4	3	5	fm	4	3	3,9
	Bruck István	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2	5	4	2	3	2,7
	Eke Edit	5	5	3	4	3	4	4	4	4	3	4	5	5	4	3,9
10.	Fehér Ibolya Beáta	5	4	4	4	4	3	2	2	2	3	5	5	4	4	3,5
	Horogh Róza	5	5	3	4	4	3	2	4	3	2	5	fm	5	5	3,6
	Huszka György	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	5	2	2	2,5
	Hübscher Éva	5	4	3	4	3	4	4	4	4	3	4	5	5	4	3,9
	Keller Rudolf	5	4	3	4	3	3	4	3	4	4	5	fm	5	5	3,9
15.	Kiss Éva	5	4	3	4	3	2	3	3	2	3	5	4	4	4	3,3
	Korányi Gábor	4	4	3	5	3	5	5	5	5	3	3	5	2	2	3,8
	Kovács Adrienne	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	4	3	5	4	2,8
	Kovács Anikó	4	4	4	4	4	4	3	2	2	3	3	fm	4	3	3,2
	Kovács Zsuzsanna	5	4	4	3	3	3	4	2	3	4	3	4	4	4	3,4
20.	Lakatos Imre	4	4	3	3	3	2	3	3	2	4	4	5	5	5	3,5
	Mezőhegyi Éva	5	4	3	4	3	3	4	4	2	3	5	5	5	5	3,8
	Pálvölgyi István	4	5	3	5	5	5	5	5	4	5	5	fm	4	3	4,4
	Sárközi András	5	5	4	4	5	4	4	3	4	3	3	4	5	5	4
	Sárosi István	5	4	4	3	4	3	3	3	3	3	4	fm	4	4	3,4
25.	Seres Pál	5	4	5	3	5	3	2	3	4	4	4	3	2	2	3,3
	Szócs Zoltán	5	4	4	4	4	2	4	3	3	4	5	4	2	2	3,4

Kimaradt: Csik Veronika

Osztályozó vizsgát tett: Totisz András

IV. C

osztály

Osztályfőnök:

KARDOS ÉVA

Milyen gyorsan elrepült az idő! Most kezdünk el az első osztályt, és máris az érettségi vizsgák kezdetén vagyunk. Négy év telt el az első szeptember elseje óta, és az akkori kisdiaékok ma már felnőtt, érett fiatalok.

Az utolsó évről mindig meghatottan ír az osztályfőnök, hiszen ezután nem találkozunk a tanórákon az osztály tanulóival, mindenki munkálkodik a maga elé tűzött célok eléréseért.

Ezt a tanévet 35-ös létszámmal kezdtük. A kezdeti nehézségek után (a nyári pihenés utáni időszak, az új tanárokkal való megismerkedés) az utolsó nekifutásnak kellett hozzálátni, hiszen az érettségi évében voltunk. Hol kisebb, hol nagyobb sikerrel a tanulmányi eredményben, hol kisebb-nagyobb összetűzésekkel a magatartás terén elmúlt az utolsó év is. Talán a gimnázium befejezésére való készülődés, talán a fizikai-szellemi érettség segítette elő a nyugodtabb hangulatot, a higgadtabb magatartást az osztályban. A tanórákon az aktivitás emelkedő tendenciát mutatott, és az osztály kivette részét a közösségi munkából is. A négy év állandó fejlődése szemmel látható volt. Az osztálytársak valójában most ismerték meg egymást, az osztályközösség egyre inkább baráti társasággá vált. A többség számára jó volt az iskolában lenni, a változatosság kedvéért a délután 5 óra még a fiúkat a „futballpályán”, azaz az iskolaudvaron találta. A múlt évben a pingpong, az idén a labdajáték került előtérbe. Valahogyan ki kellett pihenni a tanórák fátalmait! Egyeseknek a második félévben nem kis fáradságába került a rendszeres tanulásra való rátérés.

Világnézeti, politikai állásfoglalás tekintetében pozitívan kell értékelni az utolsó év tapasztalatait. A taggyűléseken, politikai oktatásokon a vitapartnernek „összecsapása”, az osztályfőnöki órák témáinak megbeszélése alapján állíthatjuk, hogy eredményt értünk el. A kulturális igény növekedését mutatják a gyakori színházlátogatások is, melyek kiegészítették az irodalmi és történelmi ismereteket.

A KISZ-szervezet eredményes munkáját elősegítette Kálmán István titkár tevékenysége, aki négy évig dolgozott eredményesen ebben a tisztségben. A vezetőség munkájában hiányosságok is voltak, de lelkesedésük és tenniakarásuk sok pozitívumot eredményezett.

Minden tantárgynak megvolt a maga kiemelkedő egyénisége. Reál tárgyak — Béky Miklós; biológia — Negyedi Sándor; irodalom — Budai Zoltán, Csomor Ágnes, Erdős László; történelem — Krausz György; és büszkék voltunk a sportban és különféle művészeti ágakban sikereket elért tanulókra is (Erdős László, Kolozsvári Miklós, Kovács Tamás).

A pályaválasztás nehézségein túlesve, az érettségi vizsgák után bizakodva nézünk a tanulók jövője elé. Ha mindenkiben meglesz az akaraterő, lelkesedés, akkor mindenki eléri a célját, és megtalálja helyét társadalmunkban.

Sorszám	A tanuló neve	Magatartás	Szorgalom	Magyar irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Angol nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Művészetiörténet	Testnevelés	Szakmai elmélet	Szakmai gyakorlat	Tanulmányi átlag
	Altmann Anikó	5	4	2	3	2	3	5	2	2	3	3	5	4	4	3,2
	Bak István	5	5	2	2	2	2	3	2	3	3	4	fm	5	5	3
	Baross Ilona	4	3	2	3	2	2	2	2	3	3	4	5	5	5	2,9
	Béky Miklós	4	3	2	4	3	3	4	5	4	4	2	3	5	5	3,6
5.	Budai Zoltán	4	3	5	4	4	2	4	2	4	3	4	4	5	5	3,8
	Bus Irén	5	4	3	2	3	2	3	2	2	4	3	3	5	5	3
	Cseh Zsuzsanna	4	4	4	4	4	4	4	2	2	3	4	4	5	5	3,7
	Csomor Ágnes	4	3	4	4	3	4	5	3	2	2	5	5	4	5	3,8
	Dávid Rózsa	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	5	5	5	5	4,1
10.	Erdős László	4	3	4	4	4	2	3	2	2	2	4	4	5	5	3,6
	Groholy Márta	4	4	2	2	2	2	5	2	2	2	4	4	5	5	3
	Hajnal Erzsébet	4	3	4	4	3	4	4	2	2	3	4	4	4	4	3,5
	Hernádi Klára	4	3	4	3	2	2	3	2	2	4	3	4	4	5	3,2
	Karasszon Attila	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	5	5	2,5
15.	Kálmán István	5	4	4	3	4	3	5	4	4	4	5	5	5	5	4,2
	Kiss Katalin	4	3	3	3	2	3	3	2	3	3	4	4	5	4	3,2
	Kolozsvári Miklós	4	3	3	2	3	2	3	2	2	3	5	5	5	5	3,3
	Kovács György	2	3	2	2	3	2	3	3	4	3	4	2	5	5	3,1
	Kovács Tamás	4	4	3	3	4	2	4	3	3	3	5	5	5	5	3,7
20.	Krausz György	3	3	4	4	5	4	4	2	2	2	4	4	4	5	3,7
	Krenn Emil	3	2	3	2	2	2	3	2	4	2	2	2	5	5	2,8
	B. Nagy Márta	4	4	2	3	3	4	4	2	2	2	2	fm	5	5	3
	Negyedi Sándor	4	4	4	2	3	2	3	2	3	5	4	2	5	5	3,3
	Nemes Aranka	4	4	2	2	4	2	2	2	3	5	3	fm	5	fm	3
25.	Németh Tibor	4	4	4	3	4	2	3	4	3	4	4	4	5	5	3,7
	Pataki Anikó	4	3	4	3	4	2	4	2	2	3	4	4	4	4	3,3
	Pálinkás Margit	4	4	2	2	2	2	2	2	2	2	4	4	4	4	2,7
	Sas Julianna	4	3	4	3	4	2	5	4	4	4	5	5	5	5	4,1
	Szele János	3	3	2	4	2	2	3	2	3	2	3	5	5	5	3,1
30.	Szinai Péter	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	5	5	5	4
	Tamási Erzsébet	4	3	3	3	3	3	3	2	3	2	4	fm	4	5	3,1
	Uti János	4	4	2	3	3	2	4	2	4	4	4	3	5	5	3,4
	Varga Ferenc	2	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	5	5	5	4,1
	Vaskó Gábor	4	3	4	3	5	3	3	3	4	4	4	3	5	5	3,8
35.	Vona Éva	4	3	2	4	4	2	3	2	3	3	4	4	5	5	3,4

IV. D

osztály

Osztályfőnök:

NÉMETH MAGDOLNA

Vége lett az utolsó, a legnehezebb esztendőnek is.

Évről évre búcsút mondott néhány tanuló az osztálynak: nem volt tehetségük vagy akaraterejük, hogy megküzdjenek a mindennapi élet nehézségeivel. A negyedik év végére csak 24 maradt a 37-ből. Az a 24, aki négy éven át az osztály szorgalmas, becsületes, lelkiismeretes magvát jelentette, akikre mindig számítani lehetett, ha a mindennapok komoly munkájáról volt szó.

Szerették és lelkesen tanulták a magyart, sokat olvastak. Ezzel is áldoztak volt tanáruk: Mária néni emlékének. A történelem is kedvelt tantárgyaik közé tartozott: sokat foglalkoztak az ideai 50 éves évfordulók tartalmának elmélyítésével, sok anyagot gyűjtöttek az iskolai kiállításokhoz. Az osztály politikai körének összejövetelein színvonalas előadásokat tartottak ezekkel a témákkal kapcsolatban. Nagyon szép eredményt értek el az olasz nyelv tanulásában, a gép- és gyorsírás pedig végül már olyan jól ment, hogy 8 tanuló még márciusban szakmunkás képzést szerzett ezekből a tantárgyakból.

Ebben a tanévben már semmi probléma nem volt a hiányzással, szívesen jöttek iskolába. Nem volt baj a magatartással: kellemes légkört teremtettek maguk körül. Tanáraikhoz ragaszkodtak, sok apró figyelmességgel jártak kedvükbe. Sokszor megjegyezték az osztályban tanító tanárok: „Most a IV. D-be megyek, legalább egy kicsit felüldülök!” — Tanáraik szeretetét állandóan újabb szeretettel viszonyozták. Tanultak. Év végére az osztály tanulmányi átlaga 3,9 lett, amely négy évi fokozatos javulással emelkedett a mélyből erre a szintre. Az érettségi komoly erőpróbát jelentett számukra, de itt is valamennyien becsülettel megállták helyüket.

Kész tervekkel, fiatalos lendülettel, az élet szépségében bízva, álmaik megvalósulásában reménykedve lépik át az iskola kapuját, azzal a nagy fogadkozással, hogy évről évre találkozhatnak, mert nem akarnak elszakadni sem egymástól, sem az iskolától.

Sorszám	A tanuló neve	Magartatás	Szorgalom	Magyar Irodalom	Magyar nyelv	Történelem	Orosz nyelv	Olasz nyelv	Latin nyelv	Matematika	Fizika	Biológia	Művészettörténet	Testnevelés	Szakmai elmélet	Szakmai gyakorlat	Tanulmányi átlag
	Balla Éva	5	5	5	5	4	4	5	—	4	3	5	5	3	5	5	4,4
	Belovári Mária	5	5	5	5	5	4	—	5	4	4	4	5	5	5	5	4,6
	Bíró Erzsébet	4	4	3	3	3	3	3	—	2	2	2	4	5	5	4	3,2
	Gogola Julianna	3	3	5	4	5	3	—	3	4	4	4	5	4	4	4	4
5.	Gregorik Györgyi	5	5	4	4	4	4	5	—	3	4	5	5	4	5	5	4,3
	Gulyás Márta	5	4	5	5	4	4	—	4	4	4	5	4	4	5	5	4,4
	Gyalog Anikó	5	4	4	4	3	4	5	—	3	3	4	3	fm	5	5	3,9
	Kiss Ilona	5	4	4	4	3	4	—	4	3	4	5	4	5	5	5	4,1
	Krasznai Éva	4	3	5	4	3	3	—	4	3	3	3	5	5	4	3	3,7
10.	Kundi Erzsébet	4	5	5	5	4	4	—	5	4	4	5	4	fm	5	5	4,5
	Lesták Judit	4	4	4	4	4	3	4	—	3	3	3	5	5	4	4	3,8
	Magyar Zsuzsanna	4	3	4	4	4	2	2	—	2	3	4	5	fm	2	2	3
	Merki Mária	5	4	5	5	5	3	—	4	3	3	3	5	fm	4	4	4
	Pintér Zsuzsanna	5	4	4	4	3	4	4	—	5	3	4	3	4	5	5	4,1
15.	Sóstarics Ágnes	5	4	4	4	3	3	—	3	3	3	3	3	5	5	5	3,6
	Stiegler Marianna	4	3	3	3	2	2	—	2	2	2	2	4	2	4	3	2,5
	Szabó Erzsébet	5	4	5	4	4	3	3	—	3	4	3	4	3	3	3	3,5
	Szabó Zsuzsanna	5	5	5	5	5	4	—	3	4	4	4	4	5	5	5	4,4
	Százhalmi Kamilla	5	4	4	5	4	3	5	—	3	3	4	4	5	5	5	4,1
20.	Tóth Juszti	5	4	4	4	3	3	4	—	3	3	4	3	5	3	3	3,5
	Tóth Katalin	5	4	5	5	4	4	4	—	3	3	3	4	4	4	4	4
	Tóth Margit	5	5	4	4	5	5	4	—	4	4	5	4	5	4	5	4,4
	Vadadi Éva	4	4	5	5	4	4	—	5	3	4	3	5	fm	5	5	4,3
	Zsargó Piroška	5	4	4	4	4	4	—	4	3	3	4	4	4	5	5	4

Kimaradt: Drienszky Zsuzsanna

ÉRETTSÉGI VIZSGÁK

Az érettségi vizsgák a négy negyedik osztályban a következő eredménnyel végződtek:

IV. A orosz—német tagozatú osztály

Elnök: Varga Irén orosz szakfelügyelő.

Jelesen megfelelt: Egerszegi György, Józsa Julianna, Kapeller Magdolna, Kovács Eszter, Molnár Imre, Őri Erzsébet, Romhányi Katalin, Szabó László, Tóth Judit, Türk Margit.

Jól megfelelt: Balogh Éva, Bukovai József, Fehér Zsuzsanna, Gráczer Mária, Gyulai Katalin, Hostyánszky Eleonóra, Kincses Tamás, Kovács Ildikó, Molnár Szidónia, Radnai György, Stefánszky Éva, Váradi Tamás, Véghegyi Erzsébet, Veres Miklós.

Közepesen megfelelt: Fogarassy Éva, Gombos Pál, Jakó Pál, Monostori Ilona, Oser Tibor, Pósvári Sándor, Radvánszky Erika, Róka Ferenc, Siklósi Péter, Sólyom Éva, Véber József.

Megfelelt: Gulyás Emma, Varga István.

IV. B osztály

Elnök: Vuity István a Szerb-horvát Gimnázium igazgatója.

Jelesen megfelelt: Bene Eleonóra, Korányi Gábor, Pálvölgyi István, Szócs Zoltán.

Jól megfelelt: Bálint László, Eke Edit, Fehér Ibolya Beáta, Horogh Róza, Hübscher Éva, Keller Rudolf, Kiss Éva, Kovács Zsuzsanna, Sárközi András, Sárosi István, Seres Pál.

Közepesen megfelelt: Bajusz Péter, Biró Teréz, Bojtor Klára, Bruck István, Kovács Anikó, Lakatos Imre, Mezőhegyi Éva, Tóttisz András.

Megfelelt: Ágoston Annamária, Bódis Judit, Huszka György, Kovács Adrienne.

IV. C osztály

Elnök: Rózsa András, a VII. ker. Tanács VB Oktatási Osztályának vezetője.

Jól megfelelt: Budai Zoltán, Cseh Zsuzsanna, Csomor Ágnes, Dávid Rózsa, Erdős László, Hajnal Erzsébet, Kálmán István, Kovács Tamás, Krausz György, Németh Tibor, Sas Julianna, Szinai Péter, Varga Ferenc, Vaskó Gábor.

Közepesen megfelelt: Boross Ilona, Buús Irén, Groholy Márta, Hernádi Klára, Kiss Katalin, Kolozsvári Miklós, Kovács György, Krenn Emil, Negyedi Sándor, Nemes Aranka, Pataki Anikó, Tamási Erzsébet, Vona Éva.

Megfelelt: Altmann Anikó, Bak István, B. Nagy Márta, Pálincás Margit, Uti János.

Javít egy tárgyból: Béki Miklós, Szele János.

Javít két tárgyból: Karasszon Attila.

IV. D osztály

Elnök: Óhegyi Ernő, a Bp. VIII. ker. Vörösmarty Mihály Gimnázium tanára.

Jelesen megfelelt: Gogola Julianna.

Jól megfelelt: Balla Éva, Belovári Mária, Gregorik Györgyi, Gulyás Márta, Kiss Ilona, Kundi Erzsébet, Lesták Judit, Magyar Zsuzsanna, Merki Mária, Pintér Zsuzsanna, Sostarics Ágnes, Szabó Zsuzsanna, Százhalmi Kamilla, Tóth Margit.

Közepesen megfelelt: Biró Erzsébet, Gyalog Anikó, Krasznai Éva, Szabó Erzsébet, Tóth Jusstina, Tóth Katalin, Vadadi Éva, Zsargó Piroska.

Megfelelt: Stiegler Marianna.

AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁK ÖSSZESÍTETT EREDMÉNYE

	IV. A osztály	IV. B osztály	IV. C osztály	IV. D osztály	Osszesen
Jelesen megfelelt	10	4	—	1	15
Jól megfelelt	14	11	14	14	53
Közepesen megfelelt	11	8	13	8	40
Megfelelt	2	4	5	1	12
Javít 1 tárgyból	—	—	2	—	2
Javít 2 tárgyból	—	—	1	—	1
Összesen	37	27	35	24	123
Az érettségi átlageredménye:	3,8	3,5	3	3,6	3,5

AZ 1968–69. TANÉV FONTOSABB STATISZTIKAI ADATAI

Összesített statisztika

Osztály	I. évt. szám	Fizikai dolgozók gyermek- ke (%-ban)	Tanulm. átlag	Egy főre eső mulasztás	Tanulmányi átl. szerinti megoszlás %-ban				
					4,7–5	3,7–4,6	2,7–3,6	2–2,6	1
I. A	38	34	4,11	54,3	13,2	65,8	21,0	—	—
I. B	44	31	4,30	50,5	34,1	47,7	18,2	—	—
I. C	44	43	4,45	30,4	36,3	59,1	4,6	—	—
I. D	41	41	4,39	38,6	21,9	75,7	2,4	—	—
I. E	40	27	3,67	52,8	10,0	42,5	37,5	—	10,0
1. évf.	207	35,7	4,19	47,9	23,6	58,0	16,4	—	2,0
II. A	40	22	3,85	59,2	10,0	47,5	37,5	2,5	2,5
II. B	40	30	4,17	68,2	22,5	57,5	20,0	—	—
II. C	41	41	4,19	59,0	29,3	56,1	12,2	2,4	—
II. D	29	38	3,86	53,9	7,9	55,3	36,8	—	—
II. E	32	37	3,03	69,0	—	21,6	59,5	2,7	16,2
2. évf.	196	32,1	3,82	62,0	14,5	47,9	32,6	1,5	3,5
III. A	27	25	3,81	76,0	11,1	48,2	33,3	7,4	—
III. B	38	36	4,20	75,3	13,5	83,8	2,7	—	—
III. C	39	41	3,90	77,9	15,7	58,1	21,0	—	5,2
III. D	39	34	3,63	63,0	7,7	48,7	38,4	2,6	2,6
3. évf.	143	35,6	3,86	73,6	12,0	60,6	23,2	2,1	2,1
IV. A	37	40	4,09	86,8	18,9	64,9	16,2	—	—
IV. B	26	46	3,48	82,0	3,8	30,5	58,0	3,8	—
IV. C	35	40	3,40	61,0	—	34,3	60,0	5,7	—
IV. D	24	66	3,92	48,0	—	75,0	20,8	4,2	—
4. évf.	122	46,7	3,73	71,0	6,5	50,8	38,6	4,1	—
Iskola	668	36,6	3,93	60,8	15,3	54,3	26,7	1,6	2,1

Az osztályok sorrendje

Tanulmányi átlag szerint

1. I. C	4,45
2. I. D	4,39
3. I. B	4,30
4. III. B	4,20
5. II. C	4,19
6. II. B	4,17
7. I. A	4,11
8. IV. A	4,09
9. IV. D	3,92
10. III. C	3,90
11. II. D	3,86
12. II. A	3,85
13. III. A	3,81
14. I. E	3,67
15. III. D	3,63
16. IV. B	3,48
17. IV. C	3,40
18. II. E	3,03

Mulasztási átlag szerint

1. I. C	30,4 óra
2. I. D	38,6 óra
3. IV. D	48 óra
4. I. B	50,5 óra
5. I. E	52,8 óra
6. II. D	53,9 óra
7. I.A	54,3 óra
8. II. C	59 óra
9. II. A	59,2 óra
10. IV. C	61 óra
11. III. D	63 óra
12. II. B	68,2 óra
13. II. E	69 óra
14. III. B	75,3 óra
15. III. A	76 óra
16. III. C	77,9 óra
17. IV. B	82 óra
18. IV. A	86,8 óra

TARTALOMJEGYZÉK

A Madách Imre Gimnázium múltja	3
Ünnep és készülődés (<i>Madách Imre Gimnázium Pártszervezete</i>)	6
Leninre emlékezünk	
Az ifjú Lenin (<i>Halmágyi Sándorné</i>)	8
Lenin, az alkotó forradalmár (<i>Vágó Mária</i>)	11
Iskolánk negyedszázados történetének áttekintése (<i>Véghelyi József</i>)	14
KISZ-szervezetünk életéről (<i>Gyenes Anna</i>)	27
Az egésznapos iskola (<i>Farkas Gyuláné</i>)	30
Dr. Faragó Sándorné (<i>Muraközy Gyula</i>)	34
Öregdiák találkozók a Madách Imre Gimnáziumban (<i>dr. Salamon Károly</i>)	35
A tanév krónikája (<i>Kardos Éva</i>)	37
Részletek a pályamunkákból és szakkörök dolgozatokból	
A balatoni szél (<i>Róka Ferenc IV. A</i>)	40
Mi (<i>Urbán Irén III. D</i>)	41
Heinrich Heine: Adám (<i>Ford.: Fischer Eszter I. D</i>)	42
„Vitézek, mi lehet ... ?” (<i>Radics Edit és Takács Ilona II. D</i>)	43
Az idegenforgalom helyzete és lehetőségei Budapesten (<i>Türk Margit IV. A</i>)	46
Tanulmányi kirándulások	48
Tanulmányi munkánk, eredményeink (<i>dr. Héder Jánosné</i>)	49
Tanulmányi és sportversenyek, jutalmazások	54
A nevelőtestület névsora, iskolai elfoglaltsága	58
Az osztályok beszámolóí. A tanulók névsora, eredményei	63
Érettségi vizsgák	100
Az 1968—69. tanév fontosabb statisztikai adatai	102

